

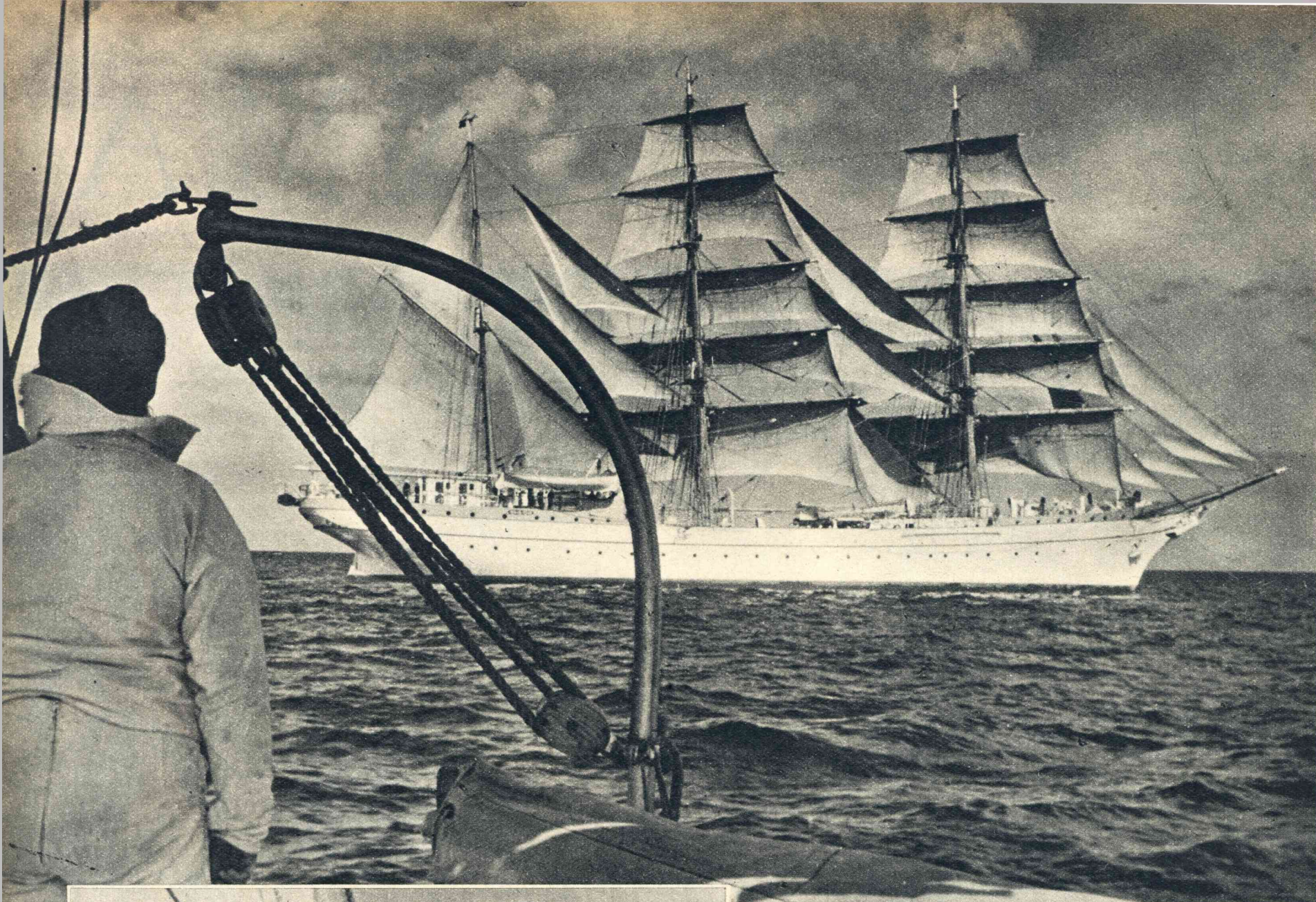
GROOT ROTTERDAM PANORAMA

26 AUGUSTUS 1937 - No. 34

LOSSE NUMMERS 15 CENT

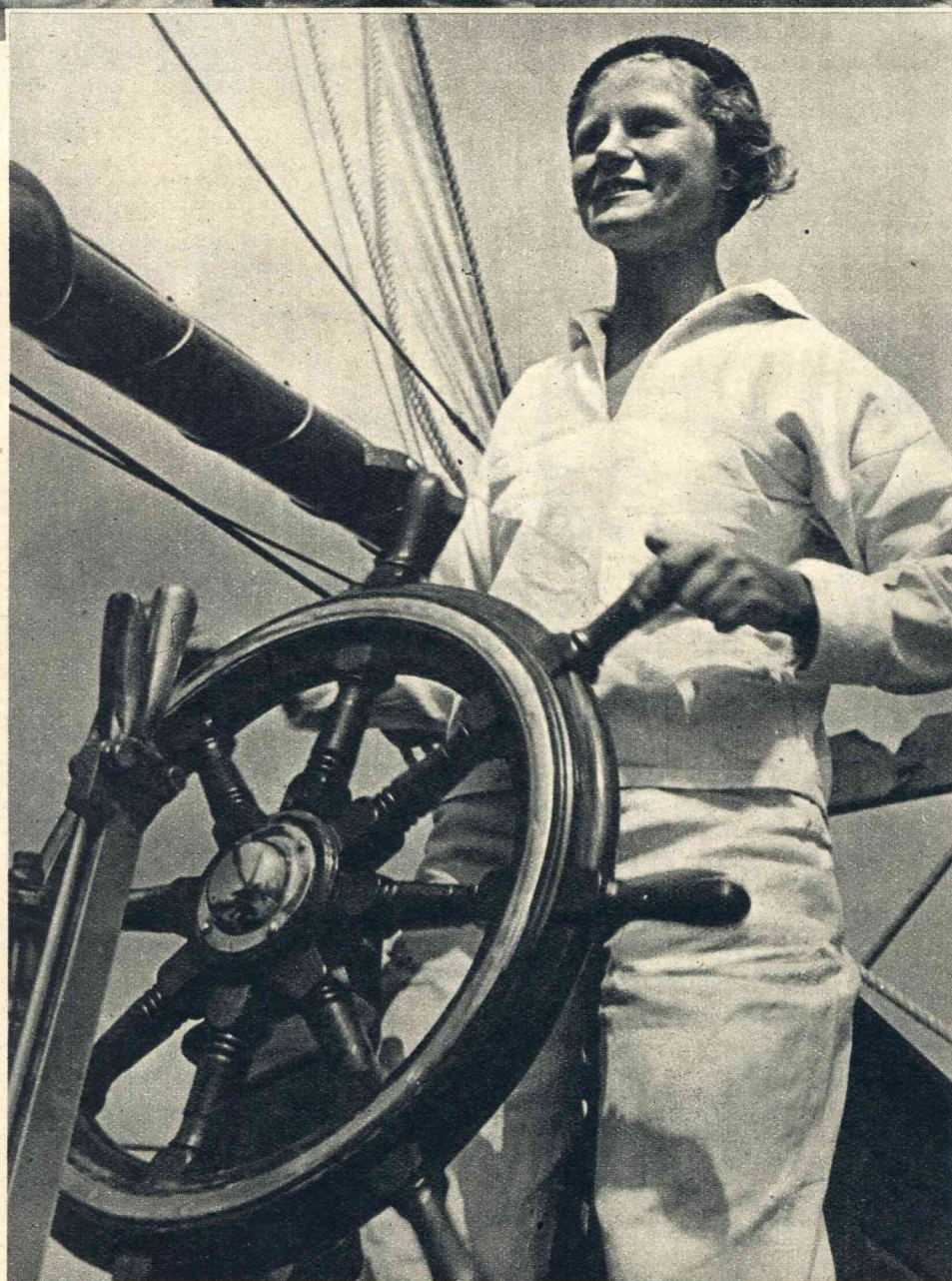
LEES HET ARTIKEL: OM HET FORTUIN VAN HETTY GREEN

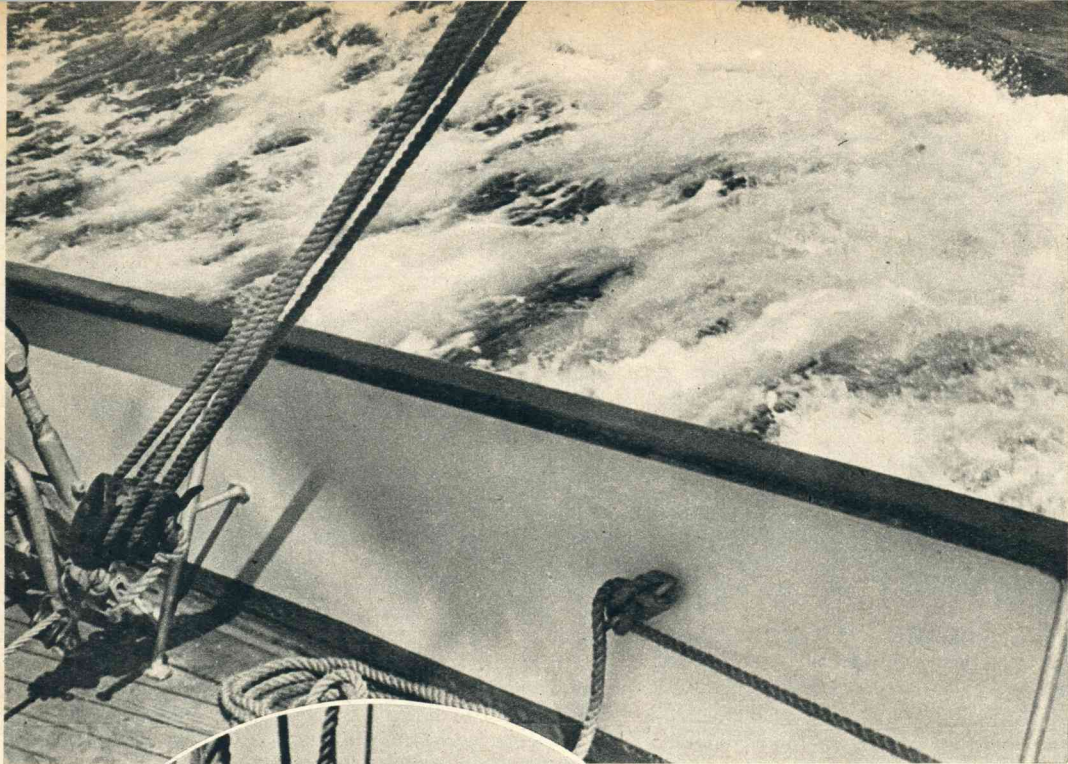
Het ontmoeten van andere schepen heeft steeds iets bekoorlijks. Vooral als 'n opleidingsschip, zoals de „Gorch Fock”, passeert! Een imposant schouwspel.

VACANTIE OP ZEE!

Links: Vacantie op zee! Vrij van den arbeid op kantoor of winkel! Zon, wind en water om je heen. Dat vindt ieder meisje heerlijk. Vooral als dan bovendien de zorg van 't stuurwiel aan je wordt toevertrouwd!

De eerste dagen zijn echter nog vaak onwennig. De deining van het schip, de scherpe zeewind... zij bevorderen niet steeds een goede spijsvertering! De schipper heeft echter op alles gerekend!

Het spel der golven is vol afwisseling. Urenlang zou men kunnen zitten droomen, sturende op het beweeglijke schuim.

De werkzaamheden op een zeilschip zijn van velerlei aard. In 't begin weten de gloednieuwe matrozen nog geen weg. Maar na drie dagen hijschen zij de zwaarste zeilen... een beetje eelt op de handen hebben ze er graag voor over!

Het prettigst is natuurlijk zonnig weer, een kalme zee, een zachte bries. Dan blijft er gewoonlijk wel tijd over om het heele schip goed te leeren kennen en terens een hoop erraring op te doen.

Veertien dagen op zee! Zij vliegen voorbij en nauwelijks is men met alles vertrouwd geraakt of het uur van afscheid breekt aan. Voor de laatste maal klimt de nu volleerde matroos in den hoogen mast en wuift de zee vaarwel. Lang nog nadien, op kantoor of in den winkel, zal zij onder 't werk terugdenken aan deze heerlijke dagen!

EEN LIED ZONDER WOORDEN

door

Perry Harrison

Fenteley had 's morgens in de vroege een radiogesprek opgevangen tusschen twee olie-pompstations en hij uitzondering had Vliegkamp II dus nieuws aan het ontbijt.

„De directeur van de „Persian” maakt een inspectiereis langs de pompstations,” zei hij aan tafel. „’t Is niet onmogelijk, dat hij het vliegveld ook aandoet.”

„Ken je 'm?” vroeg Spencer Lee, tusschen twee lepels havermout in.

„Toevallig wel. Tijdens mijn laatste verlof heb ik hem in Londen ontmoet. Een bullebak; wat mij betreft, kan hij hier wegblijven. Als ik het gesprek van de pompstations goed verstaan heb, reist hij met een nichtje.”

„Laat hij dan maar wel komen,” zei Spencer, terstond enthousiast. „Ik heb in geen maanden een Europeesche gezien. Een aardig nichtje?”

„Ik ken haar niet,” antwoordde Fenteley hoofdschuddend. „Vlei je echter niet met ijdele hoop, vriend. Ik heb in Londen gehoord, dat zij zich binnenkort gaat engageeren met een zekeren lord Duncan. Misschien is zij al geëngageerd.”

„Dan mag ze óók wat mij betreft wegblijven. Dien lord Duncan ken ik toevallig heel goed en ik kan me dus wel zoo ongeveer voorstellen, hoe het meisje is. Aardige meisjes trouwen niet met kleverige heeren, zooals die lord Duncan. Hij heeft een platgestreken gezicht en een paar doffe oogen en loopt eeuwig in een zwarte pandjesjas. Dáñk je voor het genoegen. Ik hoop, dat die meneer — hoe heet ie?”

„Wood — John Wood.”

„...dat meneer Wood het vliegveld met rust laat. En nu ga ik de kist maar klaarmaken...”

Anderhalf uur later zette Spencer zijn jachtvliegtuig op het vliegveldje neer van pompstation no. 3. Hij had honderdvijftig kilometer pijpleiding geïnspecteerd en niets bijzonders opgemerkt. Er viel in het hartje van Irak trouwens maar zelden iets bijzonders voor. Je zag er nooit anders dan zand en rietmoeras en nu en dan eens 'n karavaan en een overkomend vliegtuig. 't Was géén land voor iets bijzonders...

Toen hij de cockpit verliet, verwonderde het hem, dat hij zijn goeden vriend Husjan Prak niet zag of hoorde. Als hij er persoonlijk niet was, om hem goedenmorgen te wenschen, verwelkomde hij hem altijd met zijn afgrijpselijke pianomuziek. Het scheen echter, dat hij zijn muzikalen knobbel eindelijk leeg gefolterd had. Indien hem tenminste niets ergers was overkomen...

Op den schreeuw dien Spencer gaf, kwam Bobby uit een der loodsen toelopen, een soort slaaf van Husjan Prak. „Hallo, tanken, Bob!” riep hij hem toe. „Waar is de baas?”

Bobby wees met zijn hoofd naar het golfijzeren kantoortje van den opzichter. Tegelijk vond Spencer een verklaring voor de afwezigheid van Husjan Prak. Hij had bezoek — onder het afdak van de loods stond een gloednieuwe, maar bestofte Hispano. Spencer dacht aan den heer Wood en had veel lust, bij het tanken te blijven en dan maar weer op te stijgen. Maar hij vond, dat zijn vriend Husjan die beleediging niet verdiende, dacht aan de lekkere thee, die hij kon zetten, en ging 't kantoortje binnen.

Aan Husjan's kreuple schrijftafel zat een corpulente heer met het gezicht van een bulldog, en die ook precies even vriendelijk en welgemanierd bleek te zijn. Husjan zelf zat aan een punt van de tafel met blijkbaar moeite iets te becijferen en tegen de vermoldde, valsch-snarige piano in den hoek leunde een aardig jong meisje met roode wangen en gekleed in een lichtgroen japonnetje. Zij was héél anders, dan hij zich het meisje had voorgesteld, dat ertoe komen kon zich met iemand als lord Duncan te verloven. Zij leek nog een kind en zag er even lief en aantrekkelijk uit. Onbegrijpelijk, dat zoo'n aardig meisje behagen kon scheppen in 'n lord Duncan, was zijn eerste gedachte...

Husjan stelde hem voor. „Luitenant Lee van het vliegveld, meneer.” Toen noemde hij den naam van den directeur van de „Persian Oil”. „Meneer Wood, de directeur van de maatschappij.” Er klonk een huivering van eerbied in zijn stem.

De heer Wood verwaardigde zich niet op te staan, of hem een hand aan te bieden. Hij wierp Spencer een hoofdknikke toe en mompelde iets onverstaan-

baars. Toen wees hij met zijn hoofd naar zijn aardig nichtje. „Juffrouw Dorian Wood...”

Spencer gaf haar een hand. Toen hun blikken elkander kruisten, brak er een glimlach op haar ernstig gelaat door. „Prettig met u kennis te maken,” zei ze. „Het gebeurt zeker niet veel, dat u hier landgenooten treft?”

„Nooit,” antwoordde Spencer. „Dit is de eerste maal in drie jaren. Tot de woestijn en de rietmoerasen is het toerisme in Irak nog niet doorgedrongen.”

Ze glimlachten allebei. Intusschen scheen Husjan Prak met zijn moeilijke becijferingen te zijn gereed-gekomen. Traag kwam hij overeind. „Thee, hutenant?”

„Heel graag. Maar ik zal even naar het tanken moeten gaan kijken. Wilt u me voor een oogenblik verontschuldigen?”

Hij keek het meisje aan bij die vraag. Meneer Wood was hem te ongemaniert, om zelfs maar den schijn van beleefdheid tegenover hem te kunnen ophouden.

„Mag ik met u mee?” vroeg het meisje haastig. „Ik heb eigenlijk nog nooit een vliegtuig van nabij gezien.”

„Zou je 't wel doen?” liet meneer Wood zich plotseling hooren. „Als er soms een ongeluk gebeurt...”

„Stel u gerust, dat kan niet,” viel Spencer hem in de rede, terwijl hij de deur voor het meisje opende. Hij ving een stekeligen blik van meneer Wood op en trad glimlachend naar buiten. Hij vond meneer Wood overdreven bezorgd voor zijn nichtje.

„Ik hoef u natuurlijk niet te vragen, of u al eens gevlogen hebt?” vroeg hij het meisje, toen zij bij den jager stonden. „Als u nog nooit een vliegtuig van dichtbij hebt gezien...”

„Nooit,” zei ze spijtig. „Jammer genoeg. Ik zou zoo graag eens willen vliegen. Maar ik ben er nooit toe in de gelegenheid geweest.”

„Dan bent u het nu. Wilt u maar instappen?” Spencer trok lachend de deur van de cockpit open.

Het meisje zag, dat hij het meende. „Durfde ik maar,” zei ze met schitterende oogen. „Maar ik weet zeker, dat oom het niet goed vindt.”

„Zullen we het hem gaan vragen?” bood Spencer onmiddellijk aan. „Kom mee, uw oom zal ons toch niet opeten?” Zij scheen erg benauwd te zijn voor dien bullebak daarbinnen.

Meneer Wood keek hen donker aan, toen hun lachende stemmen het kantoortje binnenvielen. Maar de blik, waarmee hij Spencer aanstaarde werd, bepaald venijnig, toen het meisje hem vroeg, of zij even mee naar boven mocht.

„Naar boven, zeg je?” vroeg hij met een vertoon van overdreven schrik. „Hoe krijg je 't in je hoofd, Dorian? Vergeet je, wat ik lord Duncan beloofd heb? Hij zou het besterven, als je iets overkwam.”

Het vroolijke gelaat van het meisje stond eensklaps verdrietig.

„Juffrouw Wood is absoluut veilig,” haastte Spencer zich voor haar in de bres te springen. „Ik heb nog nooit een ongeluk gehad, meneer Wood.”

„Dat kan wel!” kreeg hij blaffend terug. „Maar het gebeurt niet! Ik heb beloofd over haar te waken en ik neem geen onnoodig risico...”

Het klonk als een uitdrukkelijke waarschuwing: „Blijf van haar af, meneer de piloot!...”

Spencer haalde de schouders op en wierp het meisje een hulpeloos blik toe. Zij keek zóó treurig, dat hij medelijden met haar kreeg. Meneer Wood scheen een tyran, die haar nog precies behandelde als een klein kind. Terwijl hij zijn thee dronk, voelde hij voortdurend de stekelige oogen van den man voor de schrijftafel op zich gericht. Het gaf hem een onbehaaglijk gevoel, dat nog verhoogd werd door het wantrouwende zwijgen, dat in het kantoortje bleef hangen.

„Zoo, dus het is anderhalf uur rijden naar pompstation vier,” hoorde hij Wood eindelijk zeggen, tegen Husjan Prak. „Nu, ik zal dan maar besluiten te gaan. 't Is nu elf uur en met een uur oponthoud daarginds kan ik om drie uur terug zijn. Dan kan

ik nog gemakkelijk een uur uitrusten, voor we naar Hillah vertrekken...”

Die woorden brachten Spencer op een inval. Als Dorian diplomatiek te werk ging, kon zij tòch haar lichte doop ondergaan...

„Husjan, mag ik het vliegveld even opbellen?” wendde hij zich tot den opzichter.

Het telefoontoestel, dat de pompstations onderling en met het vliegveld verbond, stond bovenop Husjan's wormstekige piano. Het blad, dat de toetsen dekte, was neergeslagen en dik bestoft. Het meisje stond vlak voor de piano en terwijl hij met Fenteley sprak, teekende hij speelsch een paar woorden op het stoffige blad: „Ben over een uur hier.”

Hij zag, dat zij er naar keek en veegde de woorden terstond weer uit. Ziezoo, als zij nu een voorwendsel wist te vinden om hier achter te blijven, terwijl haar tyrannieke oom naar pompstation 4 reed, hadden zij allen tijd voor een vliegtocht. Hij nam koel afscheid van den heer Wood, zei een paar hartelijke woorden tot het meisje en sloeg Husjan Prak amicaal op den schouder.

Toen hij startte, keek hij tevergeefs uit, of het meisje zich nog vertoonen zou. En terwijl hij zijn inspectietoelt hoven de oliepijpleiding in Noordelijke richting voortzette, begon langzamerhand het vermoeden bij hem post te vatten, dat die verlovings met lord Duncan méér naar den zin van directeur Wood dan naar dien van zijn nichtje moest zijn.

Spencer Lee bekende zichzelf, dat hij nog nooit met zooveel spanning gevlogen had als in dit uur. Hij zóñg, toen hij het pompstation naderde en een rank figuurtje in het oog kreeg. En op hetzelfde oogenblik zei Dorian Wood tot zichzelf, dat zij nog nimmer tevoren zóó ongeduldig naar iemands komst had uitgezien. Het geheime complot was naar wensch geslaagd. Oom John had niet den minsten argwaan gekoesterd, toen zij voorgaf hoofdpijn te hebben en daarom liever rustig aan het pompstation te blijven. Alleen boezemde haar het bedenkelijke gezicht van Husjan Prak eenige vrees in — hij scheen met die onschuldige samenspanning allesbehalve ingenomen te zijn...

Spencer streek neer en Dorian ging hem opgewonden tegemoet. Husjan kwam traag achter haar aan. Spencer ried aan zijn gezicht, wat er in hem omging en nam hem terstond bij zijn jas. „Husjan, ik vermoord je, als je ooit kikt over dit uitstapje,” dreigde hij hem vriendelijk.

„Hartelijk,” meesmuilde Husjan Prak. „Wat bent u eigenlijk van plan? Haar te ontvoeren? Ik kan toch niet tegen meneer Wood zeggen, dat zij gesmolten is?”

Spencer lachte om het idee en Dorian bloosde. „We zijn over tien minuten terug,” stelde hij den ander gerust. Toen hielp hij Dorian in de cockpit, wees haar den weg op het instrumentenbord en ruimde een plaats naast de zijne voor haar in. „Zit je goed?” vroeg hij.

„Uitstekend, luitenant,” lachte Dorian. Haar wangen gloeiden van opwindning en haar oogen schitterden.

„Spencer noemen m'n vrienden me.”

„En mag ik me tot uw vrienden rekenen?”

„Natuurlijk, ik was terstond erg met je ingenomen, toen ik je zag,” schertste hij overmoedig.

Ze lachten allebei en eensklaps ging Spencer van start. Hij cirkelde een paar maal boven het station, koos de Noordelijke richting en vloog daarop een eind naar het Zuiden. En intusschen steeg hij heel hoog en daalde tot vlak bij den grond en voerde allerlei capriolen uit, die haar de echte sensatie gaven volkomen los van de aarde te zijn.

„Hoe is het?” vroeg hij, met een glimlachenden blik op haar geestdriftig gezichtje.

„Heerlijk,” bekende Dorian. „Zoo vrij en los. En dan die vergezichten! En die aarde zoo vreemd. 't Is verrukkelijk.” Haar stem klonk opgetogen. „Ik voel me zoo — zoo héél anders. 't Is net, of ik dezelfde niet meer ben. Klinkt dat misschien gek?”

„Volstrekt niet,” antwoordde hij. „Ik ken dat gevoel. Je voelt je bevrijd, onder een druk vandaan. Werkelijk, er is geen betere remedie tegen aardsche zorgen en beslommeringen, dan een flinke vliegtocht.”

Dorian knikte. „Dat is het,” zei ze eensklaps ernstig. „Je voelt je onder een druk vandaan.”

Hij ried wat zij met dien druk bedoelde. „Meneer Wood,” dacht hij hardop en zijn stem klonk een beetje bitter.

Dorian schrok even. Zij wendde haar gelaat naar hem toe. En toen zijn blik den haren kruiste wist zij, dat zij geen moeite hoefde te doen een masker op te houden.

„Hij is heel goed voor me,” zei ze zacht. „Ik heb alles wat ik wenschen kan.”

„Behalve dat ééne: een vrijen wil. De vrijheid je eigen leven te leven. Is het waar, dat je je gaat verlossen met lord Duncan?”

Dorian's ernstig gezichtje betrok nog meer. „Ik geloof dat 't er eindelijk wel van zal moeten komen,” klonk het zuchtend. „Waarom vraag je me dat?”

Spencer perste de lippen even op elkaar. „Ik ken lord Duncan,” zei hij eindelijk. „Ik kon maar niet gelooven, dat het je vrije keus was. Je woorden bevestigen mijn meening. Hij wordt je opgedrongen.”

„Maar met de beste bedoelingen,” wierp zij tegen. „Oom John heeft alleen mijn geluk op het oog. Ik heb hem veel te danken — mijn eigen ouders zijn vroeg gestorven. Lord Duncan is een goede kennis van hem en oom acht me veilig bezorgd, als ik hem mijn woord geef.”

Er klonk opnieuw een zucht en Spencer voelde, dat zij de tyrannie van meneer Wood verdedigde tegen beter weten in. En hij voelde óók, dat zij er zich graag van zou hebben verlost — als zij er den moed maar toe had kunnen vinden...

„Je neemt daar een vreemd woord in je mond,” hernam hij ernstig. „Geluk! Geloof je in een geluk? In een streven en een doel, dat heel je leven zal vullen en waarvan je je voorstelt, dat het je positief gelukkig zal maken? In het leeren berusten, dat je nu waarschijnlijk voor de toekomst voor oogen staat, ligt óók een soort geluk. Maar dat is hoogstens negatief en nimmer volkomen bevredigend.”

Hij keek haar van terzijde aan, terwijl hij den jager deed keeren en in de richting van het pompstation terugvloog. Dorian voelde zijn blik en verbleekte eronder. Zij was twintig jaar, maar vrij eenzaam opgevoed. En hieraan was het wellicht te wijten, dat zij nog niet geleerd had haar gevoelens te beheerschen, of haar gedachten onder speelsche woorden te verbergen. Spencer had de gevoeligste plek in haar hart geraakt...

De loop, dien dit gesprek genomen had met iemand, dien zij nauwelijks van gezicht kende, verbijsterde haar. Het maakte haar onrustig, maar het onderwerp was haar niet bepaald onwelgevallig. Eér het tegendeel — in wéérwil van dat gevoel van onrust. Maar zij zou toch tot geen prijs hebben willen bekennen, dat zijn woorden weerklink bij haar vonden. Dat zij gelóófte in een geluk, dat zij een pijnlijke leegte meedroeg in haar hart en dat zij haar toekomst als een offer zag, waarin zij zou berusten...

Spencer was haar aan blijven zien, terwijl haar blik nadenkend op den horizon gericht was. Zij zat

heel dicht naast hem en hij had het verlangen moeten bekampen, een arm om haar hals te leggen en haar te kussen. Het mag vreemd lijken — en Spencer Lee zou niet graag hebben gewild, dat zijn jolige kameraden het wisten — maar zij zou het éérste meisje zijn geweest, dat hij kuste. Toch was hij al zesentwintig jaar en had hij in Engeland maar te kiezen. Nog nóóit had de aanblik van een meisje echter een zachte ontroering bij hem teweeggebracht, als die hij nu onderging.

Er klonk een verlegen lachje in de cockpit. „Ik... ik weet niet, wat ik daarop moet antwoorden,” zei Dorian.

Het was een antwoord, maar Spencer zei het niet. Hij boog zich wat voorover en bestudeerde quasi de instrumenten op het dashboard. „Je zou het wél weten, als je jezelf durfde zijn,” klonk het vast.

Die woorden brachten Dorian nog meer in verwarring. Zij keek naar het in de zon blinkende dak van het pompstation, dat in de verte zichtbaar werd, en toen naar het jongensachtig knappe gezicht, dat bijna haar knieën raakte. En toen had zij plotseling het vreemde gevoel, dat die leegte in haar hart vól stroomde met een warm verlangen.

Het was de ingeschapen list van een hunkerend vrouwenhart, die haar een allesbeheerschende vraag naar de lippen bracht. „Waarom zou ik mij al die moeilijkheden op den hals halen — en wáár haal ik dien moed vandaan? En terwille van wien...?”

Haar stem beefde bij die vragen. De jager vloog thans pal boven het oliepomstation en Spencer had alle aandacht nodig bij de landing. Doch dit vergemakkelijkte een openhartig antwoord.

„Waarom?” vroeg hij langzaam. „Omdat je het verplicht bent aan jezelf en aan lord Duncan, wil je hem niet bedriegen met die leugen in je hart. En waar je den moed vandaan zult halen? Dien kan je putten uit het recht, dat elk mensch heeft, zijn eigen geluk te zoeken. En terwille van wien...?” De kist raakte den grond, hij zette de remblokken aan en met een korten uitloop kwam de jager tot staan. „Als het eens was ter wille van mij?” besloot hij driest.

Het was een bekentenis. En een vraag, die niet kon worden misverstaan. Hij keek Dorian aan. Zij bleef roerloos zitten — met haar blik op het rietmoeras ter zijde van het vliegveld gericht. Zij was bleek en haar lippen waren op elkander geperst. Hij wachtte — en vreesde. Het zou haar ontbreken aan moed. Moed om zich te verzetten tegen de dwingelandij van haar oom en om afstand te doen van de bevoorrechte positie, die voor haar weggelegd scheen...

Eensklaps strekte Dorian haar hand naar de deur uit. „Ik dank je, Spencer,” klonk het onzeker. „Mag ik er nog eens over nadenken? Je begrijpt...?”

„Ik begrijp alles,” viel hij haar hartelijk in de rede. „Denk na, zoolang je wilt. Schrijf je me?” Hij had al niet veel hoop meer.

„Neen, zóólang heb ik niet nodig. Ik zal vanmiddag nog beslissen. Wil je me bellen? Tegen vier uur bijvoorbeeld? Ik zal het Husjan zeggen — misschien hebben we dan gelegenheid een paar woorden te wisselen. En dank je hartelijk voor dien vliegtocht — het was héérlijk...”

Husjan deed van buiten de cockpit open. Zijn gezicht straalde van tevredenheid. „Ik was eigenlijk gezegd een beetje bang, luitenant...”

„Ik ben nóg bang,” antwoordde Spencer melancholiek en hij keek verlangend het ranke figuurtje na, dat in Husjan's kantoorje verdween.

„Luitenant Lee, u bent een uur te laat van patrouille terug,” zei luitenant Fenteley met een dienstgezicht, toen Spencer zijn jager in het vliegveld had teruggebracht. „Ik hoop dat u zich verantwoordt kunt.”

„Loop naar den drommel met je verantwoording,” bromde Spencer. Onderweg naar huis had hij het eens en voorgoed voor zichzelf uitgemaakt, dat er niet de minste hoop voor hem was.

„Hoho, waarom zoo somber, vriend?” wierp Fenteley het over een anderen boeg. „Ruzie gehad met den heer Husjan Prak? Of heeft hij belladonna in je thee gedaan? Je ziet eruit, alsof je bij een rooverhoofdman in de leer bent geweest. Zoo woest, bedoel ik.”

„Ben ik ook,” blafte Spencer. Toen sloeg zijn stemming naar een ander uiterste over — hij begon smakelijk te lachen. „Fenteley, je raadt het nóóit,” schaterde hij. „Ik heb onderweg een meisje gevraagd. Jawel, daarbóven. Kijk niet zoo spottend naar de lucht, of ik vermoord je. Dorian Wood, heette ze.”

Fenteley's gezicht was een en al verbazing. „Dorian... Dorian Wood? En was zij aardig? En wat zei ze? Dat ze liever de kist uitsprong?”

Hij was bepaald verbijsterd, toen hij de afspraak vernam. „Dan heb je waarachtig kans,” wilde hij zeggen, maar Spencer was de mess al binnengerend. Hij dronk twee flesschen sodawater, om het koortsig gevoel kwijt te raken, dat hem bevangen had, ging zich baden en stond klokslag drie uur weer voor de telefoon. Zenuwachtig en gejaagd...

Fenteley keek erg bedenkelijk. Nochtans trachtte hij hem moed in te spreken.

„Als zij het aandurft dien meneer Wood te weerstreven,” zei hij opbeurend. „Hij is weliswaar haar voorgd, als ik de geschiedenis goed begrijp, maar geen macht ter wereld kan haar toch dwingen tégen haar wil met iemand te trouwen. En als zij wacht tot zij meerderjarig is, kan evenmin iemand haar heletten den man te nemen, die haar aanstaat.”

„Als... als...” kreunde Spencer. „Maar ik weet haast wel zeker, dat zij het niet aandurft. Hoe laat is het nu?”

„Half. Maar dat laatste moet je niet zeggen. 't Is meer gebeurd, dat de liefde van een zwakke vrouw een heldin maakte...”

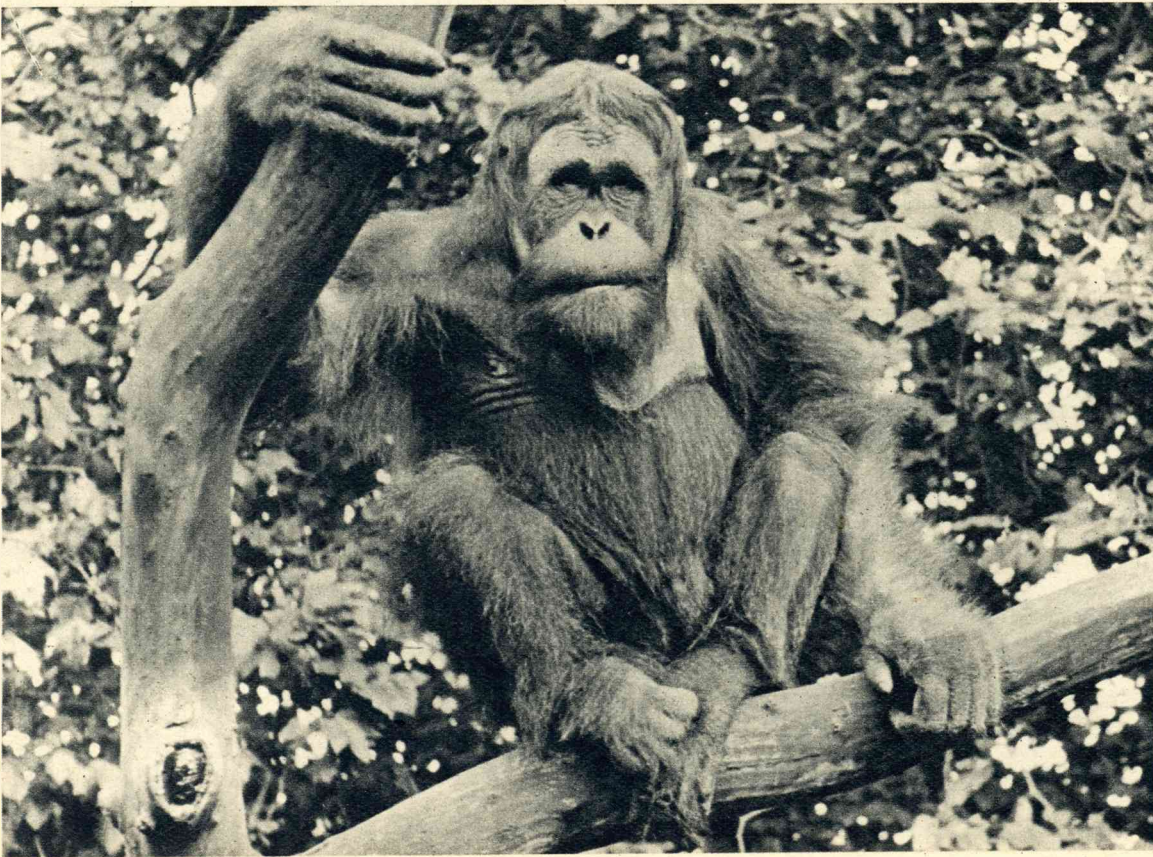
Fenteley begon een gewichtigen boom over de liefde, hoewel hij er ook maar een groentje in was. Eindelijk hield Spencer het niet langer uit. 't Was kwart voor vier. Hij nam de telefoon op en bracht de verbinding tot stand. En het vólgend oogeblik sloeg alle hoop, veel of gering, plotseling op de vlucht. De woedende, tierende stem van den heer Wood klonk hem in de ooren.

„Met luitenant Lee zeker? Jawel, m'n nichtje heeft me alles gezegd. Maar nooit, nooit, en nog eens nooit, hoort u? Nóóit, zeg ik! Zij lust u niet en ik ook niet! En waag het niet haar lastig te vallen, want dan dien ik m'n beklag in bij Koloniën...”

Er klonk nog een verwensching, die Spencer's ooren deed tuiten, en toen een slag, alsof met geweld de telefoon neergesmeten werd.

„Fenteley...!” klonk het als een kreet om hulp. Spencer was even woedend als ontdaan. Hij wilde Wood's voorbeeld volgen en eveneens de telefoon neersnakken. Doch eensklaps drukte hij haar weer aan zijn oor. Er kwamen klanken door — zwakke pianoklanken. De verbinding was daarginds niet verbroken. En het waren niet de jammerklanken van den heer Husjan Prak, die krachtig en zonder aarzelen door de halfverlamde toetsen werden voortgebracht. Spencer stond een volle minuut onbeweeglijk. Toen greep hij Fenteley bij een schouder. Wild, als was hij buiten zichzelf.

„Hóór!” klonk het als een juichkreet. „Dorian's antwoord! Een lied zonder woorden. „Liebestraum” van Liszt. Fenteley, zij wacht. Zij wacht...!”

Zal de weduwe van kolonel Green er in slagen haar rechten te doen gelden?

OM HET FORTUIN

☆ VAN ☆ HETTY GREEN

*Twee vrouwen en vijf Amerikaansche staten
vechten om een erfenis van tweehonderd
millioen gulden*

*Mrs. Mabel Harlow Green, de weduwe van den kolonel, die thans
een verbitterden strijd voert om de millioenen van haar echtgenoot.*

Er is in Amerika een groote strijd ontbrand om de nalatenschap van kolonel Green, den zoon van wijlen Hetty Green, indertijd de rijkste vrouw ter wereld. De nalatenschap bedraagt tweehonderd millioen gulden. De strijd om deze millioenen is ontbrand tusschen de weduwe van den kolonel, mrs. Mabel Harlow Green, en zijn zuster, mrs. Matthew Astor Wilks, terwijl de vijf Amerikaansche staten van New York, Massachusetts, Vermont, Florida en Texas aanspraak maken op successierechten.

Kolonel Edward Howland Robinson Green liet een wilsbeschikking na, die was opgemaakt vóór zijn huwelijk. Hierin wordt alles nagelaten aan zijn zuster en moeder, terwijl er van zijn vrouw met geen enkel woord gerept wordt. Dit testament nu heeft mrs. Wilks ter verificatie aangeboden te Port Henry, New York, onmiddellijk na den dood van den kolonel.

Zijn weduwe stelde direct alles in het werk om de helft van de millioenen te verwerven, maar ook de vijf bovengenoemde staten traden in het strijdperk, iedere staat beweerend, dat kolonel Green wettelijk domicilie had gekozen binnen zijn grenzen, ieder aanspraak makend op een deel der erfenis in den vorm van successierechten.

Met advocaten rechts en advocaten links, voor en achter zich zullen de beide vrouwen moeten vechten tot den laatsten dollar, terwijl de gansche wereld met belangstelling toekijkt, zich afvragend wat er van dit geweldige kapitaal zal overblijven en hoe lang de strijd zal duren.

Hetty Green, de grondlegster van het geweldige fortuin

De levensloop van Hetty Green is voldoende bekend. Zij was de rijkste vrouw van Amerika, misschien van de geheele wereld, maar tevens ook de gierigste. Zij was zóó zuinig, dat zij alleen noodgedwongen een krant zou koopen. Gewoonlijk gaarde zij deze bijeen in trams of bussen, las vlug de beursberichten door en gaf dan de kranten aan haar zoon Eddie om ze op straat te gaan verkoopen!

Zij zag er nog smeriger uit dan een schooister en

zou vaak urenlang loopen, om geen gebruik te hoeven maken van tram of taxi. Zij wantrouwde iedereen, zelfs haar eigen kinderen, en koesterde steeds de vrees, dat degene met wien zij zaken deed een bedrieger was of een dief.

Toen zij stierf, liet ze een fortuin na van meer dan tweehonderdvijftig millioen gulden. Volgens de bepaling in haar testament werd dit in twee gelijke deelen verdeeld, de eene helft was voor haar dochter, de andere voor haar zoon. Zij wenschte zelfs dat niet het geringste ervan in handen zou komen van aange trouwde familieleden. Toen zij eindelijk na veel tegenstand toestemming had gegeven tot het huwelijk van haar dochter Sylvia met Matthew Astor Wilks, liet zij dezen een verklaring teekenen, waarin hij afzag van iedere aanspraak op het kapitaal, dat zijn vrouw ooit zou erven. Hetty Green was zóó onder den indruk van het „offer”, dat Matthew zonder eenige aarzeling bracht, dat zij hem op haar manier vorstelijk beloonde en 5.000 dollar ten geschenke gaf!

Hetty was er aanvankelijk erg op tegen dat haar dochter zou gaan trouwen. Zij was ervan overtuigd, dat alle aanbidders van Sylvia gelukzoekers waren. Slechts dank zij de tusschenkomst van haar eenige intieme vriendin, gravin Leary, stemde zij er ten laatste in toe. De gravin wees erop, dat Matthew Astor Wilks geld genoeg van zichzelf had en dit gaf eigenlijk den doorslag. En bovendien, hij was een Astor, een kleinzoon van den eersten John Jacob Astor!

Maar met Eddie was het een heel verschil. Hetty had haar zoon meermalen ernce gedreigd, dat zij hem zou onterven als hij durfde te trouwen. En haar wenschen waren Eddie's wet!

Toen de kolonel nog een jongen was van veertien jaar, ontwrichtte hij bij een val zijn knieschijf. Hoewel Hetty toen reeds millionnaire was, wou zij geen geld uitgeven om er een dokter bij te roepen. Zij begon het gekwetste been zelf met huismiddeltjes te bewerken, hetgeen ten gevolge had dat het vleesch van het been afviel. Ten einde raad bracht zij, als bedelaarster vermomd, Eddie drie jaar later bij een dokter in New York, die er voor zorgde dat de behoeftige knaap in het ziekenhuis werd opgenomen. Toen het bestuur van het ziekenhuis echter ontdekte wie hij eigenlijk was, eischte het van Hetty dat zij de onkosten vooruit zou betalen. Zij haalde hem daarop uit het ziekenhuis weg en twee jaar later werd het been van den armen jongen in een goedkoop pension geamputeerd.

Het is na het bovenstaande wel begrijpelijk, dat de jeugd van den kolonel allesbehalve een rooskleurige was. Hetty liet hem hard werken in haar verschillende bedrijven en hij kreeg daarvoor een zakgeldje, waarvan geen enkele jongeman kan rondkomen.

Toen hij nog jong was, maakte hij reeds kennis met Mabel Harlow in Illinois. Zij waren in het geheim verloofd, daar Hetty Green in geen geval iets van hun verhouding mocht weten, omdat ze werkelijk in staat was haar zoon daarom te onterven! Jaren en jaren gingen voorbij. Hetty werd oud, het scheen dat de lang verbeide huwelijksdag eindelijk in zicht kwam!

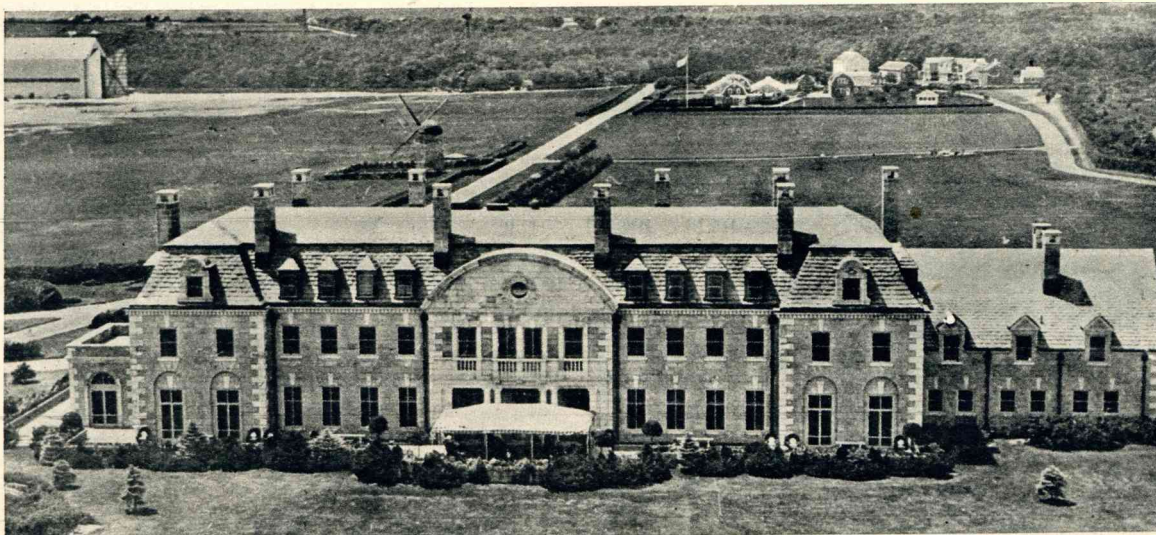
Hetty Green stierf en de kolonel haastte zich te trouwen. Hij was toen achtenveertig jaar oud en Mabel zevenenveertig!

Kolonel Green was bemind om zijn zonnig karakter en goedgeefsheid

Kolonel Green was zeker zoo'n goed financier als zijn moeder en toch was hij allerminst wat men noemt zuinig! Hij erfde een kapitaal van honderdvijfentwintig millioen gulden en toen hij stierf had hij dit weten op te voeren tot tweehonderd millioen.... en daarbij had hij werkelijk vorstelijk geleefd.

Daar de kolonel geen zuinig man was, bleek al direct na den dood van Hetty Green. Hij was nog met een locaaltreintje naar de woonplaats van z'n verloofde gereisd, maar voor de huwelijksreis huurde

Het landgoed „Round Hill”, dat kolonel Green liet bouwen op de plaats der oude boerderij, waar Hetty Green nog als kind gespeeld had. Het is gelegen te South Dartmouth, Massachusetts.

hij een compartiment af van een Pullmantrein. Maar dit was niet goed genoeg. En hij huurde een heelen wagon af! Maar ook daarmee was hij niet tevreden.

Hij kocht een oude passagiersboot, de „United States”, en liet haar ombouwen tot 'n luxueus jacht. Dit kostte hem meer dan anderhalf miljoen gulden en op dit jacht werd de huwelijksreis beëindigd. Alles bijeen gaf de kolonel voor deze reis meer dan zeven en een half miljoen gulden uit, een verkwisting, die Hetty Green zeker in haar graf heeft doen omdraaien! En de kolonel ging voort op deze royale wijze te leven. Het buitengoed „Round Hill”, dat hij te South Dartmouth liet bouwen op de plaats der oude boerderij, waar Hetty zijn jeugd nog gespeeld had, kostte hem meer dan één miljoen. Het is 230 voet lang. De zitkamer is 35 voet bij 60. Het huis heeft twaalf schoorsteen en een garage, groot genoeg om dertig auto's te bevatten. De wijnkelder vertegenwoordigde ooit een waarde van 250.000 gulden aan de beste wijnsorten ter wereld.

De kolonel was een man van eigenaardige gewoonten. Hij had een gezonden zin voor humor, dit in tegenstelling met zijn moeder, die maar zelden lachte. Hij was een verstokt verzamelaar van allerlei curiositeiten. Met zijn postzegelverzameling wou hij die van den Engelschen koning overtreffen. Toen hij stierf vertegenwoordigde zij een kapitaal van zeven en een half miljoen gulden. Ook was hij een verzamelaar van oude munten en eens plaatste hij voor de grap een advertentie in de Amerikaansche bladen, waarin hij aanbood voor stuivertjes van een bepaalde serie twaalf en een half duizend gulden per stuk te betalen. Maar hij wist, dat er in deze serie slechts zeven muntstukjes verschenen waren, waarvan hij er zelf vijf in zijn bezit had. De twee andere waren in het bezit van verzamelaars, die ze zeker voor dit bedrag niet van de hand zouden doen! Hij had het grootste plezier als hij daarbij bedacht, dat in Amerika duizenden menschen dagelijks de stuivertjes, die zij in handen kregen, nauwkeurig zouden bekijken of ze misschien tot de bedoelde serie behoorden.

Ook hield hij ervan in zijn broekzakken ruwe diamanten te dragen, tusschen geldstukjes en allerlei rommel. Als hij dan bijvoorbeeld ergens een fooi gaf of zijn kaartje in den bus moest betalen, haalde hij een handvol uit zijn zak en liet de omstanders van de ruwe diamanten genieten en de waarde ervan schatten.

Langs de wegen op zijn landgoed, dat voor iedereen openstond, had hij op verschillende plaatsen groote

Links: Hetty Green, de rijkste, maar tevens de gierigste vrouw ter wereld, de grondlegster van het enorme fortuin.

De overleden kolonel Edward Howland Robinson Green. De rang van kolonel werd hem door 'n gouverneur van den staat Texas verleend na 'n verkiezingsnederlaag, die Green zóó sportief verdroeg, dat men hem algemeen bewonderde.

waarschuwingsborden laten aanbrengen, waarop te lezen stond: „Voorzichtig! Gevaarlijke uitholling!” maar er was in het geheel geen uitholling. De kolonel hield er niet van, dat de automobilisten door hun roekeloos rijden de wegen onveilig maakten en zeker niet de perfecte wegen van zijn uitgestrekt landgoed.

De kolonel was er steeds op uit anderen gelukkig te maken. Tijdens den winter was hij gewoon in Florida ergens een kleerenwinkel binnen te stappen en den heelen inventaris op te koopen. Hij liet alle kleeren naar zijn kamers brengen en zag toe, dat ze verdeeld werden onder de menschen, die ze werkelijk het hardst nodig hadden. Hij huurde een speciaal autobus af, waarmee veraf-wonende kinderen naar school werden gereden; hij stond toe, dat het publiek van zijn privé-strand gebruik maakte en liet op vier Juli steeds een grootsch vuurwerk ontsteken. Op Kerstavond was hij gewoon in zijn auto rond te rijden en aan iederen geüniformeerden politieagent, dien hij voorbijreed, vijftig gulden te geven.

Daar zij zelf geen kinderen hadden, adopteerden hij en zijn vrouw twintig jonge meisjes, lieten dezen studeeren en gaven haar een schitterend huwelijksuitzet als zij trouwden.

De kolonel interesseerde zich sterk voor de luchtvaart. Hij liet den jongens uit zijn buurt steeds allerlei materialen bezorgen voor het maken van modelvliegtuigen en ieder jaar werd op zijn landgoed een wedstrijd gehouden, wie 't beste vliegtuig vervaardigd had. Zijn auto, die de slordige som van ruim veertigduizend gulden gekost had, was van een speciaal glazen dak voorzien, want de kolonel keek ieder passerend vliegtuig na en daar het voor hem te moeilijk was telkens op één been uit den auto te stappen, kon hij de vliegtuigen op die manier vanuit zijn auto volgen. Het meest genoot hij als hij het volk hoorde zeggen: „Hij lijkt in het geheel op geen millionair.”

Hij hield ervan steeds een groote schare vrienden rond zich op zijn landgoed te hebben. Op sommige week-ends waren er meer dan vijftienduizend gasten en stonden er ruim vijfduizend auto's geparkeerd.

Hij had een eigen radiozender, dien hij „De stem van Way Down West” noemde. Hij had den walvischvaarder „Charles W. Morgan” opgekocht, liet dezen op een speciaal voetstuk op 't strand plaatsen en inrichten tot een museum, dat geheel aan de walvischvaart gewijd was. Ook bezat hij een particulier vliegveld voor land- en watervliegtuigen.

En toch, hoe kundig de kolonel ook was, heeft hij niet kunnen of vergeten te verhinderen, dat zijn

Een foto van den kolonel met zijn vrouw Mabel, die haar jeugd zag verbloeien alvorens met hem te kunnen trouwen.

vrouw na zijn dood zoo geplaagd zou worden door verschillende gerechtshoven!

De strijd om de nalatenschap van den kolonel

De weduwe, mrs. Green, is thans zevenenzestig jaar oud. De strijd om de erfenis kan jaren en jaren duren, alvorens er een beslissing valt. Misschien evenveel jaren als zij heeft moeten wachten alvorens met den kolonel te kunnen trouwen.

Naar men zegt, had de kolonel zijn vrouw bij hun huwelijk aangeboden een kapitaal van vijf miljoen gulden op haar naam over te schrijven, doch zij had geweigerd zulks aan te nemen, zeggende niet te weten wat zij met zooveel geld moest beginnen. Hij veranderde daarop de gift in een chèque van 625.000 dollar en liet haar naam, naar men beweert, uit het testament weg. Hij liet vóór het huwelijk een huwelijkscontract tekenen en de weduwe beweert thans niet te weten, dat zij daarmede van al haar rechten op de nalatenschap van haar man afstand deed.

Men had haar doen gelooven, beweert zij thans, dat het contract slechts inhield een lijfrente van... 37.500 gulden per maand, een inkomen waarvan iedere weduwe behoorlijk kan leven, maar niet mrs. Green, daar al haar geld en eigendommen verdwijnen in de zakken der advocaten!

De zuster van den kolonel beweert, dat alles haar rechtens toekomt. De weduwe stelt daar tegenover, dat haar man den staat Texas als zijn wettelijk domicilie had gekozen. In dezen staat nu is het onwettelijk, dat een vrouw afstand doet van haar rechten. In Texas heeft een weduwe het recht op de helft van de bezittingen van haar overleden man. Green's zuster bestrijdt dit en beweert dat de kolonel na 1910 wettelijk domicilie gekozen heeft in den staat Florida en New York. Echter, alle vijf staten: Texas, Florida, New York, Massachusetts en Vermont probeeren te bewijzen, dat de kolonel daar zijn wettelijk domicilie gekozen heeft.

Er bestaat toch wel mogelijkheid, dat de weduwe haar proces zal winnen, daar er een brief gevonden is, waarin de kolonel naar een der officieele instanties schreef: „Ik las, dat u veronderstelt dat de staat Massachusetts mijn domicilie is, echter ik moet u opmerken, dat ik steeds mijn wettelijk domicilie gekozen heb te Terrell in Texas”.

Het is echter lastig te voorspellen hoe het zal afloopen. Mrs. Wilks, de zuster van den kolonel, die zelf nog een tweehonderd miljoen gulden bezit, heeft bovendien het testament van haar broer, van haar moeder, Hetty Green, en zij heeft ook het huwelijkscontract, dat Mabel Harlow in 1917 ondertekende.

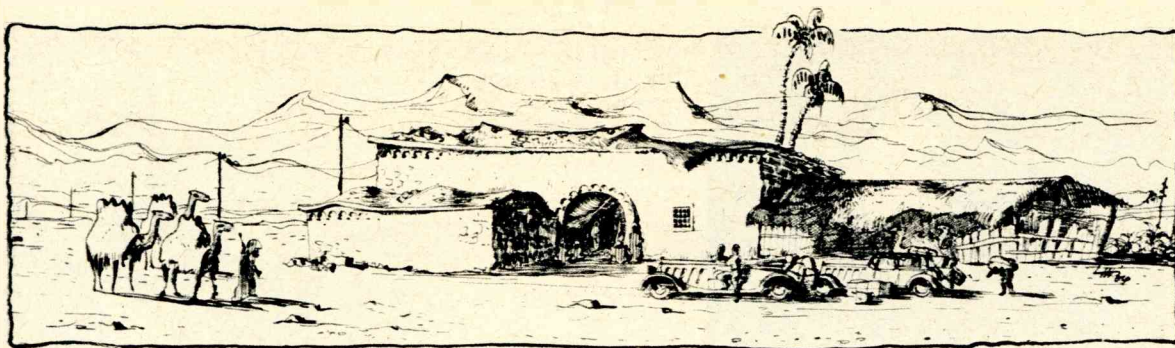
Nu heeft zich ook het Hoogere Gerechtshof ermede bemoeid. De partijen staan tot het uiterste bereid tegenover elkander, ieder door een zwerm van advocaten omringd.

De processen zullen schatten gelds kosten, het kan jaren en jaren duren en intusschen is de weduwe er het meest door gedupeerd, omdat haar, hangende het proces, het vruchtgebruik van de miljoenen verboden is!

Mrs. Green heeft alleen de wet van Texas aan haar zijde. Zal die de uiteindelijke overwinning weten te behalen?

Dit is de vraag, die heel Amerika gespannen houdt.

De karavanserai bij Kershan.

MET EEN AUTO VAN PERZIË NAAR AFGANISTAN

**Een moordend eentonige weg — Nijpend
gebrek aan benzine**

Toen wij aan enkele Europeesche vrienden in Teheran, de hoofdstad van Perzië, mededeelden, dat wij van plan waren in aansluiting aan onze reis door Perzië een autotocht door Afganistan te maken, raadden zij ons zonder uitzondering dit voornemen af, gezien de talloze, haast onoverkomelijke moeilijkheden, die ons op 'n dergelijke reis stonden te wachten. Toen zij zagen, dat wij toch vast besloten bleven den autotocht te maken, gaven zij ons den raad de Noordelijke route te kiezen en den karavaanweg over Meschhed naar Harat te volgen, daar de Zuidelijke route vanuit Scharhi i Sabul door de meedoogenlooze zoutwoestijn loopt.

Een weinig ontmoedigd door de sombere vooruitzichten begonnen wij de reis en namen de Noordelijke route over Meschhed. Wij passeerden honderden kameelen en vele karavananen, doch slechts zelden zagen wij een auto op den weg. De enkele, die wij voorbij reden, waren nog vrachtauto's, be- mand met soldaten.

Wij hadden voor onze twee auto's Perzische chauffeurs gehuurd, die beter dan wij met de gesteldheid van de wegen op de hoogte waren en tevens konden dienst doen als tolken. De weg ver- keerde in een ellendigen toestand. Hij zat vol diepe kuilen en gevaarlijke scheuren, zoodat wij slechts met 'n langzaam tempo konden rijden.

Wij kregen na twee dagen gebrek aan benzine en hoewel de chauffeurs ons verzekerd hadden, dat wij geregeld militaire auto's zouden passeeren, die ons aan benzine konden helpen, hadden wij nog geen enkelen auto ontmoet, die in staat bleek ons tekort aan te vullen.

Op onze vraag, waarom de karavaanweg geregeld door militairen werd geïnspecteerd, daar er toch geen oorlog dreigde, trok de chauffeur een geheimzinnig gezicht. Hij verklaarde, dat dit geschiedde om de rooverbenden, die de wegen onveilig maak- ten, af te schrikken, maar wij voelden, dat hij of de eigenlijke bedoeling van dit militaire vertoon niet wist of haar voor ons wou verzwijgen. De tocht was moordend eentonig. Steenen en nogmaals steenen, alles bedekt met 'n warme, grauwe stoflaag. Nergens een boom, nergens een huis of een panorama, dat een oogenblik boeide: het eenige teeken der beschaving was de telefoonlijn langs den karavaan- weg, die de militaire posten onderling verbond.

Tweemaal hadden wij reeds op zoo'n militairen post overnacht en wij waren zoo gelukkig de man- schappen bereid te vinden onzen benzine-voorraad aan te vullen. Wij hadden nog geen panne gehad, een bewijs, dat ons materiaal in prima conditie ver- keerde.

Bij de Afgaansche grens

Ten laatste, na een moeizame reis, zagen wij op een schroeënd heeten middag, in de stof-doortrilde wazige verte een klein gebouw opdoemen, dat ons aanduidde, dat we de Afgaansche grens genaderd waren. Het was inderdaad ook 't geval. Enkele grensbeambten kwamen op hun dooie gemak naderbij geslenterd en vroegen om onze passen. Enkele nieuwe stempels erop en deze formaliteit was weer

vervuld. Onze bagage trok hun bijzondere aan- dacht. Het gebeurde maar zelden, dat 'n auto de grens passeerde. Tien tot twaalf per jaar, zeker niet meer.

UIT HET REISJOURNAAL VAN AUTO-AVONTURIERS

wij reden Afganistan binnen. De weg bleef precies hetzelfde, alleen de telefoonlijn ontbrak.

Goed en wel de grens gepasseerd werd de kara- vaanweg plotseling doorsneden door een beek, die naar schatting een twintig meter breed was. Er was geen brug, wij moesten met de auto's door 't water.

De chauffeurs verzekerden ons, dat er absoluut geen gevaar aan verbonden was, dat het water ondiep was en dat daar ter plaatse alle karavananen passeerden. Dof brommend trokken de motoren aan. Het water spatte hoog op, tergend langzaam na- derden wij het midden, toen plotseling onze tweede auto, waarop al onze bagage zat verpakt, in een diepen kuil zakte en bleef steken. Wij sprongen er allen uit en waadden door 't water. We probeerden met vereende krachten — de chauffeurs meegere- kend, waren we zes in getal — den wagen uit den kuil te duwen, maar er was geen beweging in te krijgen. Bovendien helde de bagage gevaarlijk over: het bleek, dat de veeren gebroken waren... en daar ter plaatse moesten worden gemaakt!

In de verschroeïende middaghitte begonnen we alle bagage af te laden en naar den overkant te dragen. Toen slaagden we erin den auto op den kant te krijgen, we duwden hem naast den karavaan- weg en zetten ons aan den vermoeienden arbeid. Gelukkig hadden we een paar reserveveeren bij ons.

Toch begon de duisternis reeds te vallen, voordat wij weer konden verder trekken. Een kameelkara- vaan, die wij dien middag op eenige kilometers voor de Afgaansche grens hadden gepasseerd, had ons ingehaald, terwijl we den auto aan 't repareren waren. Zij trok nu voor ons uit, door de duisternis omhuld.

Het schot in den nacht

De motoren bromden weer hun eentonig gezang. Wij hadden de koplampen op, want 't was volslagen duister en de weg uiterst gevaarlijk. Wij wilden met alle geweld de grenskaravanserai bereiken, de open- bare herberg voor karavananen, om daar te over- nachten. De weg steeg voortdurend. Wij zaten zeker 1800 meter boven den zeespiegel, toen, na een scherpe kromming in den weg, wij plotseling op de kameelkaravaan stieten, die wij dien middag reeds gepasseerd waren. Wij hoorden 'n wild en lang- gerekt gehuil, korte, nijldige schreeuwen, het doffe trappelen van pooten. De kameelen waren door 't verblindende koplicht schichtig geworden en slechts met uiterste moeite gelukte het den drijvers de dieren in toom te houden en voor ons ruimte te maken, zoodat we konden passeeren.

Het was reeds diep in den avond, wij naderden 't einddoel van dezen afmattenden dag.

Opeens, geheel onverwachts, begon onze chauf-

feur te remmen. 't Geschiedde zoo snel, dat de tweede auto bijna tegen ons opbotste. Wij hadden buiten enkele kreten gehoord, maar dachten, dat we weder- om een karavaan naderden. Toen we echter 't ver- schrikte gezicht van onzen chauffeur zagen, merkten wij, dat er iets anders aan de hand was. De man wees naar buiten, wij keken scherper toe en zagen een man tegen 'n vooruitspringende rots geleund, die een geweer op ons gericht had. Het staal flikkerde in 't schijnsel van onze lampen.

Wij waren 'n oogenblik verlamd van schrik.

Onze chauffeur riep den roover iets toe in 'n dia- lect, dat wij niet verstonden en beduidde ons toen kalm te blijven. De roovers zouden ons met rust laten als we genegen waren losgeld te betalen. 't Schijnt, dat een van ons op 't hooren hiervan 'n onvoorzichtig gebaar maakte, want vlak daarop viel een schot en 'n kogel suiste rakelings over ons heen. Er zat niets anders op dan te betalen. Nog drie andere roovers waren te voorschijn gekomen, maar de man, dien wij 't eerst gezien hadden, scheen de aanvoerder te zijn en hij nam 't losgeld in ontvangst. Met 'n bedrag van vijftientwintig gulden konden we „on- gehinderd" onzen weg vervolgen!

De roover laat zich fotografeeren

Toen de roover 't geld eenmaal in z'n smerige lompen had opgeborgen, werd hij de vriendelijk- heid in persoon. 't Brutaalste van dit voorval was wel, dat wij den volgenden dag hem in de karavan- sera ontmoetten. Hij kwam met 'n lach naar ons toe en liet zich door ons met z'n oeroud geweer in de hand fotografeeren.

Een eigenaardige methode om vreemdelingen welkom te heeten!

Wij hadden de herberg om twaalf uur 's nachts bereikt. We hadden slechts behoefte aan slapen en drinken, te uitgeput als we waren om nog op eten te wachten. Wij legden ons neer op harde stroo- zakken, ons door een soort kellner aangewezen. Te moe, om ze eerst 'ns kritisch te inspecteeren, vielen wij meteen in slaap... een nalatigheid, waar we den volgenden dag spijt van hadden, daar onze huid op tal van plaatsen bedenkelijke sporen vertoonde van nachtelijke bezoekers, die bij duizenden in 't stroo verborgen zaten!

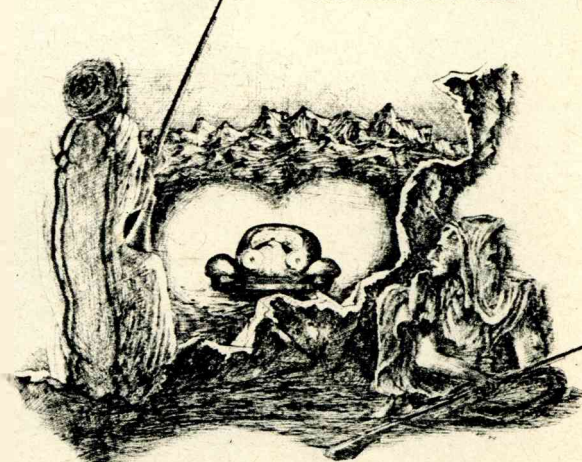
Bij daglicht keken wij 't hotel wat nauwkeuriger aan. 't Werd schijnbaar druk bezocht, want de bin- nenplaats wemelde in 't vroege morgenuur van ka- meeldrijvers. Wij lieten ons „Redjang" opdienen als ontbijt. 't Goedje zag zwart, 't smaakte als sterk ge- kruide broodsoep, was zeer warm, maar 't liet zich toch beter „verwerken" dan we op 't eerste gezicht veronderstelden.

Terwijl we nog zaten te eten, kwam een Af- gaansche beambte op ons toegestapt, die van onze aankomst gehoord had. Teneinde ons tegen roovers te beschermen, zou hij een militair geleide te onzer beschikking stellen. Wij vertelden hem niet, dat we met de roovers reeds kennis hadden ge- maakt en 't geleide wezen wij vriendelijk van de hand. Vervolgens toonde hij groote belangstelling voor onze bagage, mompelde iets van invoerrechten voor automobielen, die wij te betalen hadden, maar een zilverstuk deed hem verder zwijgen en schielijk in de herberg verdwijnen.

Wij namen dien dag rust en besloten onze auto's grondig na te kijken.

De eerste kennismaking met Afganistan was ge- schied en wij moeten eerlijk bekennen, dat 't tevens het meest romantische gedeelte was van de geheele reis.

Tegen een vooruitspringende rots stond een man.

GROOT ROTTERDAM

KANTOOR: STATIONSWEG 24 - ROTTERDAM
TELEFOON INTERCOMMUNAAL 50540 - GIRONUMMER 101981

9

*Wijd golft de Maas
onder den grooten
wolkenhemel. Stoom-
bootjes deinen aan
den wal en op den
achtergrond rijzen
de slanke kranen
omhoog.*

Rotterdamsche Riviergezichten

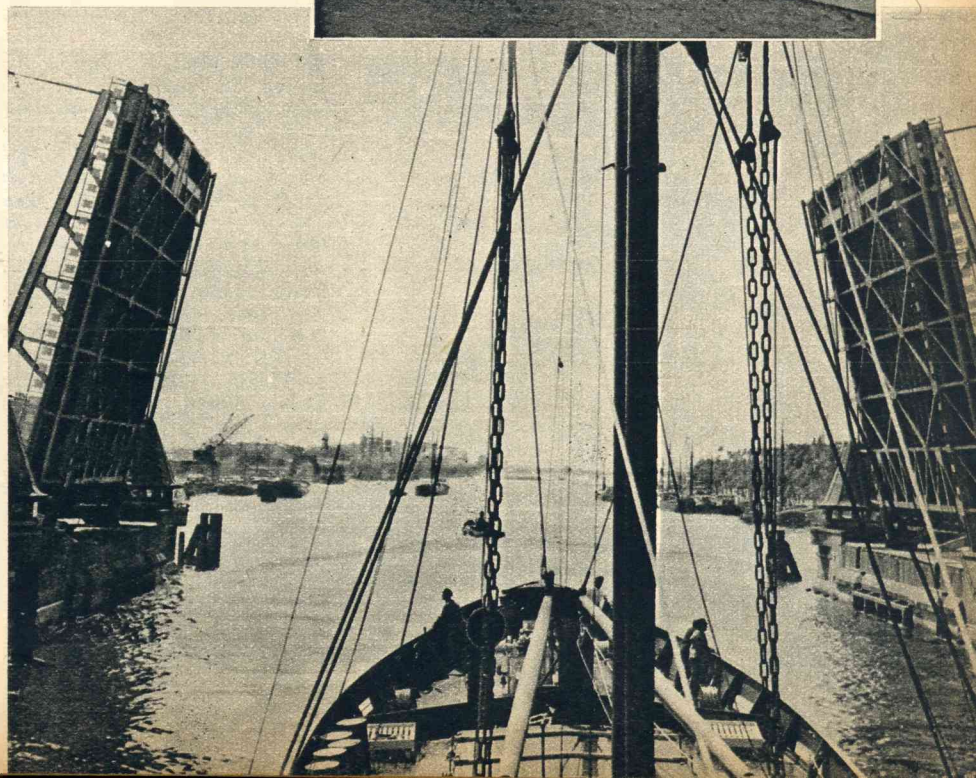

Nog een kiekje van de Maas, met groote en kleine schepen.

*Rechts: Vanaf den Heuvel
heeft men steeds een aardig
gezicht op de rivier met
haar leven en beweeg.*

*Een schip passeert de
Koninginnebrug.*

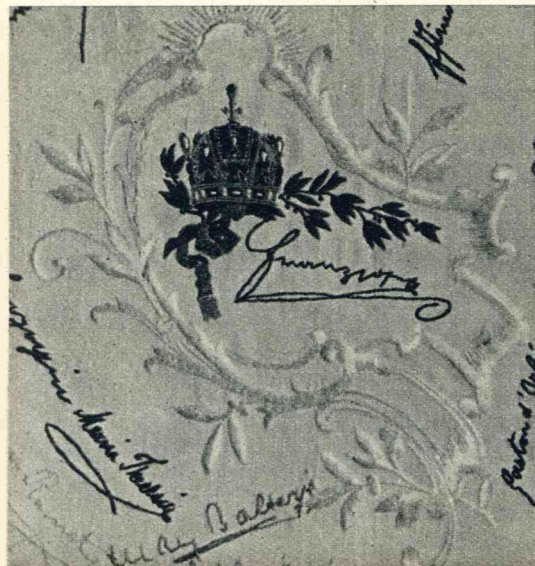
De leiding van dit voornamelijk hotel rust in de handen van 'n vrouw. Frau Anna Sacher, een echte Weensche van geboorte, en haar roem als gastronome is haast nog grooter dan de vermaardheid van haar huis. Zij is de schepster van de „Sachertaarten“, die zóó heerlijk zijn, dat zij bij 't huwelijk van den Belgischen koning met 'n vliegtuig van Weenen naar Brussel moesten worden gebracht! Zij is de ziel van 't hotel, zij controleert de eetzaal en de keukens, waar zij bovendien vaak persoonlijk helpt. Zij mocht zich verheugen in de bijzondere gunst van den ouden keizer Frans Jozef en zeer vele vorsten.

Edward VII 11-IX-36

Een der eersten, die hun handtekening in 't nieuwe gastenboek van hotel Sacher zetten, was koning Edward VIII van Engeland, thans hertog van Windsor. Een handtekening van aparte historische waarde!

HOTEL SACHER TE WEENEN

Het hotel Sacher te Weenen geniet 'n wereldberoemdheid en heeft binnen zijn gedistingeerde muren zóó veel „geschiedenis“ zien maken, dat geen enkel hotel ter wereld in dit opzicht ermee kan wedijveren. Vooral in de voor-oorlogsche jaren, onder de monarchie der Habsburgers, was hotel Sacher de plaats waar vooraanstaande politici tezamen kwamen. Indien iemand van aanzien naar Weenen ging, zij het 'n afgezant van den Russischen Ozaar of 'n Londensche geldmagnaat, zij 't koning Alfons van Spanje of 'n Amerikaansche dollarkoning, zij 't Ford persoonlijk of 'n sprookjesachtig-rijke Maharadja: zij allen wisten waar zij te Weenen hun intrek moesten nemen om direct met de hoogste kringen in contact te komen. Hotel Sacher!... Tevens 't hotel van de beroemdste liefdesgeschiedenissen der Oostenrijksch-Hongaarsche aristocratie! Na den oorlog is 't tijdens de crisisjaren gesloten geweest, doch thans heeft het zijn poorten weer geopend en het is wederom 't centrum geworden der invloedrijkste kringen, zooals voorheen. Het is tevens gemoderniseerd en dat de historische sfeer bij deze veranderingen niet verloren ging, moge blijken uit bovenstaande foto, die een balkonkamer van hotel Sacher te zien geeft.

Het hotel heeft een eigen museum en een der kostbaarste stukken is 'n prachtig, wit tafelkleed, waarop keizer Frans Jozef I en honderdveertig der beroemdste gasten hun handtekening plaatsten. Zoo staan op dit tafelkleed de handtekening van koning Edward VII van Engeland, van den te Serajewo vermoorden aartshertog Frans Ferdinand, van koning Milan van Servië, van den Russischen grootvorst Nicolaas Nicolajewitsch, van de wereldberoemde Italiaansche toneelspeelster Eleonore Duse, van Lloyd George en vele anderen.

Het museum van hotel Sacher bevat bovendien de foto's van alle Oostenrijksche prominenten en de leden van 't koningshuis. De meeste ervan zijn verricht met speciale opdrachten van de schenkers.

Rataplan, rataplan, daar komen wij an....

Zon en zomer te Vlaardingen

Vlaardingen heeft fraai geboomte.

Over Vlaardingen lachte de zon, toen wij daar onze kieken namen. De zon is een toovenares, die alles blij en zuiver maakt. Zoo was 't óók in Vlaardingen! En de groote looverboomen zorgden er voor, dat er wat koelte en schaduw was. Vlaardingen bezit fraai geboomte. Dit valt telkens weer op, wanneer wij deze levendigestad bezoeken. We kieken thans menschen in de zon, met het gouden licht over de gezichten. Ook kregen we een groepje ferme padvinders voor de lens, met een stoet van meisjes, die veel belangstelling trokken.

Met het zonnegoud over de gezichten.

Hoe druk het was in 't zomersche Vlaardingen.

WHISKY EN WATER

Een Glencannon-verhaal door Guy Gilpatric

Een maan als een zilveren schild hing in den hemel boven Havana. Zij maakte van de stad een fraai, ingewikkeld weefsel van scherpe zwarte schaduw en koud lichtgroen — het koude lichtgroen van een lichtgevende wijzerplaat van een armbandhorloge, dat het tijdstip van kwart voor drie zou hebben aangegeven, als 't een goed-loopend armbandhorloge was geweest. Maar 't was werkelijk te warm, om een armbandhorloge te dragen.

Er lag in de buitenhaven een dommelige troep vrachtschepen, booten van de wilde vaart, haveloos, roestig als oude magere koeien, gestreept door het zout van alle zeeën tusschen Behring en Sargasso. Voorbij hun nederige palenlinie deinde, hoog en voornaam, het passagiers-schip Brandenburger uit Hamburg, aan een reis om de wereld bezig — vijftienduizend ton Dieselmotoren en vergulde meubels en groote balzalen en electrische paarden voor luie levers. Uit haar machtigen bovenbouw drong de glans van vele lichten; maar het was een matig schijnsel, zooals er uit een bovenraam neerfiltert op het trottoir als er soirée is bij een gezant; 't was juist toereikend voor het zwabberen der deken en het neerkalken van geheimzinnige teekeningen voor het schijfstooten van den volgenden dag.

De Brandenburger zou om zes uur zee kiezen, met bestemming San Juan, Porto Rico. Tot dan zouden haar passagiers, volgens het programma der wereldvaart, „omschouwen naar de slapende stad, en de uren van peinzend afscheid doorbrengen in kruidige stilte onder de tropische maan...”

De eenige hindernis tusschen het programma en de werkelijkheid was de Inchcliffe Castle. De Castle — van Montevideo naar Cardiff — was 't vrachtschip, dat het dichtste bij de Brandenburger lag, en misschien het roestigste, havelooste vaartuig, dat ten zuiden van Cancer voer. Zij was geladen met huiden en runderbeenderen, die in vlagen afgrijselijken geur den spot dreven met de kruidigheids-opmerking in de lectuur der scheepvaartmaatschappij. De „tropische maan” stelde zij buiten dienst met twee 500-Watt lampen, opgehangen in de monding van den ventilator der bakboord-kampanje — lampen, wier verblindende stralen de zwakke maanopgolving verduisterden, het dek overstroonden, en de oppervlakte van het water rondom zoo hinderlijk glimmend maakten als een nieuw vel blik. Midden in haar schijnsel zaten zeven Schotten, flink onder den alcohol, hun pantoffels, met olie doorweekt, in makkelijke hoeken gezet, hun pijpen met vieze vochten doorsabberd, hun ruige gezichten met rook en heimwee-droefenis omzwefd. Hun stoffelijke wezens (in een deerlijken staat van ontkleeding) waren in Havana, maar hun harten waren in de Hooglanden. En de oorzaak daarvan was de doedelzakuitvoering, die op dat moment plaats had — een uitvoering door geen minderen virtuosos dan den heer Colin Glencannon, eersten machinist van de Inchcliffe Castle, en leerling van den grootsten aller doedelzakspelers, Den MacCrimmon van Gairloch. En — genadeslag voor het reisprospectus — de prestaties van den heer Glencannon draaiden de „stilte” afdoend den hals om.

Gehuld in onderpantalon, pantoffels, muggen, muskieten en zweet stapte de heer Glencannon voor zijn gasten uit, het dek op en neer. Onder zijn arm had hij een bigvormigen geruiten zak, waaruit verscheidene pijpen met linten staken. En uit die pijpen kwamen gillen en klachten en piepkreten dreunen, die de haven en den hemel vulden, den tropischen nacht stuk ramden, en in de verre stad de kuische stilte overweldigden van *patio's* (binnenhoven), die in eeuwen geen andere muziek hadden weergalmd dan het romantisch getokkel der gitaren van *caballeros*.

Glencannon speelde de *ceol beag*, de „lichtere muziek” van Schotland, die uit dansmopjes en

andere darteile geluiden bestaat. Hij had die zelfs al vier uren lang gespeeld, en tusschen zijn nummertjes slechts zoo lang gepauseerd, als noodig was, om volle glazen pure whisky naar binnen te slaan. Later, als de pijpen echt de goede stemming hadden, en de toehoorders evenzeer, wou hij de klassieke *ceol mor* spelen, en speciaal de *piobaireachd Coghiegh nha Shie* — klanken zoo ontroerend, dat zij er Schotten toe brengen, de halzen van de flesschen af te bijten, en zelfs, in de gevoelige passages, hun lucifers weg te geven.

Hij speelde maar door en maar door en steeds maar door! Het was prachtig! Ginds in het Fort Cabanas lag het garnizoen zich met wijdopen oogen op de kribben te wentelen en wilde *carramba's* te mompelen. Nog verder, op de wallen van Morro, liepen zelfs de schildwachts slapeloos heen en weer. En vooruit had kapitein Ball, gezagvoerder van de Inchcliffe Castle, vijf hoofdstukken van Lloyd's Scheepvaart-register en drie van het Boek Ezechiël gelezen, zonder de slapeloosheid uit het zadel te krijgen, die hem bezat als een booze geest. Eindelijk, gelijk Aphrodite, rees hij op van zijn kooi, drapeerde een handdoek om zich heen en liep de gang door naar de kamer van den stuurman. De deur stond aan, op het haakje.

„Meneer Montgomery,” fluisterde hij, „slaapt u?”

„Hallemachtig nee!” kwam een stem uit het duister. „'n Hoogenblikje, meneer, dan maak ik een lichtje.”

De kapitein ging binnen, ging zitten, en keek nijdig naar den electrischen waaier.

„Dien zou ik maar afzetten, meneer Montgomery — u krijgt blaren van dien tocht.”

„De 'itte 'indert me niet, kapitein — 't is dat vervloekte lawaai hachter.”

„Ja, 't is verschrikkelijk, niet? Als die deuntjes maar niet aldoor zoo voort en vóór tolden — als ze maar eens ergens kwamen...”

„Op de maan bijvoorbeeld!” riep de maat woest.

Kapitein Ball boog zich voorover en schudde het nat van zijn kin. „Ja,” zei hij somber, „maar ik kan er geen steek aan doen. Ik heb Glencannon permissie gegeven, om zijn vrinden op een fuif te vragen, en... enfin, ze zijn er! Ik durf hem niet dwars te zitten, want hij is de eenige machinist op de wereld, die dat stuk koffiemolen onderdeks op gang kan houden, dat die vervloekte gierige reeders van ons een machine noemen.”

„Ja, dat geloof ik ook,” gaf de stuurman onwillig toe, „maar heven goed is 't verschrikkelijk! 't Lijkt wel een vergadering van de *clans* (stammen der Hooglanders) op 't hachterdek. Nooit zoo'n bende Schotten bij mekaar gezien. 't Zijn hallemal machinisten van de handere booten.”

„Allemaal met een Aberdeensche uitspraak en een echten Edinburgschen dorst! Toen ik eens ging kijken, twee uur geleden, hadden ze tien liter Duggan's Dauw weggewerkt, en ze waren stuk voor stuk nog zoo nuchter als brood.”

Er volgde een lange stilte, slechts verbroken door het gonzen van den waaier. Stilte althans in de onmiddellijkste nabijheid; heel de rest van de wereld rilde mee met het gekrijsch der pijpen.

Door de patrijspoort kwam het geluid van riemen, en van een boot, die tegen 't gangboord bonkte.

„Wel vertjoept!” kreunde de kapitein. „Komen er nog meer?”

Bootsman Hughes klopte op den deurstijl, en wel bleef hij eerbiedig vóór den drempel staan, maar er glansde een vinnig licht in zijn oogen.

„Kapitein, mneer,” zei hij strak, „d'r is 'n Duitsch officier van de Brandenburger aan boord, en hij zeit, dat ie de kapitein effen wou spreken, mneer.”

„Mij spreken? Wat zou hij van me willen? Mooie boel, Montgomery — nu kan ik me heelemaal in de kleeren en in 't zweet werken, om dien mooien

jongen te woord te staan... oei, houdt dat gepiep nóóit op?”

Vijf minuten later kwam kapitein Ball aan dek. Aan 't gangboord stond een officier in keurige witte uniform; hij klikte met zijn witgemaakte hakken, salueerde en boog als een knipmes. Hij scheen 't niets warm te hebben, en dat was ergerlijk. „Goeten avond, kapitein,” zei hij met een opgewekten, veel-tandigen glimlach, die misschien nog het ergerlijkst van alles was. „Mijn naam is Schneider, kapitein — ik ben zweete officier op het sloop Brandenburger. 't Is een mooie avond, ies 't niet?”

„Nee,” zei kapitein Ball, tot wiens principe het behoorde, vreemden nooit gelijk te geven. „Praat een beetje langzamer, vrind — je uitspraak is afschuwelijk.”

„Maar de manesjijn, kapitein,” hernam de Duitscher onverstoord, „de manesjijn is doch heerlijk?”

Kapitein Ball schonk den man een zuren blik, en zei toen, met de stem van iemand, die zich pas met een hamer op zijn duim heeft geslagen:

„O ja, 't is een lust!”

„Lust?” zei de bezoeker hem na, vol hoop zijn ooren spitsend. „Lust? Ja, kapitein, het is een avond van *lust*, maar niet van *rust*. ... Ik maak een grapje, ziet u, kapitein... *lust* maar geen *rust*, hahaha!”

„Hè, wat?” vroeg kapitein Ball fronsend. „Een grapje? *Lust* maar geen *rust*? Eh... dat wil zeggen, ik bedoel... houdt u me soms voor den gek, meneer?”

De glimlach van den Duitscher begon aan de hoeken een beetje te kwijnen, maar hij was een dapper man.

„'t Is alleen maar wat de Frantsen noemen een *bon mot*, meneer,” legde hij uit. „Ik bedoel, dat de avond heel sjoon is, maar hij is niet rustig. Hij is niet rustig door de moeziek, die van dit sloop komt. Onze passagiers klagen, dat ze niet kunnen sjlapen. En dat heldere licht heeft duizenden muggen en torren gelokt, en zelfst twee vampiervleermuizen, die in de balzaal rondvliegen. En dus heeft kapitein Von Meissner mij gestuurd om u om uw vriendelijke medewerking te vragen, kapitein...”

„'n Oogenblikje, meneer!” viel kapitein Ball hem in de rede. „Laat ik u goed begrijpen. Ik heb gezegd — zoo beleefd mogelijk, geloof ik — dat de manesjijn een lust was. En toen hebt u mijn woorden verdraaid, en...”

„Pardon, kapitein, pardon! 't Was maar een sjpelletje met woorden...”

Kapitein Ball zette zijn schouders vierkant en trad ruzieachtig naar voren. Een stap meer naar achter maakte bootsman Hughes zich eveneens gereed tot optreden.

„Meneer!” blafte Ball. „Ik wensch niet, dat de Engelsche taal bespottelijk wordt gemaakt door lui, die ze niet kunnen spreken! Ik wensch niet, dat kapitein von kan-me-niet-schelen-hoe-hij-heet zoo'n derden steward als u met zoo'n brutale boodschap stuurt! Ga van mijn sloop af, voor ik mijn geduld verlies en u er af schöp! En als u en uw kapitein en uw passagiers de schoonste muziek van de noordelijke beschaving niet mooi vinden, laten ze dan naar beneden gaan en een liedje spelen op hun blikken fluitjes van vier duiten!”

De Duitscher deed een- of tweemaal zijn mond open, maar er kwam geen geluid uit. Hij verstijfde, salueerde, boog, en verdween snel de ladder af, en de booze blik van den kapitein brandde rimpels in zijn rug als een roodgloeiend wafelijzer.

Mopperend, met gebalde vuisten, was Ball getuige van zijn aftocht.

„Neem me niet kwalijk, kapitein, mneer,” zei Hughes, die had staan snakken naar een actieve rol bij de botsing, „die knaap heb ik meer gezien! Hij

was onder de oorlog maat op zoo'n vervloekte onderzeeër! Hij het ons in de grond geboord, in 'n kwaai Februari notabene met 'n temperatuur onder de nul, mneer! En ie wou ons geen menuut tijd geven om dekes en eten in de booten te halen — hij boorde ons ijskoud in de grond en hij liet ons hulpeeloos op de Noordzee drijven!"

"Hoor eens, Hughes," zei de kapitein streng, "da's geen manier om over onze vroegere vijanden te praten! Eh... enfin, wat wou je er nu nog aan doen?"

"Nou, kapitein, mneer, als u zoo goed wou zijn me permissie te geven om een paar nachies an wal te blijven, dan kon ik 'm in 't dok opwachten, en dan kon ik 'm 'n tik op z'n leelijke kop geven, kapitein!"

"Hughes," zei de kapitein peinzend, "t is mogelijk dat 't een goed en verdienstelijk werk zou zijn, wat je voorstelt; de eenige moeilijkheid is, dat we over twee uur onder zeil moeten. 't Is pech — maar enfin, wel te rusten, Hughes!"

Terwijl de kapitein het dekhuis betrad, steeg de klank van wegwijkende Deutsche riemen van het water op. Hoop overwon de oogenblikkelijke neerslachtigheid van den bootman — hij sprong naar de reeling en tuurde naar beneden. Toen, lenig als een kat, repte hij zich naar achter, over het kuildek, en drong tusschen de feestvierders op den achtersteven. En hoewel zijn vingers zich sloten om de volle litersflesch, die hem aanstonds werd aangeboden, gaf hij zich niet de moeite, de kurk uit te trekken. Met de flesch in zijn breeden poot ging hij over het hakkebord, en zijn oogen spanden zich in in 't donker....

Juist op dat moment daalde de geest van Terpsichore op den vriendenkring van den heer Glencannon neer, en voer in den persoon van Donald MacBane, tweeden machinist van de Saxon Merchant. Hij sjarde zich overeind, hikte zijn voorneemen uit om een dansje te doen en keek het dek rond naar een paar slagzwaarden, waarmee hij den ouden Caledonischen zwaarddans zou kunnen uitvoeren. Toevallig waren er geen; dus vouwde meneer MacBane een stoel op, en binnen diens nauwe grenzen danste hij, struikelde hij, spartelde hij, en begon hij onvervaard opnieuw te dansen, aangevuurd door de schorre „Hup!"s van zijn publiek en het delzinnige snorpen der pijpen.

Stuurman Schneider, die aan het stuur van zijn sloep stond, met den helmstok tusschen de knieën, hoorde in die kreten, dat wassend rumoer, spot. Zijn vier roeiers lachten hem uit; dat voelde hij en het was bitter. Toen de sloep in de donkere schaduw onder den achtersteven van de Incheliffe Castle kwam, greep woede hem aan. Hij keek op naar het licht, schudde zijn vuist en verwenschte het Schotsche zwijn met tal van diepgevoelde, hoewel ontoereikende fraaiheden zijner moedertaal.

Een onzichtbaar iets snorde neer door het duister, en trof zijn voorhoofd, en hij gleed overboord, zoo slap als een oude werkbroek.

Zijn afdaling in de diepte ging samen met de lichtende verschijnselen, die in tropische wateren plegen voor te komen en van onschatbare waarde zijn voor bejaarde en zwakke haaien met nachtdienst. En nu gebeurde het, dat een hunner — een exemplaar van drie meter, met een kogelgat door zijn rug, en deswege door de leden van zijn ploeg El Herido (de bloedige) genoemd — zwaarmoedig den omtrek verkende, in de bescheiden hoop, wat aardappelschillen te vinden voor zijn eetlust. Een Duitscher lag even ver boven zijn verwachtingen als kaviaar boven die van een Russischen strandjutter; en toch — hier kwam een Duitscher in een witte uniform vlak voor zijn snuit naar beneden — spartelend, borrelend, schemerend in een sfeer van licht. Hij daalde, en ging toen, heel langzaam, weer naar boven. El Herido kwam hem na, met zijn kaken smakkend en aarzelend, of hij hem met één hap of uit den halven dop zou verorberen. In ieder geval zou 't het fijnste hapje worden, dat hij genoten had, sinds dat watervliegtuig neerkwam, bij Playa del Rey....

Nabij de oppervlakte nam El Herido zijn besluit — hij zou dien Duitscher tot lapjes bijten; daar was hij dol op. Zijn doorboorde rug doorkliefde het water, hij lag op zijn zij, opende zijn mond en flitste op zijn souper af. Plotseling sloeg een ontzettend gewicht neer op zijn rug, knelde hem den adem af, bonkte zijn eetlust er uit en beschadigde ernstig zijn moed. Half versuft en heelemaal teleurgesteld zocht hij een wijckplaats onder den groenbemosten bodem van de Incheliffe Castle, om mismoedig zijn pijnlijke ruggewervels na te tellen. Hij zag den man,

die boven op hem was gesprongen — een man met niets dan een onderbroek en pantoffels aan — met machtige slagen neerwaarts zwemmen tot heel op den bodem, en daar naar iets rondtasten. Toen zag hij dien vreemden bezoeker het speuren staken en oprijzen om lucht te halen — onderweg tegen den Duitscher botsend, die voor 't laatst naar beneden ging. Die met de onderbroek hield halt, toonde verbazing, greep den Duitscher en trok hem naar de oppervlakte. Er kwam geplons, toen de matrozen de twee in de sloep heschen, en er kwamen zilverige kringen in het water, toen de riemen haar terugstuwden naar het gangboord van de Incheliffe Castle. De heer Glencannon, zijn broekspijpen uitknijpend, ging vóór de ladder op, en liet de Duitschers den slappen Schneider vervoeren. Hij werd verwelkomd met gejuich van zijn gasten, maar zijn opgeheven hand dwong tot stilte.

"Mannen van Schotschen bloede!" sprak hij droef, „mijn tocht naar het land van Neptunus was een jammerlijke mislukking. Ik heb niks boven kennen halen dan een verdrongen Duitscher, die nou bij ons an boord wordt gebracht door vier van zijn landgenooten. Dus laten we maar niet huilen over de dierbare overledene — laten we een nieuwe flesch opentrekken en vrolijk zijn, terwijl de Duitschers de laatste eer bewijzen."

De Deutsche matrozen gingen aan 't werk, om de levensgeesten van hun officier op te wekken, door wild aan zijn armen te zwengelen en andere krachtmiddelen van eerste hulp toe te passen. Wel dra trilden de oogleden van stuurman Schneider en kreunde hij.

"Geef 'm een borrel!" beval Glencannon, de leiding nemend. „Hier, meneer Campbell, geef mijn die flesch effetjes, als je je vol heb geslurpt. Dank je, meneer Campbell. En nou zellen we eens kijken, of die Duitscher goeie Schotsche drank kan waardeeren, zooals dat een mensch betaamt!"

Hij wong den Germaanschen mond open en goot er ongeveer een halven liter in. Het gehalte was 150 % en de uitwerking was verbazingwekkend. Maat Schneider hoestte stormachtig, sprong overeind, salueerde en schreeuwde: „Achtung!" Daarna wankelde hij, kwam tegen de reeling terecht en stond onnoozel een wit litteken boven zijn linkeroog te betasten.

„Je ben d'r weer bovenop!" zei Glencannon troostend. „Je ben zoo lekker as kip, meneer de Duitscher! Ga maar op dien stoel zitten en zoek je verspreide positieven bij mekaar."

Stuurman Schneider zat, en wendde zich naar zijn matrozen met dikke, heesche vraagklanken in zijn eigen taal. Zij antwoordden met spraakzame geestdrift en veel eerbiedig gewijs naar meneer Glencannon.

„Meneer!" zei de Duitscher, wankel opstaande en de hand van zijn redder grijpend, „ik ben uw eeuwigdurende sjoeldenaar! Mijn mannen hebben verhaald, hoe dapper u den haai bekampfte en mijn leven redde. Ik vind geen woorden om u te zagen...."

„Haai?" herhaalde Glencannon, en verbaasd liet hij zijn flesch zakken. „Welke haai? Nou zeg — de stakker is gek!"

„Welke haai? O, meneer, uw bescheidenheid is roerend! Ik zal nooit vergeten, wat u getaan hebt, meneer, ik zal 't nooit vergeten!"

„Néem d'r nog eentje," noodde Glencannon. „Neem d'r nog eentje. Da's goed tegen de beroerte."

„Peroerte? Ach, u hebt gelijk, meneer.... Ik moet een peroerte gehad hebben. Ik sta in mijn boot en ineens — plof! ik weet niets meer! 't Was vast een peroerte, van den hoogen luchtdruk in de onderzeeërs in den oorlog."

„Dat kan best," gaf Glencannon hem gelijk. „Maar voor je weggaat om weer in je drijvende paleis te klimmen, drinken we eerst nog een hassebasie samen. Nog 'n klein scheutje jajem, zooals de groote dichter Burns het uitdrukt. Tusschen twee haakies, meneer Hoe-heet-je, dat liedje mot je leeren! Vooruit — zingen!...."

Nog een klein scheutje jajem,

Nog een klein druppie sju,

Nog een klein slokkie lekkers

Voor we zeggen adju....

Vooruit, heeren, meezingen, en laten we onzen nieuwen vriend die boerende rallade.... eh, die roerende ballade leeren, op de broederschap! Toe, meneer MacTavish, as je klaar ben met die kurketrekker, we gaan zingen."

Stuurman Schneider, wiens lading havenwater nu rijkelijk verdund was met alcohol, vond zijn stem en verhief die hoog in gezang.

„Ach," zei hij, na het vijftiende refrein, „wat 'n gastfraaiheid! Ik drink nog eens op u, brave Sjotten! Hoch! Gesundheit! Allemachtig, wat is dat 'n sterk spul!"

„Neem d'r nog eentje, voor je broerte!" maande Glencannon, met één arm om een stag om steviger te staan. „En nou gaan we weer zingen!"

Het gieren van een sirene overviel hen met machtig dringenden klank. Het was de Brandenburger en toen zij zich naar haar toe wendden, verdronk hun lied in hun kelen; zij zagen een pluim stoom opwaaiëren van haar ankerlier. Ginds, in het oosten, rees de roode zon boven de daken. Dit was dus het afscheid. O smart!

Maat Schneider werd door zijn gevoelens overweldigd, en genadig verliet hem het bewustzijn....

Teeder, treurig droegen de Schotten hem de ladder af en legden zij hem in zijn boot. Slechts de eerbiedige vastberadenheid der matrozen voorkwam, dat zij mee aan boord gingen als eere wacht en aldus het vaartuigje lieten onderloopen.

„Heeren!" snikte Glencannon, met zijn wazige oogen de verdwijnende sloep nakijkend. „laten we d'r nog eentje drinken op een bovenstebesten kerel!"

Terwijl de flesschen te zijner eere helden, scharrelde stuurman Schneider overeind, en wuifde hij een allerhartelijkst afscheid. Toen kwam er een nieuwe aanval van beroerte en zonk hij in zijn sloep ineen.

De Incheliffe Castle, van Liverpool naar Odessa, lag voor anker te Piraeus, Griekenland. Zij was roestiger dan ooit — nooit was een zóó vervallen schip in die klassieke wateren gezien sinds de dagen van den kloeken Ulysses.

De heer Glencannon zat op het tentdek, verdiept in een oud nummer van de Presbyteriaansche Kerkbode. Er kwam een boot van de kust met de post, en den machinist werd een keurig, voornaam pakje overhandigd.

Nu was dit, in al zijn twintig jaren op zee, de eerste keer, dat meneer Glencannon iets met de post kreeg, maar hij nam het pakje met een doodbedaad gezicht aan, nam een teug uit de flesch, die onder zijn stoel stond, en bekeek nauwkeurig het adres. Ja, 't was ongetwijfeld voor hem. „Herr Colin Glencannon, ss. Incheliffe Castle, p/a. Britschen consul, Piraeus, Griekenland." De postzegels waren Duitsch, met het poststempel van Hamburg. Hij scheurde het pakpapier open en vond een rood leeren etui, waarbinnen een mooie gouden medaille lag. Toen hij die eenige minuten bekeken had, nam hij haar uit haar fluweelen bedje, beet er in om te kijken of 't echt was, en speldde haar toen, tevreden en plechtig, op de borst van zijn overall. Vervolgens bracht hij een perkamenteen rol te voorschijn, fraai versierd, maar heelemaal in 't Duitsch. Hij rimpelde zijn voorhoofd en schraapte zijn keel.

„Ik kan d'r geen touw an vast knopen," zei hij. „Meneer Flynn, misschien wil u effetjes door die spreekbuis fluiten en aan dien Duitschen stoker vragen, of ie effetjes bovenkomt om dien poespas te vertalen."

Er verscheen een besmeurde Germaan, met een punt van zijn halslap tusschen zijn tanden.

„Hier, Heinrich," zei Glencannon, hem het document toereikend, „vertaal, en lieg niet, of je krijgt een mep met die flesch, waar nog haast niks uit is."

De stoker zag het papier door en las:

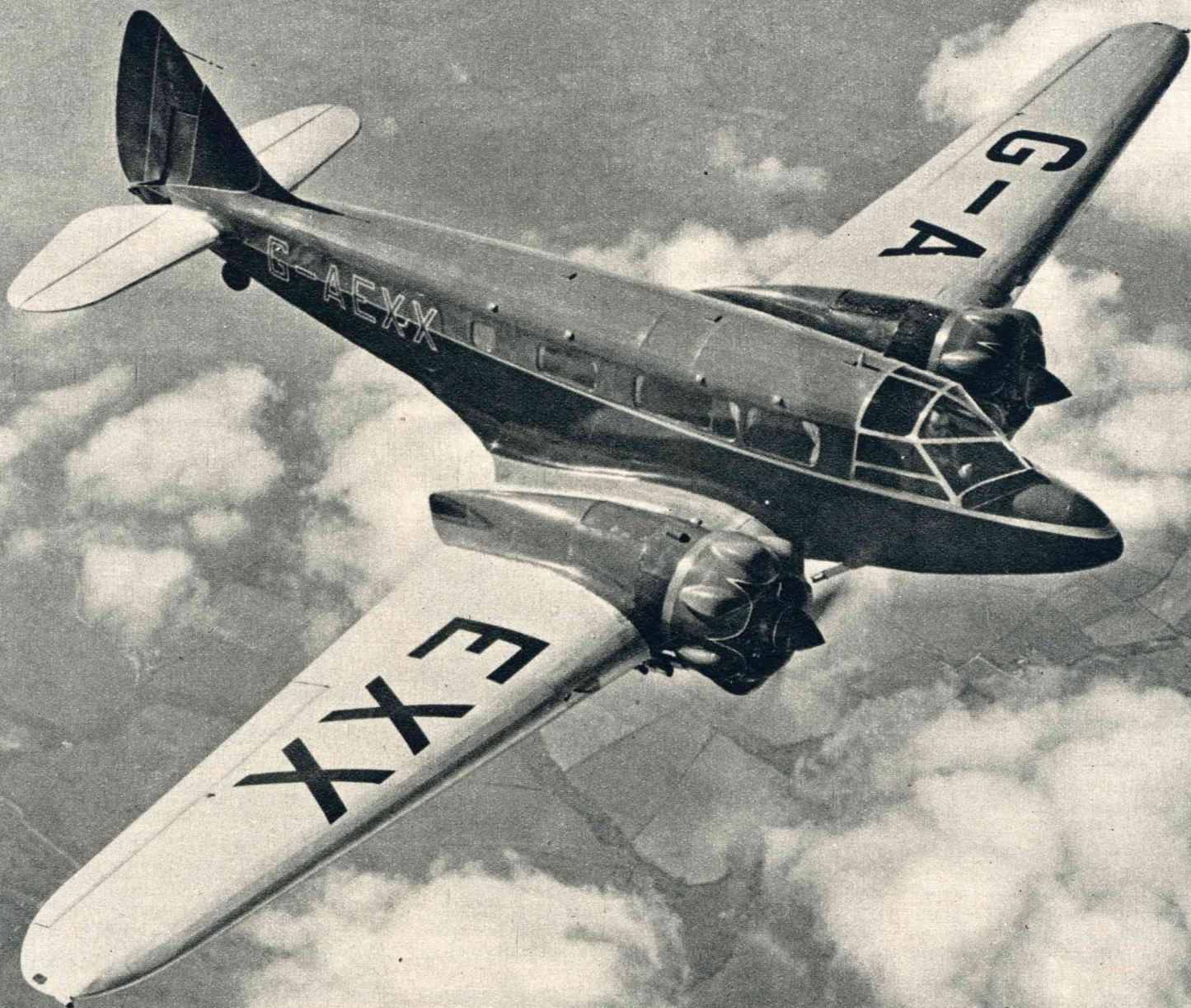
„Uit waardeering voor den heldenmoed van Colin Glencannon, die te Havana in de door haaien onveilig gemaakte haven sprong om een volle flesch whisky op te vissen — die had die fannetieke afschaffer bootman Hughes weggesmeten! En vlak an den bodem van de zee trof ik toevallig dien Duitscher, die 'n tak van 'n beroerte had. Ja, nou weet ik 't weer heelemaal! Maar...." — zijn gezicht betrok en hij schudde droefgeestig het hoofd — „ik heb die flesch whisky niet kennen vinden!"

„Havana?" herhaalde Glencannon twijfelachtig, zich naar kapitein Ball wendend. „Havana? Wanneer bennen wij in Havana geweest?"

„Havana? Weet ik niet precies — zou ik in 't logboek moeten kijken. Een maand of veertien geleden, denk ik."

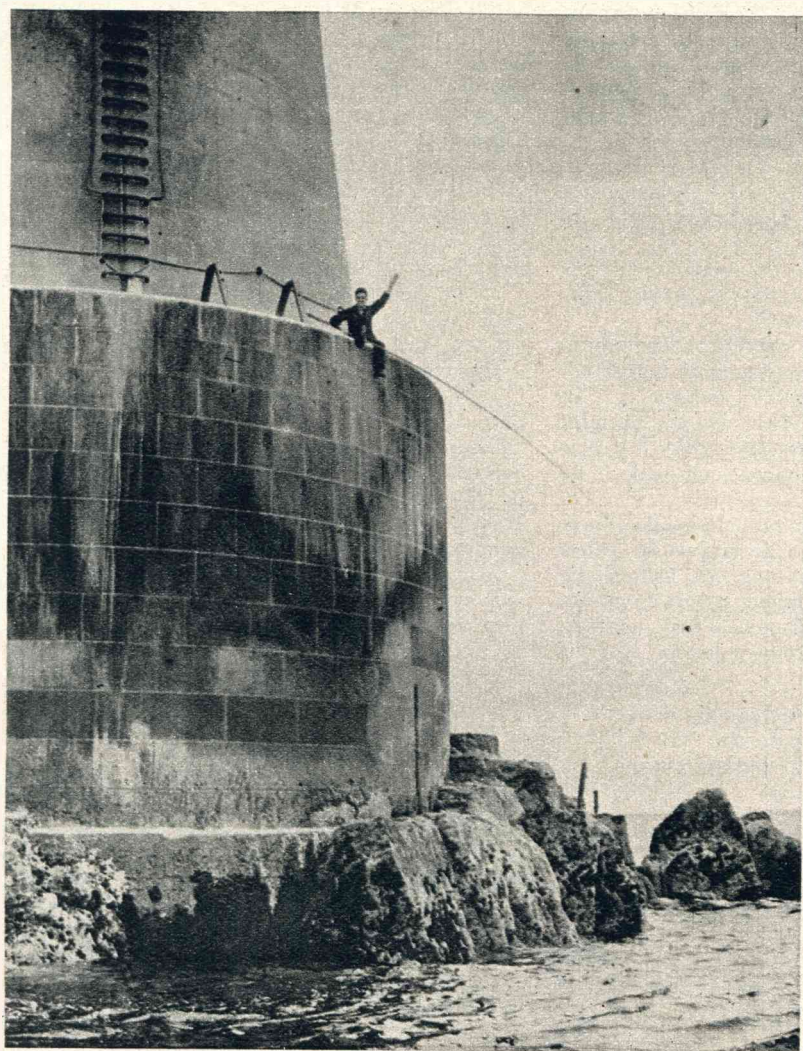
Er kwam een lange stilte, waarin Glencannon zijn medaille bezag en nog eens dronk.

Toen ging hem een helder licht op. „Ai!" grinnikte hij. „Nou weet ik 't weer! Da's die avond geweest, toen ik overboord sprong om een volle flesch whisky op te vissen — die had die fannetieke afschaffer bootman Hughes weggesmeten! En vlak an den bodem van de zee trof ik toevallig dien Duitscher, die 'n tak van 'n beroerte had. Ja, nou weet ik 't weer heelemaal! Maar...." — zijn gezicht betrok en hij schudde droefgeestig het hoofd — „ik heb die flesch whisky niet kennen vinden!"

Het nieuwe vliegtuig van den Engelschen koning, dat door het ministerie voor Luchtvaart ten behoeve van Z.M. is aangekocht. De snelheid van dit toestel bedraagt ongeveer 320 km. per uur.

VAN OVERAL

Op het hondenkerkhof te Los Angeles (Ver. Staten) staat een crematorium, waarin men z'n doode huisdieren kan laten verasschen.

De wachter van den vuurtoren op Bishop's Rock (Scilly-eilanden in het Kanaal) beoefent in z'n vrijen tijd de vischsport!

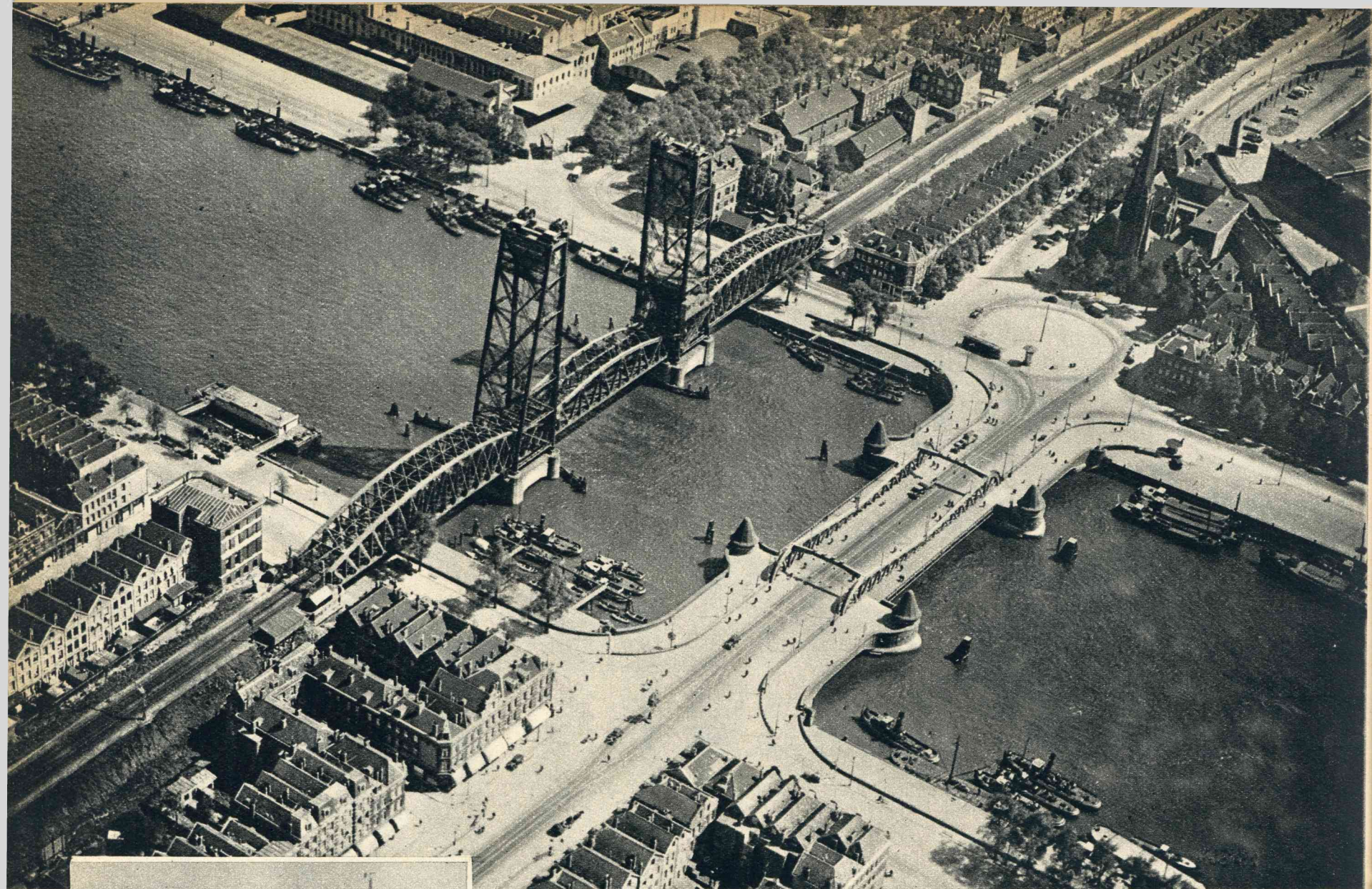

Ver verwijderd van de groote verkeerswegen ligt in een stil hoekje van het Engelsche graafschap Essex het weinig bekende plaatsje Thaxted. Musicceeren en dansen kunnen de inwoners van Thaxted reeds vóór ze de lees- en schrijfkunst machtig geworden zijn — 't zit bij hen in 't bloed. Ze zijn trotsch op hun oude, traditioneele dansen, die nog door allerlei verouderde muziekinstrumenten begeleid worden. Er gaat geen week voorbij of een vroolijke danstroep trekt door de straten van het stadje — toeristen worden door de vroolijke dansers omringd en mogen zelfs aan de gemakkelijke dansen deelnemen.

De kinderen van den Belgischen koning vertoeven tijdens de vacantie op het kasteel Fridhem van hun grootouders in Zweden. V.l.n.r. prinses Ingeborg van Zweden, prins Boulewijn, prins Albert en prinses Josephine Charlotte.

Tusschen Brighton en het plaatsje Lewes heeft men tijdens het badseizoen een oude-postkoetsendienst ingesteld — badgasten, die graag iets van de mooie omgeving willen zien, maken er een gretig gebruik van.

Een uniek gezicht, vanuit een K.L.M.-vliegtuig, van de twee bruggen over de Koningshaven. (Foto K.L.M.)

DE HOOGE HEFBRUG VAN ROTTERDAM

„De ijzeren kerels”

Als men in de Maasstad langs den waterkant wandelt, dan ziet men steeds aan de overzijde de hoge hefbrug. Het geweldig gevaarte van ijzer staat daar robuust tegen den zacht bewolkten hemel: een groote schoonheid van natuur en techniek. Als de brug omlaag is, ziet men alleen de twee hoge torens, typische ijzerconstructies, bekroond met de wielvormige „koppen”.

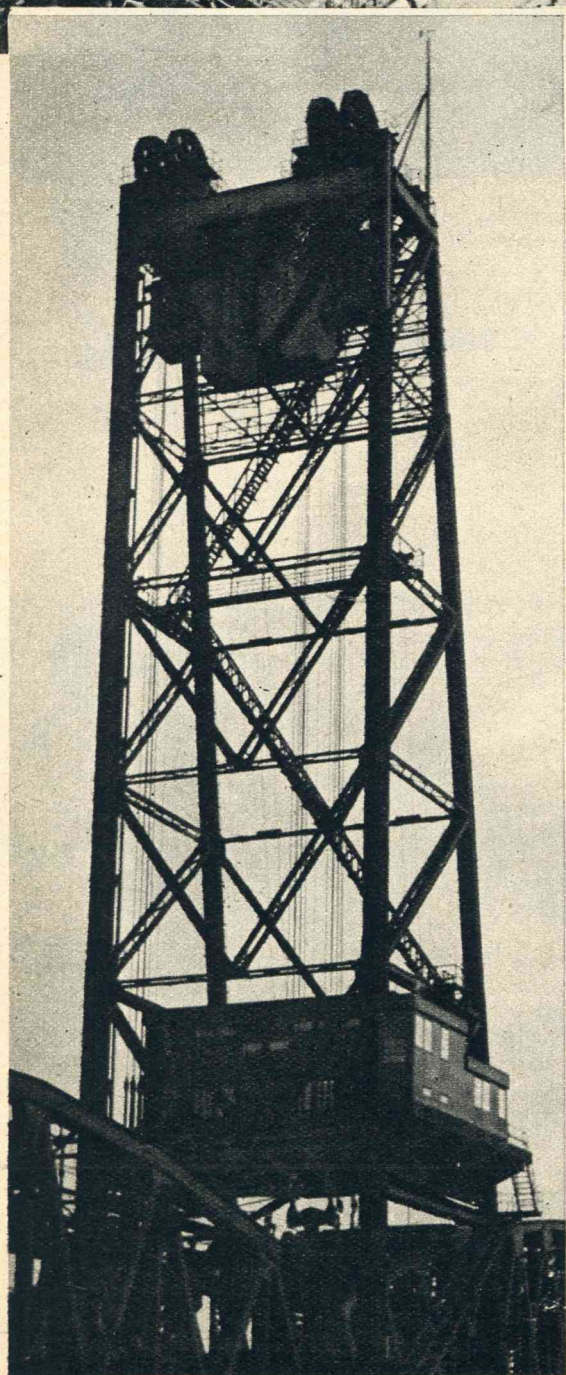
Zij steken zeer ver boven de huizen uit, boven de fabriek van Huls Kamp en Molijn, boven de omringende woningen en gebouwen.

Het is een fraai en machtig gezicht, zoo vanaf 't Willemsplein b.v.: Eerst de breede, goede rivier, met het gestadig beweeg van komende en gaande booten, dan de wallekant der overzijde, waarlangs de schilderachtige schepen zijn gelegen, daarachter de paleisachtige huizenrijen, met de ronding der groene boomen ervoor en verder op den achtergrond:

het allesbeheerschende gevaarte van de ijzeren hefbrug.

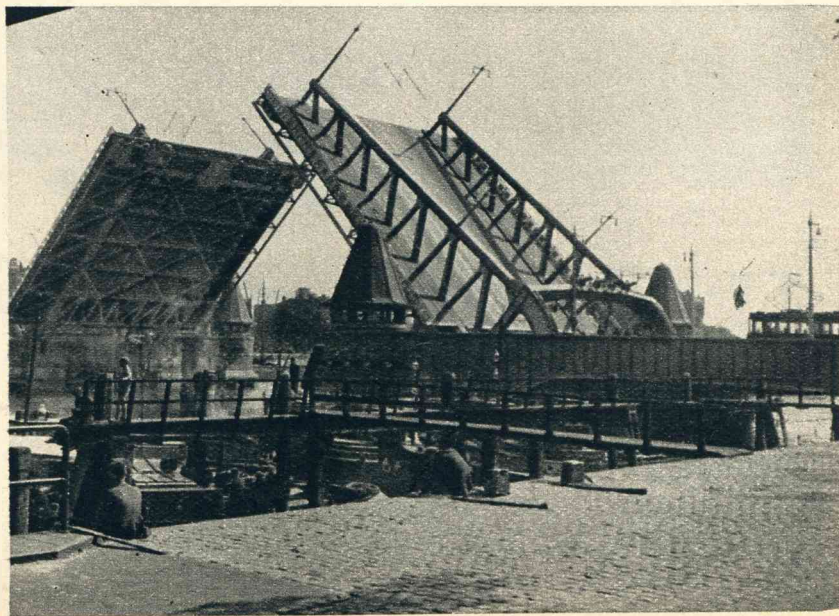
Deze is nóg imposanter als ze óp is. Terwijl wij kijken, geschiedt het technische wonder. Tusschen de steile, iets hellende reuzen der torens schuift een geheele brug (spoorbaan) omhoog, rustig en zeker, tot zij bijna op de hoogte der toppunten is gekomen.

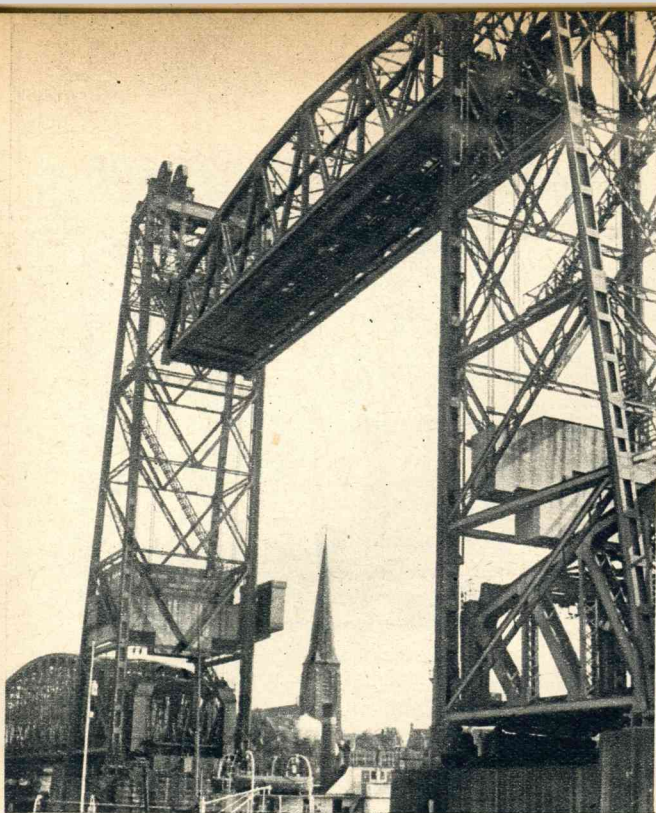
Daar blijft ze stilstaan, vormend met de heftorens

Zwarte toren bij donkere lucht.

De geweldige „klappen” der Wilhelmina-brug.

Hoog staat de spoorbaan, haast in de lucht!

Een druk moment: Beide bruggen zijn „open”. Een hoge bok passeert juist.

een prachtig en machtig geheel. De ijzerconstructie is nu van een volkomen schoonheid en kracht.

Het is een lust ernaar te zien, in het ietwat trotse besef der triomfen van het menselijk vernuft.

Het is nu de tijd, dat de schepen kunnen passeeren. Rustig en vaardig glijden zij door de opening langs de „ijzeren kerels” en heel omhoog zien de scheepslui de spoorbrug, die bijna in de wolken schijnt.

Thans is „het woord” aan het scheepsverkeer en moet de trein zijn beurt afwachten.

Maar zie, na gezetten tijd komt de brug weer rustig omlaag (welk een heerlijke aanblik!), totdat zij weer de schakel vormt in de spoorbaan, die even, tijdelijk, verbroken was. En een oogenblik later daveren de treinen weer over het water der Koningshaven, snellen zij schielijk voorbij.

Wij voor ons genieten steeds buitengemeen van de hefbrug en alles wat daarmee en daarrond geschiedt.

Het rijzen en dalen van de spoorbaan, het passeeren der schepen, wanneer de brug hoog in den hemel staat, het rijden der treinen bij neerstand, het is alles even wonderlijk en interessant. Het is een schouwspel, waarvoor men niet naar de bioscoop of het theater behoeft te gaan, een aanblik, die nooit vervelt. En wij beseffen, dat de mensch tot veel in staat is. Jammer, dat zijn capaciteiten niet steeds in de goede richting worden aangewend en dat het menselijk vernuft wordt misbruikt voor doeleinden van vernietiging en verwoesting.

Maar we willen hier niet somber worden, noch filosofeeren.

Wij wijzen liever op onze fraaie kieke, die onze lezers zeker zullen interesseeren.

Daar is, om te beginnen, de K.L.M.-kiek, waarop men een prachtig overzicht der beide bruggen heeft van de Koningshaven. De hefbrug is in lagen stand en voor de treinen gereed. Hoog rijzen echter de ranke torens. Daarvóór ziet men de nieuwe Wilhelminabrug, die wel een bewijs mag heeten van de schoonheid van den modernen bruggenbouw. Teekenachtige scheepjes liggen overal aan den wal. Aardig is het panorama der omgeving, met zijn huizenblokken en boomrijen.

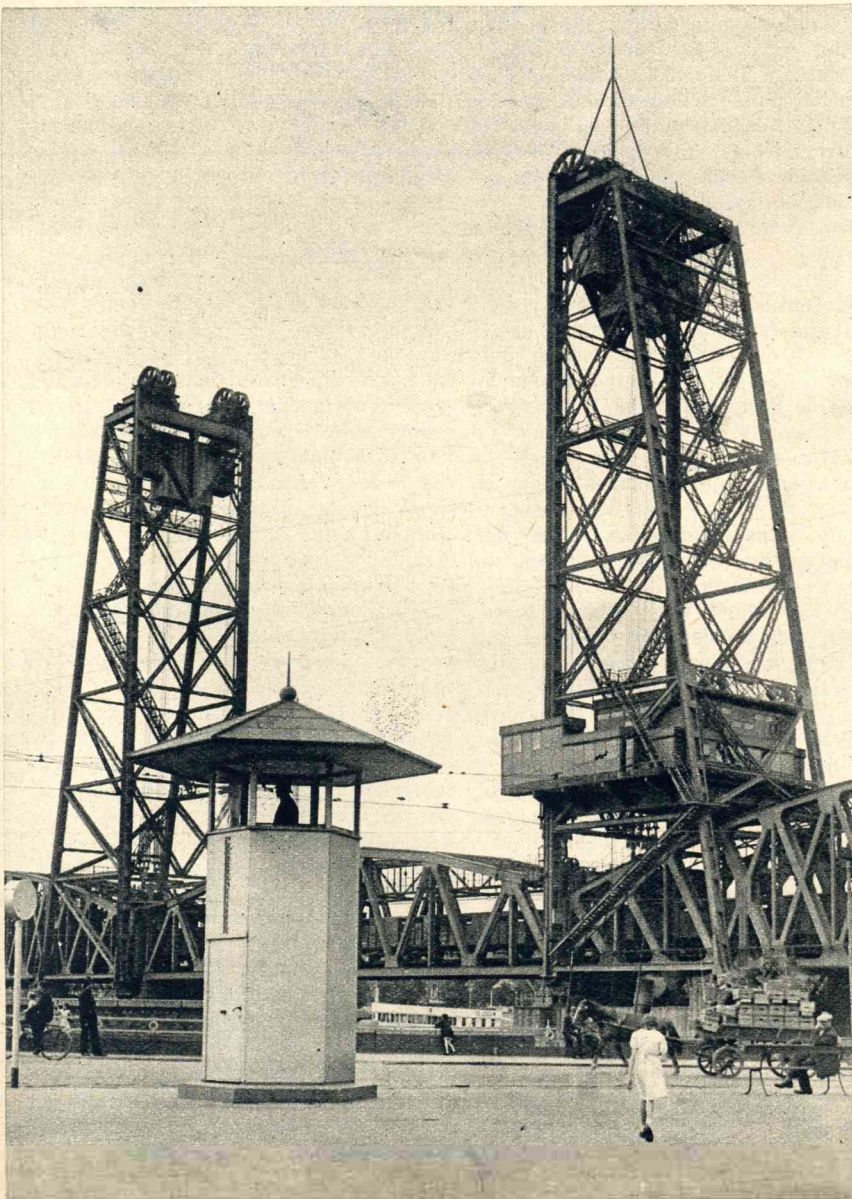
Het verkeer over de Wilhelminabrug is niet druk op dit moment. Men moet dit echter eens waarnemen op woelige dagen en dan liefst op de spitsuren: Zaterdag tusschen twaalf en één, bijvoorbeeld!

Ook op de andere kieke maken wij u gaarne attent.

Wij beeldden de brug in hoogen en lagen stand. Wij kieken haar, van verschillende zijden gezien. Stemmig is ook de foto van den vallenden avond. Het wordt donker in de luchten rond 't gevaarte, dat thans roetzwart lijkt. Dan is er nog het interessante tafereel van beide „geopende” bruggen: de hefbrug staat hoog, de klapbrug is open, er heerscht drukte van scheepsverkeer, stoom warrelt op, signalen

Ze kregen onzen fotograaf in de gaten!

De brug is neer, een goederentrein ratelt er over.

„Symphonie” van ijzer.

klinken, menschen kijken vanaf de brugzijde belangstellend toe.

Zie, daar passeert juist een hoge bok, haast zoo rijzig als de heftorens.

Dat is: Rotterdam! Karakteristieker kan het wel niet!

Onze fotograaf kreeg nog enkele Rotterdammers voor de lens, die hem zagen kieke en wellicht bij die belangstelling voor de hoge hefbrug even terugdachten aan zekere onbezonnen daden van jongens, die met alle geweld van die hemelhooge torens een „duik” wilden nemen. De een kwam er beter af dan de ander, die helaas, zooals we allen weten, zijn leven verloor bij die dwaze waaghalzerij. Maar we willen hopen, dat deze voorgoed voorbij is.

Zoo blijft dan slechts het nut en de bewondering van en voor de fiere hoge hefbrug van Rotterdam, die mede onze trots is!

H.

Alles te
kunnen
uitzoeken...

...en het te krijgen ook,

geen wonder, dat men er tevreden glundert!

Met evenveel genoegen zet zich de gelukkige bezitter van een RADIOBELL aan den welvoorzienen radiodisch. Hij kan alles krijgen wat z'n hart maar begeert. En hoe? De sonoriteit en selectiviteit van dit prachtige toestel beloven hem een onverdeeld genot.

Er komt heusch geen dikke portemonnaie aan te pas om eigenaar van een RADIOBELL te worden, maar bent ge dit eenmaal, dan behoort ge voorzeker tot de rijksten onder de luisteraars.

DOOVEN ALS GEVANGENBEWAARDERS

De welsprekendheid van een romantischen bandiet

Gheorghe Coroiu, de beruchte bandiet van Roemenië, om wien de eenvoudige plattelandsbevolking vele legenden heeft gesponnen en die min of meer als een tweede Robin Hood wordt beschouwd, knapt vijf jaar straf op in de gevangenis van Bacau.

Aankankelijk had men hem in de gevangenis van Botosani opgesloten, maar de autoriteiten vonden het verstandiger hem uit zijn geboortestreek vandaan te halen, omdat daar talloze vrienden van hem rondliepen. Ze zetten hem op transport naar Bacau, waar niemand met den bandiet sympathiseerde.

Coroiu slaagde er namelijk in met den cipier op zeer vriendschappelijke voet te geraken en toestemming te krijgen, dat zijn maaltijden hem voortaan werden gebracht door eenige vrienden en door zijn verloofde, een knap boerenmeisje.

Het toeval wilde, dat een controleerende inspecteur de gevangenis kwam bezoeken juist op een oogenblik, dat de cipier, de gevangene en het meisje gezamenlijk in alle opgewektheid een maaltijd verorberden in het particuliere vertrek van den bewaarder. Het spreekt vanzelf, dat de cipier op staanden voet werd ontslagen en zijn opvolger Coroiu gelijk iederen anderen gevangene ging behandelen.

Dit ergerde den bandiet. Hij besloot uit de gevangenis te breken. Het was voor hem geen moeilijk probleem. Onder hen, die met het toezicht over de gevangenisbewoners waren belast, telde hij vele bewonderaars. Bijna zonder uitzondering geloofden zij, dat Coroiu een vijand van de rijken was en hen beroofde om hun geld onder de armen te verdeelen. Met zijn gladde tong wist hij er de gevangenisbewaarders van te overtuigen, dat hij inderdaad behoorde tot het gilde der „romantische” struikrovers en slechts moest worden gezien als een edelmoedige bandiet, een galante avonturier en een vriend van de armen.

Een cipier, een zekere Vasile Dobrovanu, werd, onder den indruk van deze gloedvolle schilderingen, bezield met het verlangen om Coroiu te helpen ontsnappen. En op een avond slopen zij beiden de gevangenis uit. Coroiu droeg zijn gewone gevangenskleding en Dobrovanu was zwaar gewapend. Ze wandelden broederlijk naast elkaar en iedereen, die hen tegenkwam, meende dat de zwaar-gewapende cipier den bandiet naar een andere gevangenis moest overbrengen.

Op een hoofdweg demonstreerde Coroiu, met volledige instemming van zijn metgezel, z'n praktische vaardigheid. Hij overviel een tweetal rijke kooplieden, die van een markt huiswaarts keerden. Onder bedreiging met een pistool gebood hij ze al hun geld af te geven. Hij vertelde bovendien, wie hij was en voegde eraan toe, dat hun leven dus aan een zijden draad hing.

Maar de twee mannen toonden niet de minste vrees. Ze lachten den bandiet in het gezicht uit en scholden hem voor leugenaar. Hij kon de beruchte Coroiu niet zijn, want deze zat veilig en wel achter slot en grendel in de gevangenis van Botosani. Ze weigerden vlakweg hun geld af te geven en behandelden den bandiet als een onhandigen beginnening, die den „beroemden” Coroiu probeerde na te apen. Maar toen de gevangenisbewaarder nadrukkelijk bevestigde, dat

de man, die hen met zijn wapen in bedwang hield, inderdaad Gheorghe Coroiu was, begonnen de kooplieden uit een ander vaatje te tappen. Met knikkende knieën overhandigden ze hun bezittingen en waren achteraf blij er hun hachje niet bij in te schieten.

Na drie dagen keerden Coroiu en zijn trouwe begeleider doodbedaard in de gevangenis van Botosani terug. De bandiet verkondigde op trotschen toon, dat hij uit vrijen wil was teruggekomen, omdat hij zijn onschuld wenschte te bewijzen. Maar de autoriteiten dachten er anders over. Zij vermoedden, dat het uitstapje in werkelijkheid had gediend om den vergaarden buit in veiligheid te brengen. Ze voerden hem nu naar Bacau, waar de terechtzitting werd gehouden en Coroiu zich hoorde veroordeelen tot vijf jaar opsluiting. Om te voorkomen, dat Coroiu met zijn gladde en welsprekende tong wederom in staat zou zijn sommige bewaarders onder zijn invloed te brengen, plaatsten de autoriteiten hem thans onder toezicht van doove cipiers.

In zijn jonge jaren was Coroiu in betrekking geweest bij een rijken landedelman, Mihail Turtulescu. Hij werd door zijn werkgever goed behandeld en toonde hiervoor zijn dankbaarheid door, toen hij op zekeren dag het huis verliet, een briefje achter te laten: „U behoort nooit bevreesd te zijn. Ik zal u, die altijd goed voor mij is geweest, nimmer eenig kwaad doen. Ik zal u verdedigen tegen uw vijanden. Uw trouwe huis-knecht, Gheorghe Coroiu.”

Niemand weet de reden, waarom Coroiu het huis van zijn werkgever verliet om het weinig eervolle ambt van bandiet uit te oefenen. Wel werd hij er na eenigen tijd van verdacht zijn eigen grootmoeder te hebben vermoord en beroofd. Men meende bewijzen tegen hem te hebben en nam hem in hechtenis. Enkele maanden later ontsnapte hij uit de gevangenis en zwoer zich te zullen wreken op de maatschappij, die hem beschuldigde van een misdaad, waaraan hij volkomen onschuldig was.

Hij „installeerde” zich in de bosschen rond Botosani, organiseerde een bende roovers en oefende een ware terreur uit in de omliggende streek. Hij overviel reizende kooplieden, hield nachtelijke strooptochten in dorpen en kleine steden, waarbij vooral de huizen der rijke ingezetenen onder handen werden genomen. Bij een overval op het stadje Stefanesti slaagden de gendarmes er bijna in hem te vatten. Doch hoewel zijn bende slechts vijftien man sterk was, wist hij desondanks te ontsnappen.

Sinds dien tijd werd hij hardnekkig op de hielen gezeten. Zijn portret prijkte op alle aanplakborden en achter vele etalages van Botosani, terwijl op de voorpagina's der dagbladen met groote letters stond vermeld, dat dengenen, die de politie behulpzaam waren bij het arresteren van den bandiet, een rijke belooning te wachten stond.

De traditie getrouw heeft de Bell Telephone Mfg. Co. wederom een geheel nieuwe, en dit jaar belangrijk uitgebreide serie ontvangtoestellen ontworpen. Deze serie, waarvan elke Radiobell de klankschoonheid en de selectiviteit bezit waarvan U gedroomd hebt, zal U worden voorgesteld 7 Sept. a.s. op de Jaarbeurs te Utrecht, Stands Nos. 1121-1125-1129.

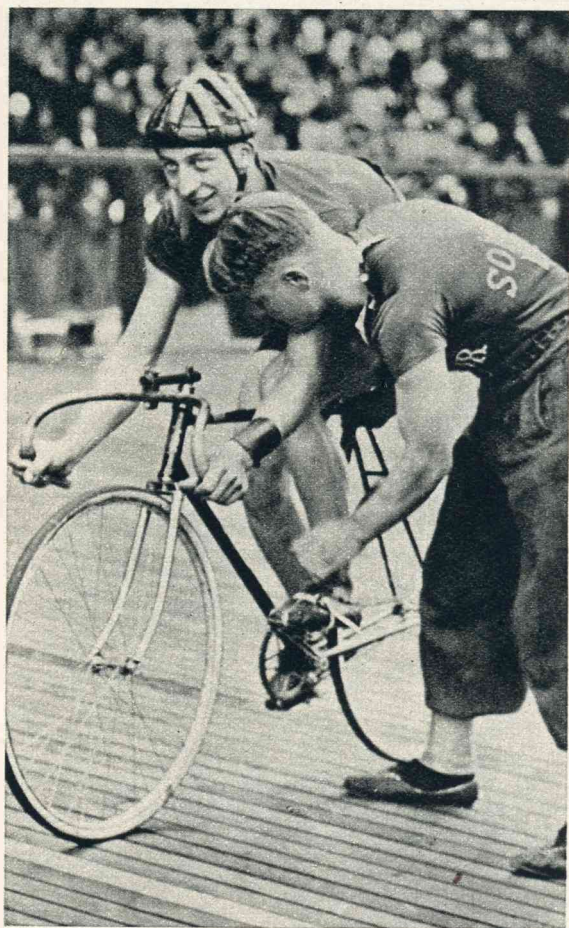

SPORT

VAN DE WEEK

De Amsterdamsche vereeniging „De Volerwijckers” organiseerde athletiekwedstrijden. De start van de 3000 m. hardloopen voor heeren.

De Nederlandsche renner v.d. Vijver, die in Kopenhagen bij de sprintwedstrijden voor amateurs Nederland op waardige wijze vertegenwoordigde en wereldkampioen werd.

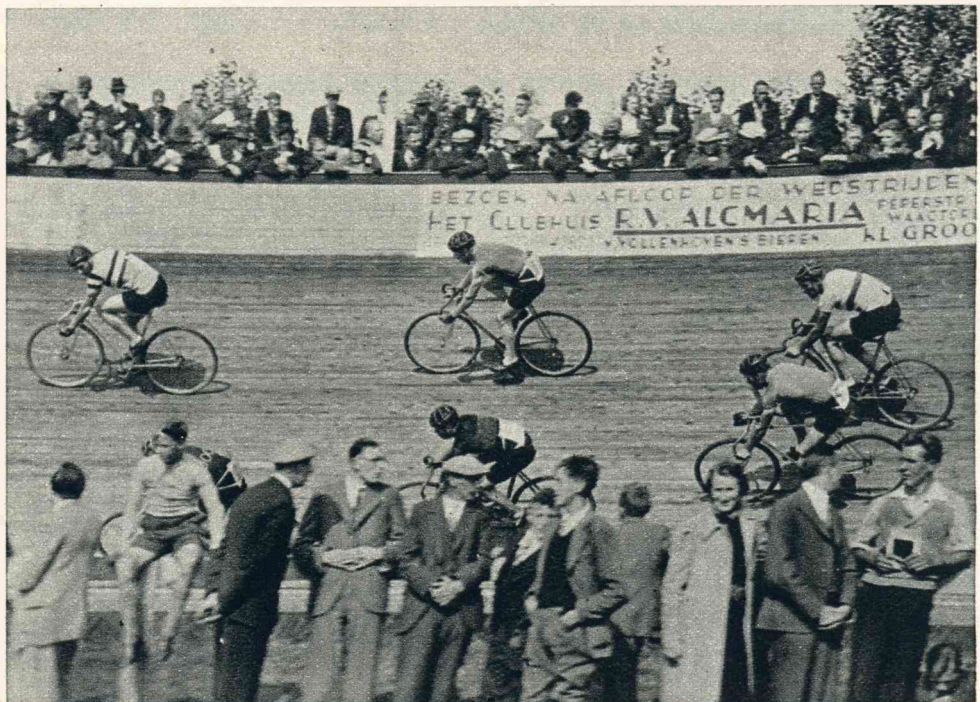

Ter gelegenheid van het feit, dat het 7 jaar geleden was dat de polder werd drooggemaakt, werd te Slootdorp een polderdag gehouden. Het nummer „hinder-nisloopen” gaf heel wat vrolijkheid, doch viel voor de deelnemers niet mee.

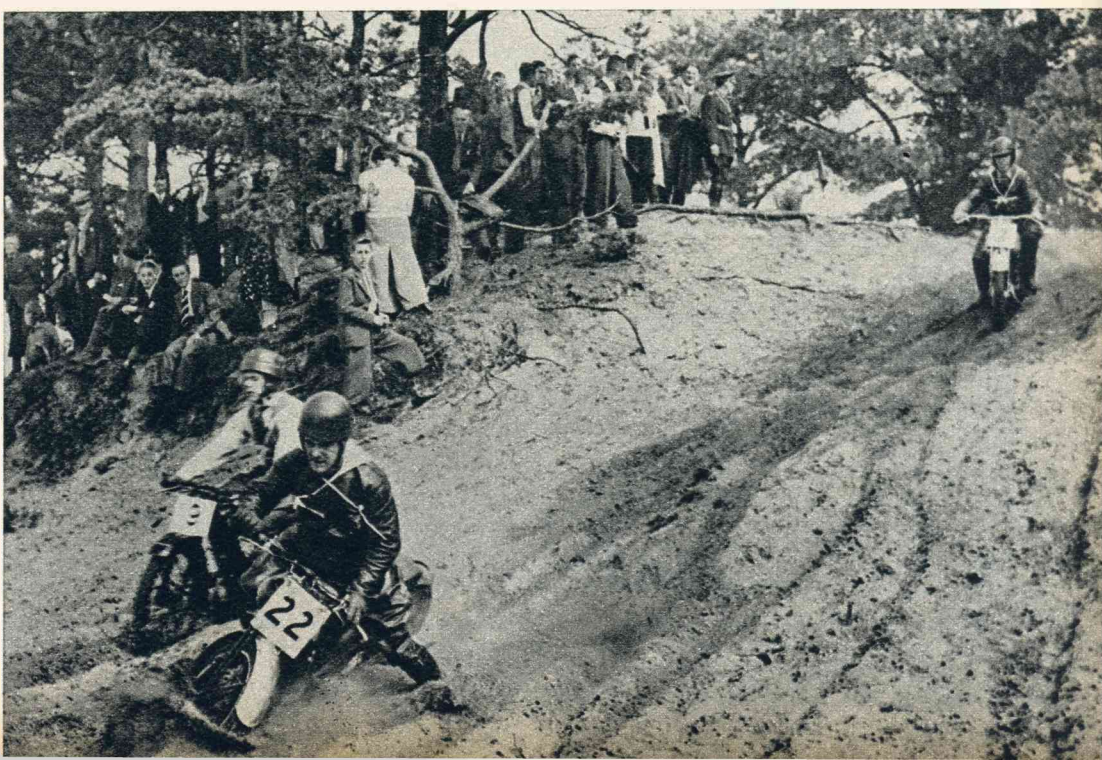

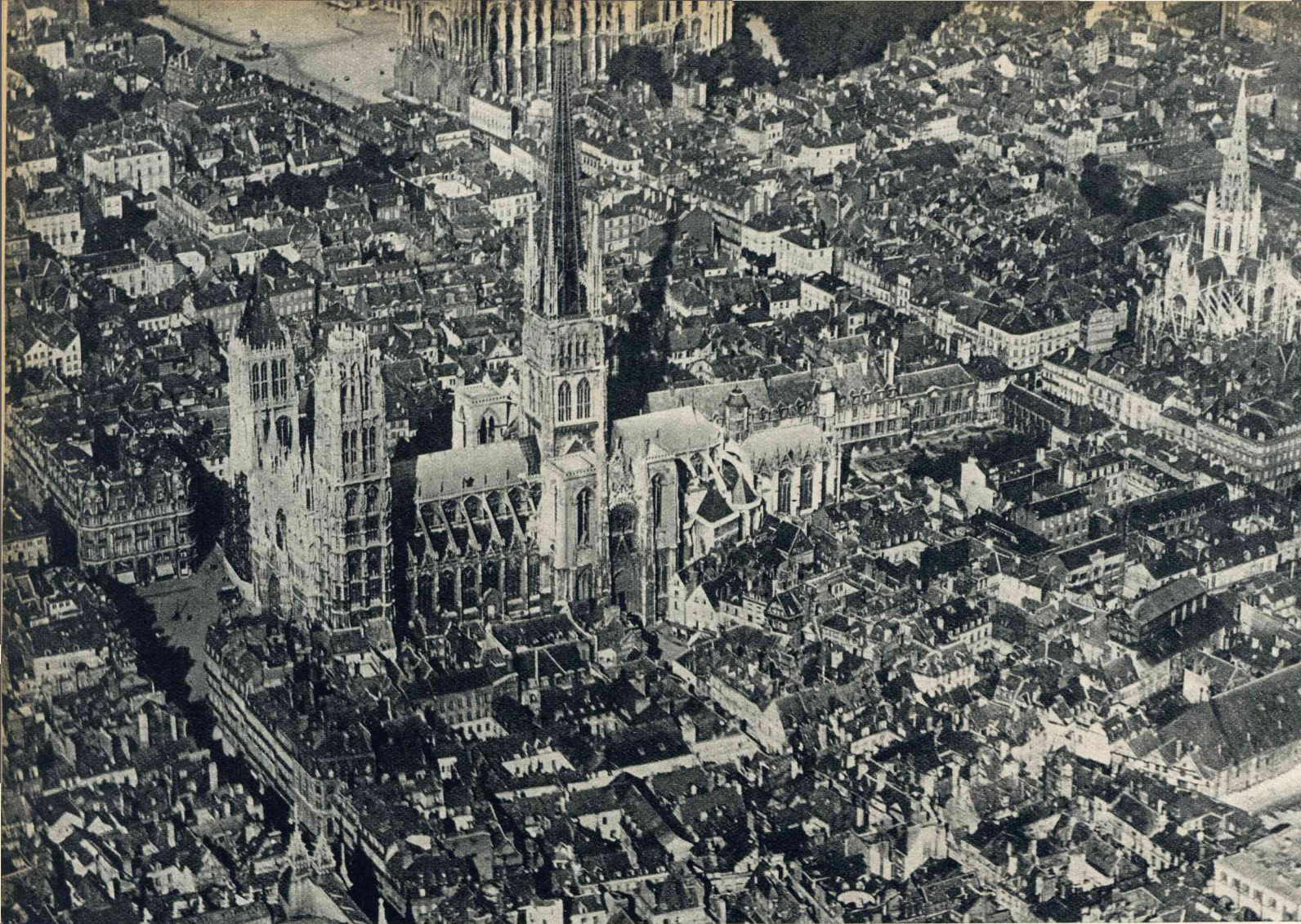
Op de Noordwijksche golfbanen werden wedstrijden gehouden om 't clubkampioenschap. De winnaar, F. W. de Haan, aan slag.

In de omgeving van Soest werd een terreinrit gehouden, georganiseerd door de motorclub „Amersfoort en omstreken”. Eenige deelnemers op een moeilijk traject.

Op de Alkmuarsche wielerslaan werden verschillende wedstrijden gehouden. Moment uit den 10 km. wedstrijd voor professionals en onafhankelijken.

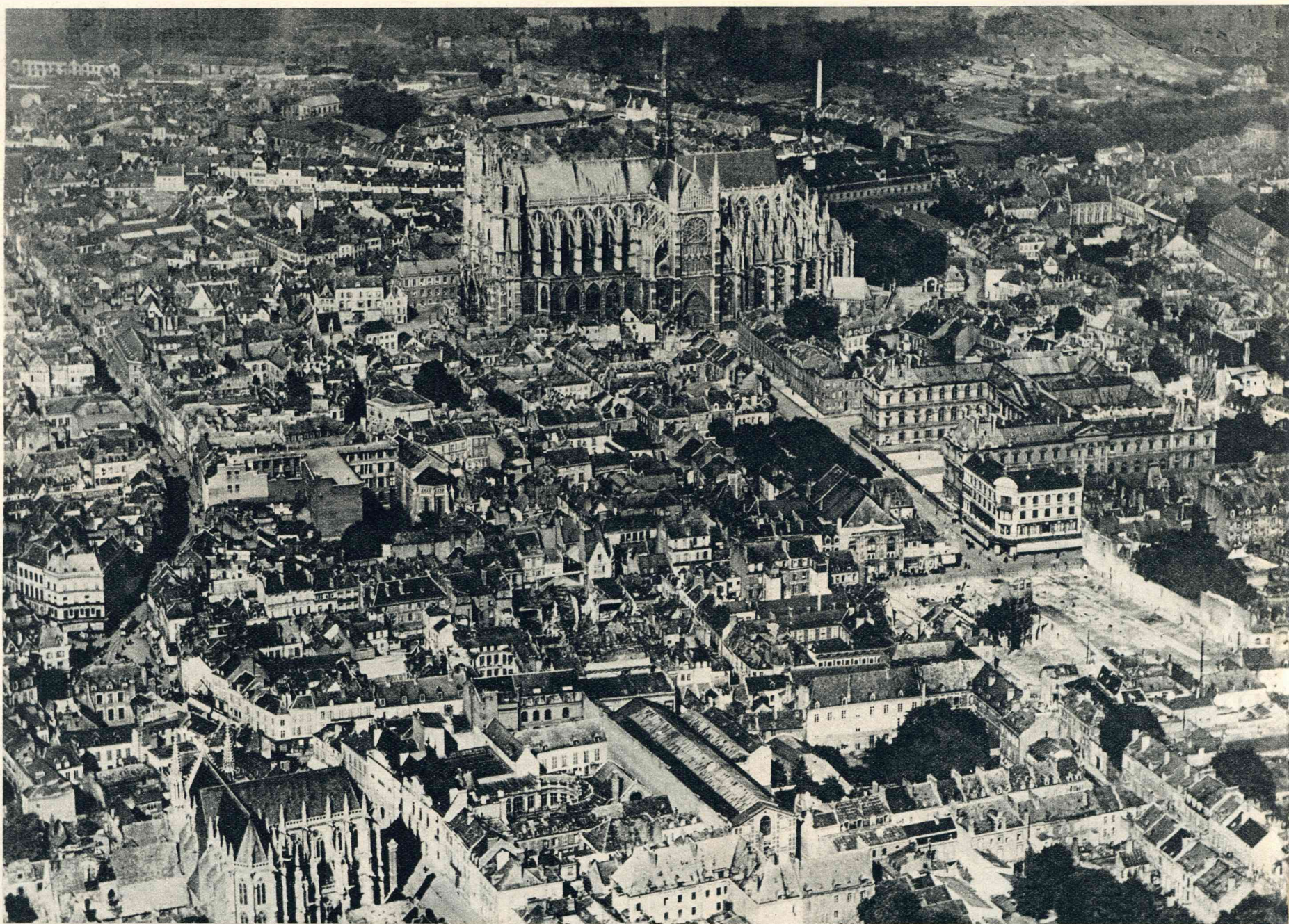

In het land der kathedrales

Midden-Frankrijk wordt beschouwd als land van oorsprong der Gotiek. In de grootsteden treft men dan ook tal van wonderlijke en kerkelijke bouwwerken aan, door de middeleeuwen van de twaalfde tot de vijftiende eeuw geworpen. Vier van de meest beroemde kathedraalen, welke ranke en machtige silhouetten het stadsbeeld beheerschen, treft de lezer op deze bladzijden.

Rouaan heeft evenals Parijs zijn Notre Dame. Gebouwd in den z.g. „vlammenden” Gotiekstijl, uit de laatste periode van dezen bouwtrant, rijst zij met haar ranke, evenwel eerst uit 1824 dateerende, ijzeren torenspits hoog uit boven de oude stad aan haar voeten.

De kathedraal van Chartres werd beroemd. Haar groter worden reeds in het jaargegd. In 1260 kwam het werk gereed, waarvan de portalen met hun oorspronkelijke beeldhouwde afbeeldingen het ware een Bijbel in vormen.

Amiens wilde, als alle grootere steden in zijn omgeving, een kathedraal bezitten, welke de vergelijking met de andere kon doorstaan. De eerste steen ervan werd gelegd in 1220 en zoo groot was de medewerking der burgerij, dat ze nog voor 1300, op de torens na, was voltooid. Het is de grootste der Fransche basilieken en misschien ook wel de schoonste.

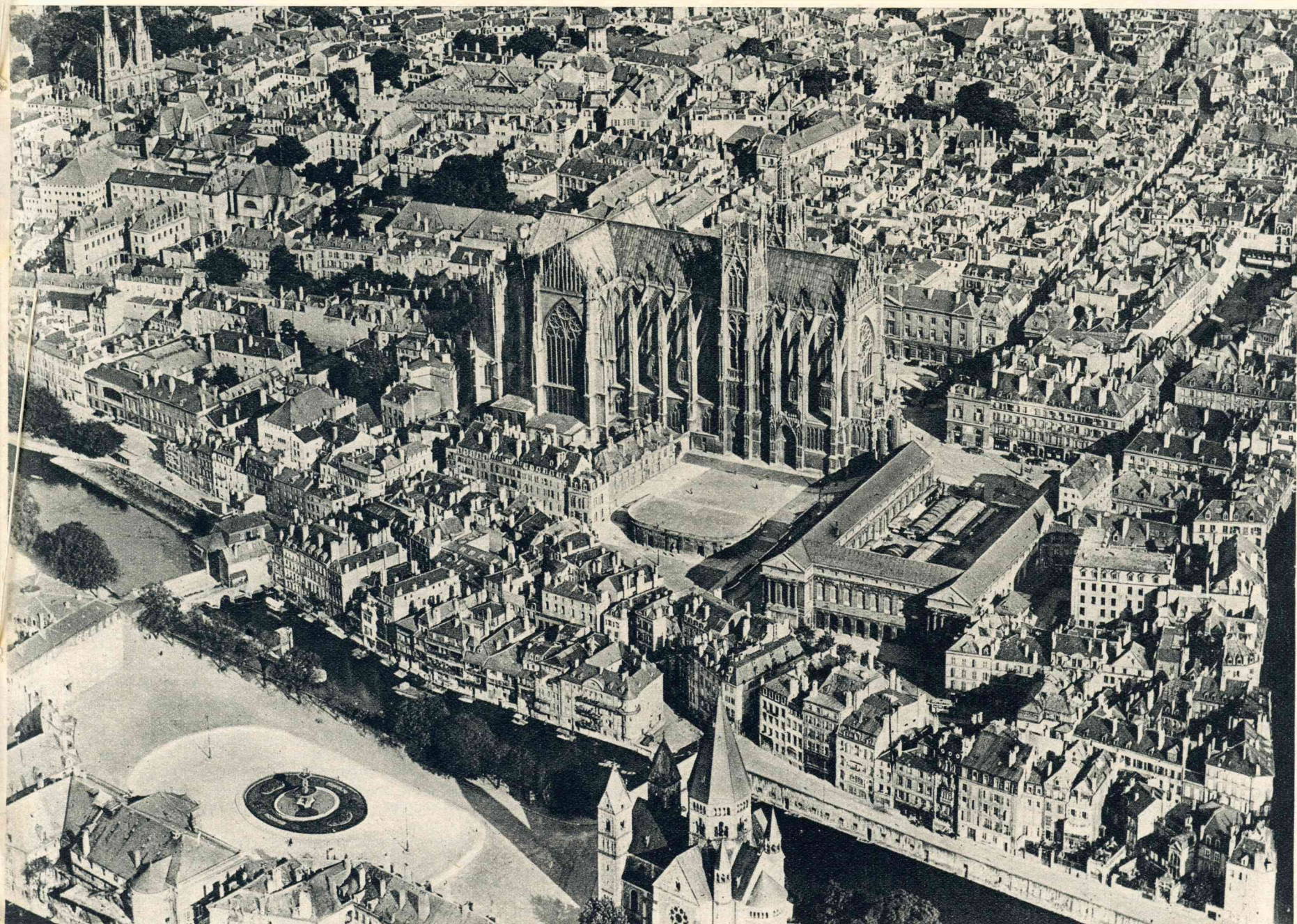
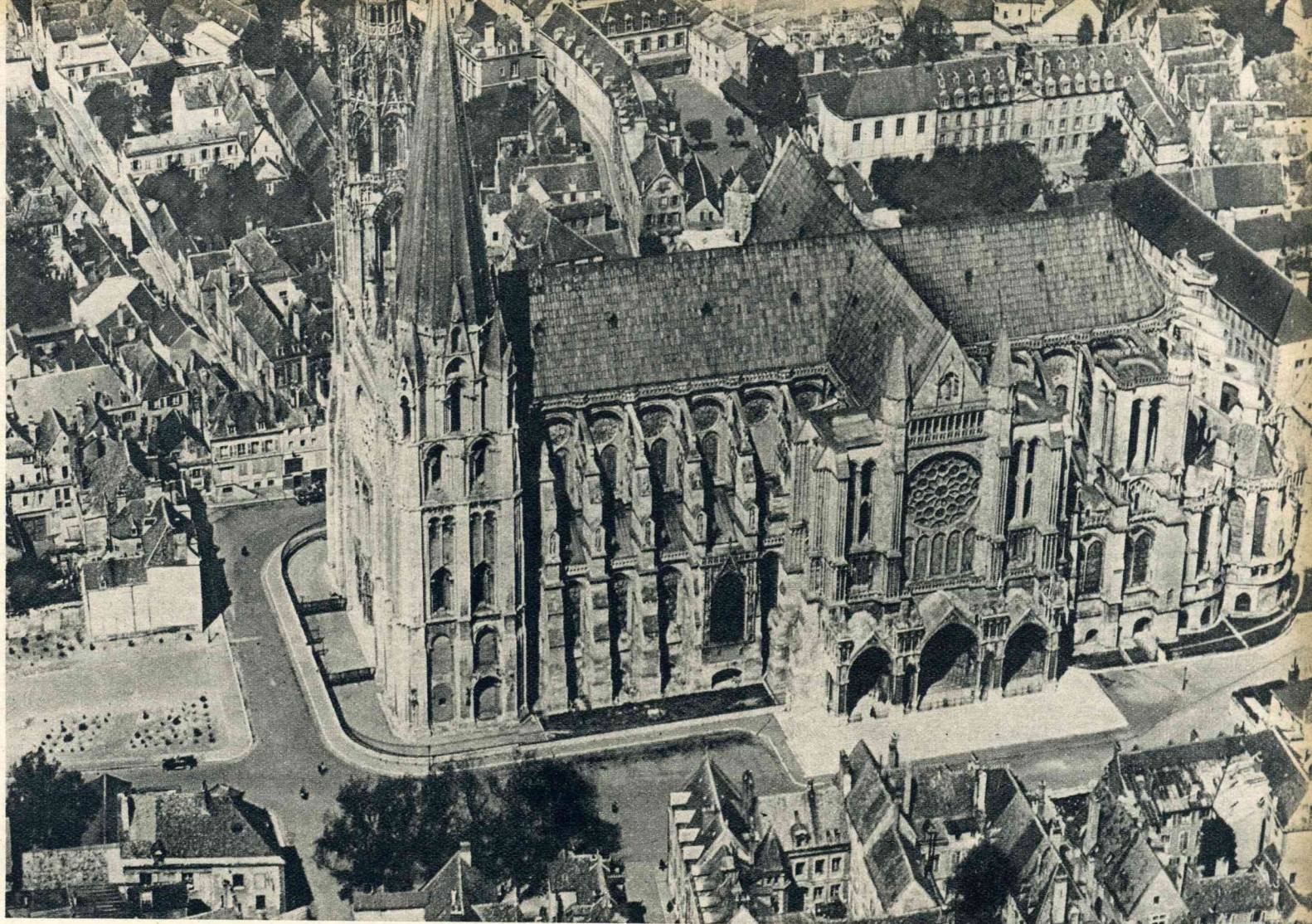
De kathedraal van Metz

n het land der kathedralen

Midden-Frankrijk wordt beschouwd als het land van oorsprong der Gotiek. In de grotere steden treft men dan ook tal van wonderchoone burgerlijke en kerkelijke bouwwerken aan, door de middeleeuwen van de twaalfde tot de vijftiende eeuw gewrocht. Vier van de meest beroemde kathedralen, welke ranke en machtige silhouetten het landsbeeld beheerschen, treft de lezer op deze bladzijden.

Men heeft evenals Parijs zijn "Gothic" kathedraal. Gebouwd in den "vlammenden" Gotiekstijl, laatste periode van dezen vorst, rijst zij met haar evenwel eerst uit 1824 vande, gietijzeren torenspits uit boven de oude stad aan haar voeten.

De kathedraal van Chartres is wereldberoemd. Haar grondvesten werden reeds in het jaar 1020 gelegd. In 1260 kwam het bouwwerk gereed, waarvan de drie portalen met hun ontelbare beeldhouwde afbeeldingen als het ware een Bijbel in steen vormen.

ervan werd gelegd in 1220 en ook wel de schoonste.

De kathedraal van Metz domineert met haar 43 meter hooge middenschip de oude en de nieuwe stad, die het hart is van Lotharingen. Behoudens een weinig sierlijk voorportaal uit de vorige eeuw is ook deze kerk een der heerlijkste voorbeelden van middeleeuwsche bouwkunst.

DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

door

ANTHONIE MORTON

*Winnaar van den Lippincott-
prijs van 7500 dollar*

✱

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

John Mannering doet een huwelijksaanzoek aan de liefstallige Marie Overdon, maar wordt afgewezen, omdat zijn financiële omstandigheden niet bepaald gunstig zijn. Na deze teleurstelling begeeft hij zich naar Londen, waar hij door spelen en juwelen vergeltheit tracht te zoeken. Het restaurant van zijn kapitaal smelt nu weg als sneeuw voor de zon. Lord Fauntley, die in de meening verkeert, dat John Mannering zeer rijk is, noodigt hem te zijnen huize en stelt zijn dochter Lorna, een kunstschilderes, aan hem voor. John toont warme belangstelling voor de ongeëvenaarde collectie edelstenen, welke lord Fauntley bezit, en die in een speciale kluis is opgeborgen. Hij slaagt erin het geheim van de safe te vernemen en langzaam rijpt het plan in hem de kostbare juwelen te stelen. Bij deze inbraak wordt hij op heerdeed betrapt door Lorna. Hij neemt ijlings de vlucht en laat de sieraden achter. Mannering gelooft niet, dat zij hem herkend heeft. Alsof er niets gebeurd is, noodigt hij haar den volgende avond uit te gaan dansen. Inspecteur Bristow van Scotland Yard wordt belast met de opsporing van een Kenton-broche, welke op sonderlinge wijze in een dancing bij een der gasten ontrreed werd. Hij wendt zich tot een Londenschen opkoper, die het juweel inderdaad in zijn bezit heeft, en ontmoet daar toevallig John Mannering. Mannering weet zich uit de voeten te maken, door gebruik van een gas-revolver. Er doen zich steeds meer gevallen voor van berooving in de Londensche society-kringen. Scotland Yard staat voor een raadsel.

✱

edelstenen had, die eh... uit de Vereenigde Staten vertrokken waren, toen trok ik zelf mijn conclusie."

"Omdat u er nog oog op had?"

"Precies."

"Nou," zei de financier langzaam, „ik zal niets vragen, meneer Mannering, al zou ik zoo zeggen, dat u rare vrienden hebt. Eén dingetje wou ik graag weten. Die twaalfduizend vijfhonderd, meneer Mannering. U bedoelt natuurlijk in contanten?"

"Mijn chèque is even goed als contanten," zei Mannering.

"J-ja, natuurlijk... Maar bij zulke transacties..."

"Hoor eens, meneer Lee," zei Mannering vriendelijk. „Ik heb alle mogelijke respect voor u en uw manier van zakendoen, maar ik zou nooit ofte nimmer twaalfduizend pond in contanten mee op uw kantoor of bij u thuis brengen. Ik heb een gerucht opgevangen, dat u de parels hebt. Anderen zouden 't ook kunnen oprangen. Mijn chèque kunt u er voor krijgen."

Weer scheen Lee zich in gedachten te verdiepen, 't bleef eenige minuten stil. Opeens ontwaakte hij uit zijn gedroom; hij knikte. Hij wist, dat alles aankwam op snel besluiten.

"Zullen we dan maar zeggen, dat de zaak beklonken is?"

"Tijd en plaats?" vroeg Mannering.

"Hier op 't kantoor, meneer Mannering; morgen om twaalf uur."

"Morgen is goed," zei Mannering, „maar twaalf uur is te laat. Tien uur..."

"Moet 't zoo vroeg?" zei Lee.

"Ik moet even over elven de stad uit," zei Mannering. „Als u liever wacht tot volgende week..."

Lee schudde het hoofd, zooals Mannering verwacht had. Lee was er de man niet naar, om zoo'n handeltje slepende te houden.

"Tien uur dan," zei hij.

"Uitstekend," zei Mannering.

Een paar minuten later nam hij afscheid van den financier, met het besef, dat zij beiden — tot nu toe — voldaan waren over het onderhoud; Mannering misschien met meer reden dan de ander.

Septimus Lee was een slimme knaap, maar er waren dingen, die hij niet wist. Hij wist bijvoorbeeld niet, dat hij verder dien heelen dag gevolgd werd door een man, dien hij niet herkend zou hebben, ook al had hij hem gezien.

Mannering had niet veel vertrouwen in vermommingen, maar een baard was makkelijk aan te leggen, denklijk zou niemand scherp op hem letten, als hij dien droeg. Zijn hoofd-bezwaar was, dat zijn gezicht er zoo warm en kleverig van werd, want 't weer was nog steeds drukkend; hij droeg dat ongemak echter met gelatenheid.

Septimus Lee ging van de kantoren der Severell-trust in 't Strand naar een bank in de Southamptown-row. Hij reed in een Daimler, die zacht door het middagverkeer heen zoemde. Mannering, in een Nash gezeten, hield hem in 't oog. Heel even, toen 't kleine mannetje voor de bank uit de Daimler stapte, dacht Mannering, dat hij beet was genomen. Toen glimlachte hij. Septimus Lee hield natuurlijk geen deposito onder zijn eigen naam; hij was wel wijzer.

Maar handig was 't, gaf Mannering toe. De eenige gelijkenis tusschen het manneke, dat in de Daimler gestapt was, en het manneke, dat er uit kwam, zat in de lichaamsgrootte. De eerste was oud en gerimpeld geweest, de tweede had een jeugdig en glad gezicht. Het was een merkwaardige gedaanteverandering — als hij de Daimler zelf niet gevolgd had, zou Mannering den vermomden Lee vast niet herkend hebben.

Twintig minuten later kwam Lee weer buiten, de Daimler reed weg. In dien korten tusschentijd had Mannering zich naar een nabije garage gerept en geklaagd, dat de Nash niet best liep; hij had den two-seater achtergelaten om na te zien en een Vauxhall Six gehuurd. Toen hij achter het stuur van den grooten wagen de garage had verlaten, verwisselde hij den baard voor een flinken knevel van het vorige menschengeslacht. Al keken de oogen van Septimus Lee nog zoo scherp, hij had niet geen mogelijkheid kunnen vermoeden wie de bestuurder was van de Vauxhall, die even na de Daimler startte.

Er gebeurde verder niet veel. Septimus Lee had een vrijstaand huisje op 't randje van Streatham. Mannering zag den chauffeur de Daimler stallen en keek glimlachend toe, hoe de gebogen gestalte van den echten Septimus Lee op de voordeur toetrad. Handige oude schurk, die Septimus.

Mannering reed peinzend terug naar stad. Er was natuurlijk een mogelijkheid, dat Lee de Rosa-parels niet uit een bankhuis gehaald had, maar de veronderstelling was redelijk, dat hij 't wel had gedaan en dat ze een nacht in zijn woning te Streatham zouden doorbrengen. Daar had Mannering het tenminste op aangestuurd, door aan te dringen op die vervroeging van de transactie. Had hij toegestemd voor het middaguur, dan had Lee de Rosa's 's morgens kunnen halen.

Voor 't eerst sinds de zaak Fauntley stond Mannering voor de taak, in een huis in te breken en een brandkast te forceeren. In zekeren zin was dit zijn debuut; dien eersten keer had hij de kluis en de combinatie van de safe gekend. Dat was trouwens al een tijd geleden en zijn voorbereiding was bespottelijk onvolledig geweest. Nu had hij tenminste de hoofdzaken van het vak in zijn vingers.

Hij had zijn vuurdoop met zorg gekozen. Mocht hij betrapt worden, dan maakten de omstandigheden 't nog onmogelijk — of minstens onwaarschijnlijk — voor Lee, de politie te roepen. Maar hij was niet van plan, zich door Lee te laten betrappen.

Mannering was niet heelmaal gerust. Hij moest dit erkennen, toen hij de deur van zijn flat opensloot en naar de keuken ging, om iets eetbaars te zoeken. 't Zaakje verliep iets te gemakkelijk. Er zat ergens een haakje, dat alleen Septimus Lee kende. Maar waar?

Zoo... rare dingen, geruchten, vindt u niet?"

„Zoo raar, dat 't haast nooit de moeite waard is, er aan te gelooven," zei Mannering. „Maar nu leek 't me toch iets aparts. 't Ging over de Rosa-parels."

Lee was er nu heelmaal bij met zijn aandacht, er was een zweem van onrust in zijn oogen.

„Zoo..."

„De Rosa-parels," vervolgde Mannering kalm, „zijn drie jaar geleden van de Randenbergs in New York gestolen. Ik heb een gerucht gehoord — 't zal u wel niet interesseeren, waar 't vandaan kwam — dat ze nu hier in Londen zijn."

„J-ja?" zei Lee zacht.

„Bijzonder mooie parels," praatte Mannering door. „De meest beroemde van Amerika, niet?"

Lee knikte.

„Ik ken iemand, een verzamelaar," zei Mannering, met een brederen lach, „die er flink geld voor zou willen betalen; binnen redelijke grenzen natuurlijk. Als we van de veronderstelling uitgaan, dat de Rosa-parels te koop zijn, hoeveel waarde zouden ze dan hebben, denkt u, meneer Lee?"

DERDE VERVOLG

De geldschuiter wreef zijn duim over den rug van zijn neus, zijn oogen stonden zeer geslepen.

„Nou," zei hij, „'t is een dwaze veronderstelling, meneer Mannering; maar laten we 't eens eventjes aannemen — dan zou ik zeggen: twintigduizend pond."

Mannering's mondhoeken trokken.

„Laten we nu nog even doorgaan met veronderstellen. Als ze nu eens hier in Londen te koop waren, niet op de open markt, maar als gestolen goed; hoeveel dan, meneer Lee?"

Septimus Lee spreidde zijn blauwgeaderde handen op het bureau uit en loerde in Mannering's lachende oogen. Hij was op zijn hoede — hun zwaarden waren gekruist.

„Nou — als we eens zeien vijftienduizend?"

„Nogal aan den hoogen kant," oordeelde Mannering. „Ik ben natuurlijk geen kenner van parels, meneer Lee, maar als ik in die omstandigheden de Rosa-parels taxeerden moest, zou ik geen pond hooger durven gaan dan twaalfduizend vijfhonderd."

„O nee?"

„Nee; geen pond hooger."

Lee nam zijn handen van het bureau, hij wreef ze over elkaar met een flauw schurend geluid. Hij had zijn oogen half dicht.

„Bij die twaalfduizend vijfhonderd kon misschien toch wel een zeker percentage commissie voor den tussenpersoon, niet meneer Mannering?"

„Ik neem aan, dat maar twee mensen met de transactie op de hoogte zijn — de koper en de verkoper. Zou dat cijfer dan eh... aannemelijk zijn, denkt u?"

Lee boog zich naar voren.

„Hoeveel weet u eigenlijk, meneer Mannering?"

„Precies zooveel als u merkt," zei Mannering. Het lachje was nog op zijn lippen, maar uit zijn oogen was het weg. „U hebt de Rosa's, meneer Lee. Buiten u en nog één persoon weet niemand, dat ze in Engeland zijn."

„Twéé personen," zei Lee peinzend. „Mijn compagnon — en u."

Mannering knikte, het lachje kwam weer in zijn oogen; hij had zijn laatsten stoot gedaan en goed gemikt.

„Ja, natuurlijk. Maar weten deed ik 't niet, zolang u 't niet bevestigde, meneer Lee. Zal ik al mijn kaarten op tafel leggen?"

„Da's wel een idee," zei Lee.

„Hm. Nu — ik was een van de velen, die de parels graag wilden koopen van Randenberg, een van de velen, die 't spijtig vonden, dat ze gestolen waren. Een vriend van me in Amerika had zoo'n gevoel — alleen maar 'n gevóél, meneer Lee — dat u wel eens

DE ROSA-PARELS

Manning was iets geruster toen hij, vijf uur later, zijn inspectie van de ramen en deuren op de benedenverdieping van Lee's huis had volbracht. Alle ramen waren dicht en gegrendeld, alle deuren op slot en knip. Lee waagde blijkbaar niets. Manning was blij, dat de entree hem niet te makkelijk werd gemaakt.

Een steeksleutel gebruikend met een gemak, Charlie Dray waardig, maakte hij korte metten met de keukendeur. Een rijtje boomen aan den zoom van het terrein verschaftte hem een pracht van een dekking. Het gerammel van een tram af en toe, op den grooten weg, was het eenige, dat de stilte verbrak.

Het slot was slechts een beginwerkje. Restten de knippen — die werden waar-schijnlijk lastiger. Manning nam een beitel uit de verzameling gereedschappen in zijn zakken en keepte een stuk hout van de deur. Na tien minuten had hij de slotplaten voldoende bloot, om ze met een dunne tang aan te pakken. Hij stak den beitel weg en tastte naar de tang. Iets, dat hij niet verklaren kon, waarschuwde hem, dat instrument niet te gebruiken. Hij had zoo'n gevoel, dat hij er last door zou krijgen. Weer kwam het vreemde voor gevoel op, waardoor hij geplaagd was tijdens zijn ritten achter Septimus Lee aan. 't Was onzinnig, maar 't was zoo.

Manning haalde diep adem en stak de tang weg. Hij moest uiterst voorzichtig zijn, want 't minste foutje betekende mislukking. Hij nam een zaklantaarntje en liet een straal licht uitschieten naar de bovenste knip. 't Zag er heel onschuldig uit. Hij bekeek eveneens de onderste knip.

Toen gingen zijn oogen half dicht en glimlachte hij, nogal zuur.

„Draadjes... Een alarm-inrichting,” mompelde hij.

Er viel niet te twifelen. Er liep een dun draadje door de knip, de draad van een elektrische installatie. Het was iets, waar hij niet op gerekend had; even stond hij paf.

„Ik had 't eigenlijk moeten voorzien,” mompelde hij. „Er is natuurlijk een weg, om die klip te omzeilen, maar ik weet hem niet. Als de deur opengaat, of als de knip afgeschoven wordt, komt er spektakel. Dat wil zeggen: als de knippen afgeschoven worden, zolang ze met de draden verbonden zijn. Is die verbinding verbroken...”

Hij glimlachte minder zuur en haalde zijn schouders op. 't Zou prettiger geweest zijn, als hij binnen had kunnen komen zonder tijd te besteden aan 't doorzagen van stalen knippen, maar 't moest gebeuren. Hij stak een dun, goedgesmeerd lemmer in 't handvat van zijn uitrusting en ging aan den slag. Er kwam geen geluid, buiten een zacht rrr van de zaag. Nog rammelden er trams langs den grooten weg, en de boomen bleven hem dekking geven.

Tien minuten — een kwartier — twintig minuten.

Hij begon te transpireeren, zijn duim en wijsvinger werden stijf van de strakke beweging, maar nu had hij de bovenste knip toch door, de draad schoot er uit. De benedenste knip ging makkelijker; daar hoefde alleen de elektrische draad door — hij kon dien zien, als hij naar beneden keek. Hij had daar nog geen vijf minuten voor nodig. Toen gebruikte hij de tang en trok de knip weg, langzaam, behoedzaam.

Er kwam geen geluid.

Manning ademde zwaar door saamgebeten tanden. Eéns stiet hij zijn voet tegen de deur. Hij wachtte, met bonzend hart, maar er volgde binnenshuis geen beweging.

Opnieuw nam hij den steeksleutel. Het slot klikte open, hij draaide de kruk om. 't Piepte een beetje en een seconde verstijfde hij, maar toen verwenschte hij zijn eigen zenuwachtigheid en duwde de deur open.

Zijn hart scheen stil te staan, toen hij in 't donker van het vertrek tuurde!

Er glom iets door de duisternis, groen en dreigend. Geluid was er niet, maar er waren twee strakke punten vuur. Zijn handen schenen vast te vriezen aan den deurknop, zijn lichaam spande zich.

„Een hond,” mompelde hij, „en goed afgericht ook. Onthouden: alarm-installaties en honden. 't Alarm maak ik met genoeg kapot, maar...”

Hij haalde zijn schouders op en zijn hart sloeg regelmatig. De hond gluurde hem nog aan, maar gaf geen geluid. Manning stak zijn hand in zijn zak en haalde het pistool te voorschijn, dat hij een paar weken tevoren tegen inspecteur Bristow gebruikt had. 't Was geladen met geconcentreerd ethergas — dat bedwelmd vlugger dan alle andere dingen, die niet te lastig en niet te gevaarlijk in 't gebruik waren.

Manning begreep, dat hij heel wat waagde. Hij moest binnen een voet afstand van den hond staan, anders werkte 't gas nogal langzaam — en Manning moest voortmaken. Kwam hij echter te dichtbij, dan vloog 't mormel hem waarschuwend aan...

„'t Is 't waard,” mompelde hij. „Vooruit...”

Den arm met de revolver uitstrek-kend, liep hij naar voren. De oogen bewogen niet, maar het gegrom in de keel van het beest waarschuwde hem voor den komenden sprong. De groene oogen vershoten...

Manning raakte den trekker.

Zacht siste het ontsnappende gas, de hond maakte een benauwd geluid, toen 't hem naderde. Een seconde had Manning angst, dat 't mislukt was, maar de uitgestrekte pooten waren stijf, toen hij ze betastte; met een doffen slag viel het dier neer.

Manning werd heet, toen koud — zijn vochtige voorhoofd en hals koelden af in de nachtlucht. Hij huiverde een paar malen en moest op zijn tanden bijten om zich stil te houden. Zijn oogen schitterden en triomfantelijk wild klopte zijn hart.

Voorzichtig deed hij de deur achter zich dicht en trok een gordijn over het eenige raam in het vertrek. De verlichte van den grooten weg waren afgeschermd. Heel even stond Manning stil in het zwarte donker. Toen schoot de lichtstreep van zijn lantaarn uit en ging griezelig het vertrek rond, tot hij den elektrischen schakelaar gevonden had en de kamer met licht had gevuld.

Zijn eerste blik was voor den hond. Die ademde zacht en regelmatig, de groote bek gaapte een beetje, scherpe witte tanden toonend, de oogen waren dicht. Hij verwonderde zich, dat het dier zich zoo stil had gehouden, maar toen hij zag, dat 't een groote Deensche dog was, begreep hij 't.

Er glansde iets op in Manning's oogen. Septimus Lee was beslist een man uit duizend; hij had zelfs zijn hond geleerd, een indringer in stilte onder handen te nemen. Hij scheen voorbereid te zijn op nachtelijke bezoeken aan zijn huis; hij was er op gesteld, de politie er buiten te houden — Lee wenschte geen navraag, vermoedde Manning.

Manning dorst verder geen lichten aan te draaien, want hij wist niet, waar er gordijnen open of dicht waren. Hij hield den witten lichtstraal van zijn lantaarn naar den vloer gericht, dan

100% zuiver wollen kamgaren

Ook voor
U een Bleyle-japon...
Voor elke dame — elk
type — elken leeftijd —
is bij de veel omvattende
Bleyle-collectie de juiste
japon. En wat U bij alle
Bleyle-modellen in het
oog zal vallen: de eerste
klas kwaliteit van het ma-
teriaal, de keurige afwer-
king, de voordeelige prijs

Vraagt het adres van den dichtstbijzijnden leverancier aan L. Zaalberg, Victoriaalaan 1a, Wassenaar

Als u onze perzikwangetjes eens kon zien!

De echte PALMOLIVE teint!

De vijfelingen werden geboren... en leefden, alle vijf! Ze kwamen twee maanden te vroeg ter wereld en waren uiterst zwak en teer! Onmiddellijk stond men voor het moeilijke probleem: „hoe deze uiterst teere huidjes te behandelen?” Het antwoord der doktoren hierop luidde: „uitsluitend met olijf-olie”.

Zoodra de meisjes met water en zeep gewassen konden worden viel er opnieuw een vraagstuk op te lossen: Welke zeep moest men voor haar teere huidjes gaan gebruiken? En zonder aarzelen adviseerden de doktoren: „uitsluitend Palmolive zeep”!

Waarom? Omdat zij met groote hoeveelheden olijf-olie bereid wordt en geen kleurstoffen of dierlijke vetten bevat. Daarom heeft het milde Palmolive schuim zulk een weldadige invloed op de teerste baby-huid, en in nog sterkere mate op Uw huid, Mevrouw! Gebruik deze zeep daarom ook regelmatig voor Uzelf; een Palmolive-bad betekent verjonging voor het gehele lichaam!

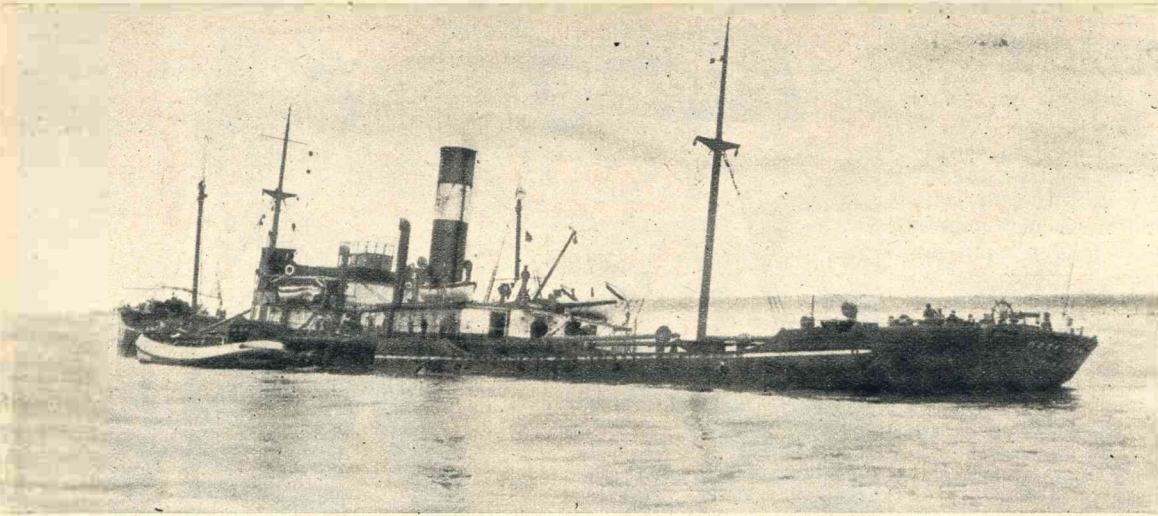
„De vijfeling Dionne werd na haar geboorte en gedurende eenige tijd daarna in olijf-olie gebaad. Toen de babies met water en zeep gewassen konden worden, verkozen wij voor het dagelijksch bad dezer wereldberoemde Canadeesche vijfelingen uitsluitend Palmolive”.

Dr. Allan Roy Dugas

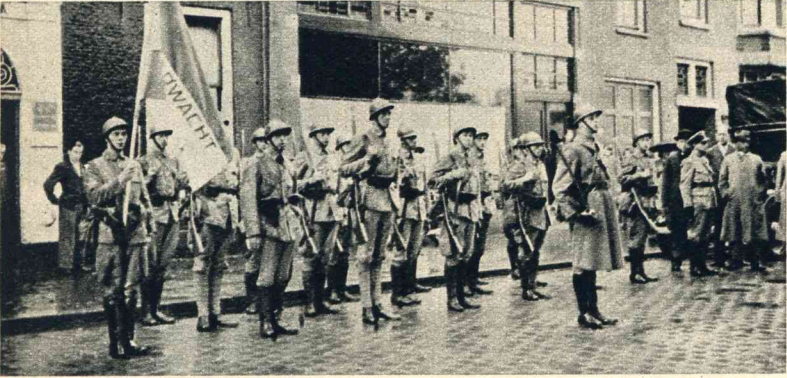

12½
ct.
PER STUK

Vervolg op blz. 26

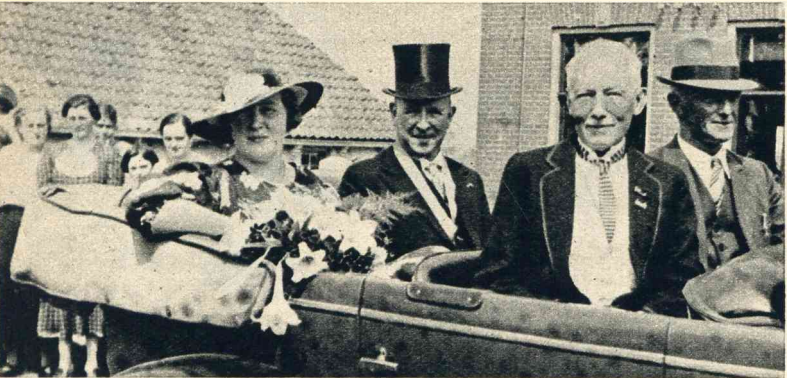
Zaterdagavond der vorige week vond een ernstige aanvaring plaats op den Nieuwen Waterweg. Het Grieksche stoomschip „Poseidon” werd aangevaren door het motorschip IJssel van de Mij. Houtvaart. Het Grieksche stoomschip zonk. De situatie na de aanvaring.

Zaterdag vertrok een detachement van de Rotterdamsche Burgerwacht van Huize Padua naar Nijmegen voor een oefening.

Het echtpaar H. Brget-v. Oeffel uit Schiedam, dat dezer dagen 40 jaar getrouwd was.

Vorige week is de E.A. heer W. E. J. Bulk geïnstalleerd als burgemeester van Vuren en Dalem. Een foto, genomen tijdens den rijtoer, met op den voorgrond jhr. L. C. van Panhuys, den vroegeren burgemeester.

ONZE IEPEEN

't Loof van onze stadsche boomen
Zien w' een weinig minder frisch:
Het vertelt ons, dat de zomer
Al een eind gevorderd is;
Echter... nog geen gelend blad hangt
Tusschen 't volle, zware groen:
Jammer, dat steeds minder iepen
Aan den groei nog mededoen....
De gevreesde iepenziekte
Kreeg er véél ontijdig kaal:
Omstreeks Oogstmaand openbaart zich
Telkens weer de droeve kwaal.
Reeds drie vijfde van het aantal
Viel ten offer in de stad
En niet één bestrijdingsmiddel
Heeft tot nu succes gehad....
Welk een overschoone weelde
Gaaf zoo ieder jaar teloor.
Slechts.... de kosten ter vervanging
Groeien er gestadig door;
Want wij planten and're soorten,
't Geen met overleg geschiedt:
Zonder eenig gaaf geboomte
Kunnen stedelingen niet.

H A N V A N A R K E L

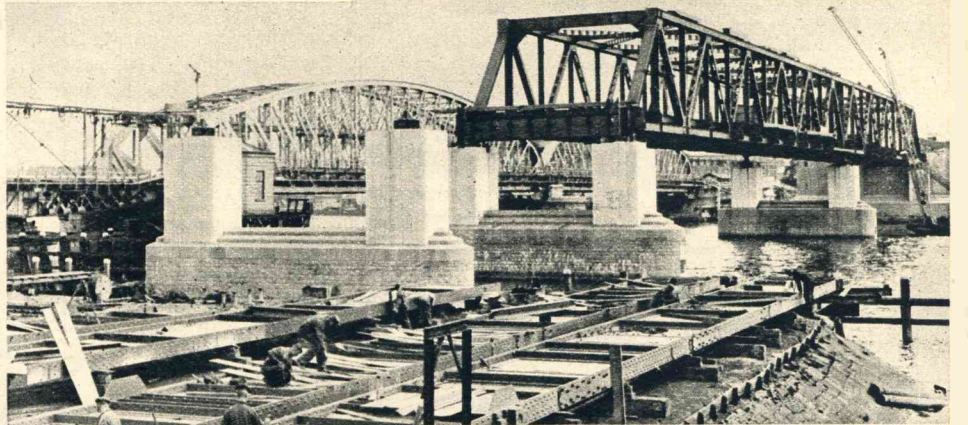

De bekende Delftsche bloementieshebbers hebben wederom hun jaarlijksche tentoonstelling gehouden, welke in verband met hun eerste lustrum een bijzonder fleurigen aanblik bood.

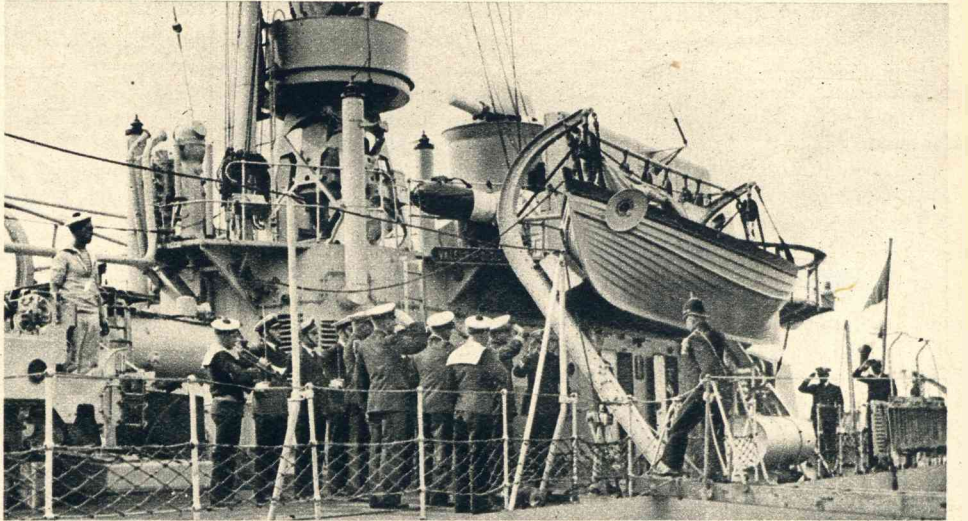

Dezer dagen herdenkt het echtpaar M. Ossendrijver-Sanders te Rotterdam het feit, dat het voor 55 jaar in het huwelijk trad.

GEMENGD NIEUWS

Met den aanbouw der groote verkeersbrug over de Oude Maas tusschen Dordrecht en Zwijndrecht vordert men goed. Het middendeel der brug is reeds gelegd. Men is thans bezig met het samenstellen van het brugdeel aan den Zwijndrechtschen kant.

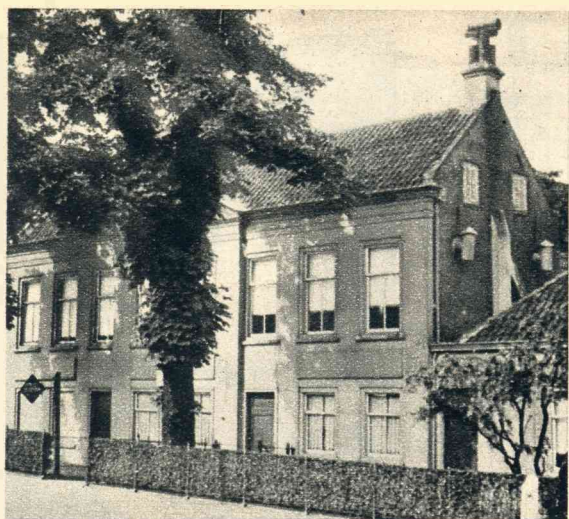

Kolonel Dorren, chef van het corps mariniers, maakte aan den commandant van de drie Fransche flottieljeleiders, die aan de Parkade te Rotterdam gemeerd zijn, z'n opwachting. De kapitein, de heer de Vaissau, ontring den kolonel met de gebruikelijke eerbewijzen.

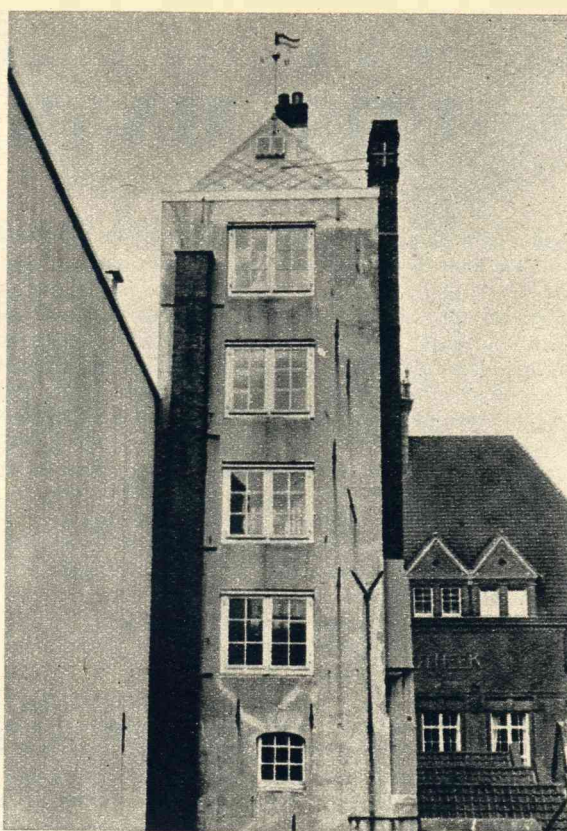
De weld. Zeergeleerde heer dr. Sauer te Kethel, die sedert 40 jaren als arts in Kethel-Spaland werkt, is voornemens met ingang van September zijn functie neer te leggen. Wij wenschen den sympathieken geneesheer nog vele jaren van welverdiende rust toe.

De roode haan kraaide bij Leerdam. Een felle brand legde bij Leerdam een kapitale boerderij gedeeltelijk in asch. Een foto van de rookende puinhoopen der landbouwschuur.

Het oude raadhuis van Kratingen, dat slechts bij tusschenpoozen nog dienst deed als administratiegebouw, zal binnenkort geheel verdwijnen. Het bouwsel op den hoek van 's-Gravenweg en Korte Kade zal door sloopers worden afgebroken.

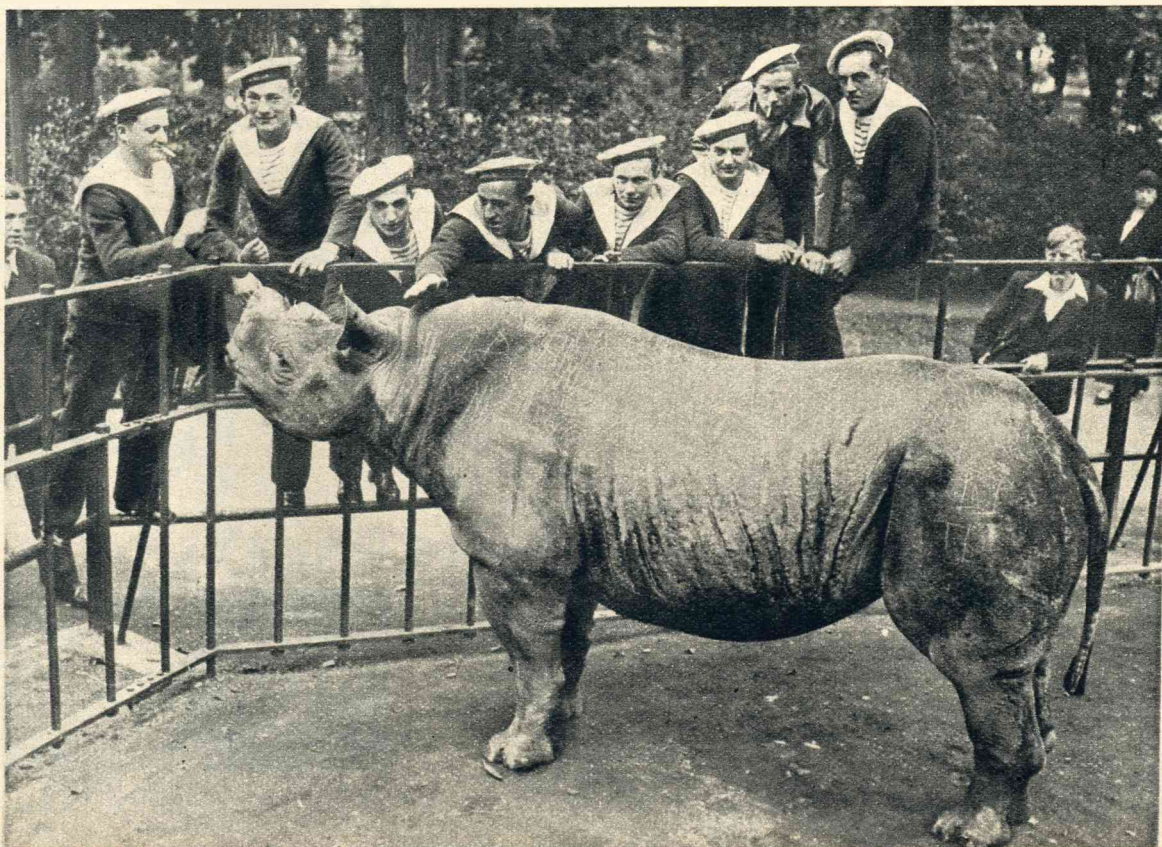

Sedert kort heeft men den ouden z.g. Hageltoren aan de Lombardstraat gerestaureerd. Zooals onze Rotterdamsche lezers wel weten, wordt in dat eigenaardige gebouw een zeer typisch bedrijf uitgeoefend. Daar wordt namelijk de hagel voor jachtpatronen vervaardigd, door gesmolten lood vanuit de hoogste verdieping door een zeef in een lager gelegen waterreservoir te doen vallen. Een buitenaanzicht van de typische fabriek.

DE CAMERA MELDT:

De Nieuwe Leuvenbrug zal eerstdaags pas met recht haar naam verdienen. Met de vernieuwing, welke zeer noodzakelijk was, is men momenteel 'n flink eind gevorderd. Het eerste bruggedeelte is reeds weggehaald om te worden nagekeken. Men ziet er hier een foto van.

Fransche matrozen amuseeren zich in de Diergaarde met den rhinoceros.

DE GEHEIME ZENDER VAN GROOT-ROTTERDAM

Hallo-hallo, dames en heeren. Oorlogsschepen zijn vaartuigen, die we tegenwoordig in beeld en in bericht dagelijks ontmoeten. Rotterdam kreeg drie Fransche marineschepen op bezoek, gelukkig heel wat prettiger dan de steden in China, die schepen met kanonnen en soldaten op de reede zien verschijnen. De Fransche schepen kwamen de Maasstad met een beleefdheidsbezoek vereeren. En zooals steeds trokken de grijze booten aan de Willemskade veel belangstelling.

De Fransche officieren, onderofficieren en matrozen hebben heel wat kleur aan het Rotterdamsche stadsbeeld gegeven. Vooral de matroosjes met de baretten met roode pluimen trokken de aandacht. En heel wat Rotterdamsche meisjes vonden het wat charmante jongens. Er werden wandelingetjes gemaakt door paartjes, die elkaar niet konden verstaan. Maar wat deed dat ertoe! De Fransche „pompons rouges”, zooals men in hun vaderland de roodbepluimde matrozen noemt, vonden de Rotterdamsche meisjes heel aardig en de meisjes vonden zoo'n buitenlandse zeeman lang niet om te versmaden, als zij er mee konden flaneeren.

Dames en heeren, zoo heeft dan Rietje Mastenbroek de stad harer inwoning verlaten, waar zij zulke groote triomphen gevierd heeft. Zij is naar Hilversum gegaan, waar zij thans les geeft in het zwemmen. Het is prettig te weten, dat Rie Mastenbroek, nadat zij haar grooten tijd in het wedstrijdzwemmen heeft gehad, niet voor deze prachtige sport verloren is gegaan, dat zij er integendeel nog meer voor doen kan, door haar kennis van deze edele kunst bij te brengen aan jong en oud. Wedstrijdzwemmen is goed, maar medehelpen aan de verwerkelijking van de leuze „iedere Hollander moet kunnen zwemmen” is nog mooier.

En intusschen zijn andere meisjes, zooals Rietje van Veen, bezig de traditie van Rotterdam als belangrijk centrum voor de zwemsport hoog te houden. Opnieuw heeft dit Rotterdamsche meisje, nu in Engeland, mooie successen geboekt.

Van de zwemmerij even naar de voetballerij. Die gaat een paar dagen nadat u deze woorden heeft vernomen weer officieel beginnen. De eerste Zondag van het Zilverenbal-tournooi breekt dadelijk aan en dan volgt een paar weken later de competitie, waarin Rotterdam met een record aantal eersteklassers uitkomt. Dat wordt me een seizoen voor de liefhebbers van het bruine monster!

Maar op 't oogenblik, dames en heeren, is het nog vakantie. En nog steeds gebeurt er dus weinig. We zijn bezig aan voorbereidingen. De menschen keeren terug van de verblijven buiten de stad. Plannen voor de viering van Koninginnedag worden gemaakt. Het feest zal weer vroolijk en volop genoten kunnen worden in de Maasstad. In ons Stadion zal voor 't eerst de Koninginnedag worden gevierd en vooral daar belooft het heel mooi en interessant te worden. Verblijvend is tevens, dat het Stadion zoo'n vooraanstaande plaats gaat innemen in het openbare leven van de Maasstad.

Dames en heeren, dezer dagen is de nieuwste wijziging in het tramnet bekend gemaakt. Er zijn zoo nog al eens wat veranderingen geweest de laatste jaren. Te veel eigenlijk. Maar wat nu in September verandert, betekent een verbetering, een uitbreiding van eenige tram- en buslijnen, waaraan behoefte bestond. Moge een en ander het succes hebben, dat men ervan verwacht. Het gaat het Rotterdamsche trambedrijf de laatste maanden heel wat beter dan in jaren het geval is geweest en dat is voor de Rotterdamsche schatkist een wel zeer verblijvend verschijnsel.

En dan mogen we tot slot weer eens wijzen op flink werk van de Rotterdamsche vrijwillige brandweer, die in de Nozemanstraat een lang niet ongevaarlijken brand in een houthandel wist te blusschen. Daarmee, dames en heeren, tot volgende week, op golflengte: Groot-Rotterdam.

Kom de natuur te hulp.

De natuurlijke huidvetten zijn veelal niet toereikend om de huid zacht en veerkrachtig te houden. Als er een tekort is, wordt de huid dor en droog, barst en is schraal. Kom daarom de natuur te hulp door Uw huid van tijd tot tijd eens in te wrijven met de huidzuiverende, huidgenezende en huidvoedende Purol. Uw huid wordt dan soepel en gaaf, jeugdig-frisch en gezond, want Purol bevat alle bestanddeelen, die de huid voor haar gezondheid en schoonheid behoeft.

PUROL WIT en GEEL

Beide in dozen van 30 en 60 ct.
Tube 45 ct. Bij Apoth. en Drogisten.

Purol-Wit wrijft onzichtbaar uit en is daarom ook zeer geschikt voor gebruik overdag.

De Revalo Viool

Een schepping die de instrumentender oude Italiaansche Meesters evenaart.

Stradivarius is herleefd.

De vele enthousiaste tevredenheidsbetuigingen, de geestdriftige beoordeelingen van verschillende kunstenaars bewijzen, dat de

REVALO VIOOL

een volmaakt instrument is in toon, bouw en afwerking. Aan belangstellenden zenden wij prospectus en beoordeelingen gaarne toe. Aan serieuze reflectanten zenden wij de violen ook eenigen tijd op zicht. Bij elk instrument wordt een certificaat, tevens garantiebewijs, gevoegd, dat het instrument tot in lengte van dagen zijn volmaakten prachtingen toon zal behouden. De prijs is onder het bereik van elken vioolliefhebber. Onze condities effenen den weg tot gemakkelijken aankoop.

Generaalvertegenwoordiger voor Nederland en Koloniën:

N v Hees & Co
DELFT

DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

Vervolg van blz. 23

struikelde hij niet over ongeziene hinderissen en kon men hem toch van buiten af niet zien.

Hij had vijf minuten werk, om de slaapkamer van Septimus Lee te vinden, een ruime frissche kamer op de tweede en bovenste verdieping. De deur was niet op slot — 't eerste gemakje dat hij trof tot nu toe.

Nu eerst maakte Mannering gebruik van zijn masker, een donkerblauwen lap, die zijn mond, kin en neus bedekte. Hij trok dunne rubber handschoenen aan, om geen vingerafdrukken achter te laten. Zoo sloop hij de kamer in en bereikte het bed. De man lag op zijn rug te slapen, met één arm krom over het dek, zijn andere hand achter in zijn nek.

Mannering gebruikte snel zijn gaspistool, ditmaal de hoeveelheid regelend; de eenige uitwerking scheen te zijn, dat Lee wat dieper ademhaalde, dat zijn lichaam iets weg scheen te krimpen in het bed.

„Nou, dat gaat prachtig!” mompelde Mannering.

Snel zocht hij in de kleeren van den man naar sleutels. Hij wreef teleurgesteld zijn kin, toen hij de kamer rondkeek, maar zijn oogen schitterden, toen hij een ijzeren trommeltje op een stoel naast het bed zag staan.

Zonder moeite kreeg hij met een steeksleutel het slot van het trommeltje open; hij vond, wat hij verwachtte — een bos vreemd gesneden sleutels. Hij grijnsde.

Nu de safe.

Een paar seconden later had Mannering een eigenaardig gevoel in zijn borst. Hij had zich verbeeld, dat hij terdege was voorbereid op zijn nieuwgekozen vak, maar de feiten van dien nacht bewezen, hoe leelijk hij de moeilijkheden onderschat had. Hij had er niet om gedacht, dat hij althans eenig idee moest hebben, waar in dat huis de brandkast stond. Hij moest zich voortaan veel grondiger voorbereiden, hield hij zichzelf voor. Maar nu — waar was de safe?

Bijna zeker in de slaapkamer — een muursafe. Hij zag er Lee niet op aan, dat hij kostbaarheden in een ander vertrek bewaren zou 's nachts.

Mannering zocht achter alle schilderijen, en vond overal den vlakken muur. Het gevoel van gedrukktheid werd zwaarder... tot hij aandachtig naar het bed keek, de laatste mogelijkheid. Toen kwam er een glans in zijn oogen.

Septimus Lee had een tweepersoonsbed, met een groot notenhouten paneel vlak tegen den muur. Mannering ging er heen, boog zich over de bewusteloze gestalte heen en bekeek het midden van het paneel. Het zat vol ingewikkeld snijwerk — te ingewikkeld voor zijn doel. Mannering liet zijn vingers — gehandschoende vingers — over het glimmend vlak gaan. Het geluk was met hem, Er kwam een heel zacht klikje! En het middenstuk van het paneel schoof opzij.

En toen kwam de schrik!

De kamer, het huis werd gevuld met lawaai, het snerpande gerinkel van een vinnige elektrische bel. De heele lucht scheen te daveren van het geluid. Een deeltje van een seconde stond Mannering stil, met gespannen spieren, de lippen saamgeperst. Toen klonk, boven het alarm uit, het slaan van een deur! Mannering keek naar het raam van

de slaapkamer en weerstond den hevigen aandrang van zijn leven. Een paar seconden, een klauterpartijtje langs de muren van het huis, dat was vrijheid, ontsnapping. Maar ontsnapping, bedacht hij, zonder de Rosa-parels.

Het leek bijna één beweging, dat Mannering verstrakte en toen naar de ongesloten deur sprong. De sleutel zat gelukkig aan den binnenkant! Mannering draaide hem om, terwijl er voetstappen de gang in kwamen. Vóór de inbreker het hoofdeinde van het bed weer bereikt had, kwam er een bons tegen de deur en een diepe stem drong de kamer in.

„Meneer Lee... is er iets, meneer Lee?”

Mannering stoorde er zich niet aan. Hij probeerde den eenen sleutel na den anderen in het slot van de safe, snel maar met vaste hand; de vijfde sleutel werkte. Nu stond hij nog voor de combinatie achter de eerste deur, en toen het bonzen op de deur luider werd, meende hij al, dat hij 't op zou moeten geven. Met een wanhopig gevoel draaide hij aan den knop, rechts, links, weer rechts, hoorde de nummers klikken, werkte met razend ongeduld, niet wetend of hij dicht bij zijn doel was of niet. Plotseling kwam er een luide klik en met nieuwe hoop trok hij aan de deur...

Zij ging open!

Maar Mannering's voldoening was met bezorgdheid doormengd; want al was het succes nabij, het gevaar bleef groot.

De man voor de deur had opgehouden met roepen, maar een ander, onheilspellender geluid begon. Een tweede sleutel werd door het sleutelgat gestoken. Toen Mannering omkeek, zag hij den eersten sleutel langzaam voortbewegen en op den vloer vallen.

Weer een fout! Het besef schoot door hem heen, toen hij de kamer weer doorliep. Hij had iets zwaars tegen de deur moeten zetten, toen hij die sloot: hij had maatregelen moeten nemen tegen zoo'n mogelijkheid. Nu hing zijn welslagen aan een zijden draadje.

Hij drukte met zijn linkerzijde tegen de deur en reikte met zijn rechterarm naar een stoel met een stevigen rug. Terwijl de deur tegen hem aan sloeg, trok hij den stoel in zoodanige houding, dat hij den bovenrand onder den deurknop kon wringen. Daardoor kreeg hij even de vrije hand — hij trok een zwaren leunstoel uit een hoek van de kamer, keerde hem om en liet het gewicht den stoel met de leuning steunen.

„Drie minuten, als 't meevalt,” mompelde hij zacht. Hij vond er een eigenaardige opluchting in, tegen zichzelf te praten; hij bleef binnensmonds mompelen, terwijl hij voortwerkte.

Hij ging weer naar de open safe en doorzocht den inhoud. Hij vond eenige pakken papieren, een of twee kleine sieraden en een leeren étui. Het étui was op slot, maar Mannering had nu geen zin meer, om de dingen te ontzien. Hij haalde een schroevendraaier uit zijn zak, wong de scharnieren los van het leer en rukte ze af.

De luister van parels glansde een oogenblik in het schemerige licht van de kamer.

De opwinding werd hem bijna te sterk, maar hij bood weerstand aan de neiging, zijn buit te bekijken. De Rosa-parels waren hem, maar hij zat nog

*Lijn
Uw tanden
wel blank genoeg?*

Welk een charme gaat er uit van gave blanke tanden. Zorg dat ook de Uwe parel-blank zijn, door ze regelmatig, minstens tweemaal daags, te borstelen met het krachtige, aromatische schuim van Colgate's Tandpasta. Het dringt diep door in alle tandsp!-etjes en verwijderd de gevaarlijke voedselresten, die vaak de oorzaak zijn van tandbederf. Colgate's Tandpasta polijst zonder het glazuur aan te tasten en houdt Uw adem aangenaam van geur.

COLGATE

In tubes van 25, 40 en 65 cents.

Naam en verpakking wettig gedeponceerd.
VOOR ENGROS: UNITED STATES IMPORT HOUSE — HUDDSTRAAT 3-5 — AMSTERDAM

midden in 't gevaar. Hij stopte het étui in zijn zak, met glinsterende oogen en vaneengeweken lippen. Snel bewoog hij zich naar het raam. Het was dicht en gegrendeld, maar hij kreeg het zonder moeite open en keek naar beneden. Het was een aardige diepte, vandaar naar den tuin, maar een regenpijp en een vensterbank iets lager beloofden houvast. Mannering klom vlug naar buiten.

Tot het laatste toe hield zijn geluk stand.

Terwijl hij afdaalde, hield hij zijn ooren wijd open, om het minste geluid op te vangen. Eenige oogenblikken bleef alles stil; toen bewoog er iets beneden hem. Hij wendde het hoofd en zag de forsche gestalte van een man staan wachten in de schaduw der boomen die hem, Mannering, korten tijd te voren zoo van dienst waren geweest.

Er was nu gevaar aan weerskanten; Mannering moest zich krachtig vermennen, om zijn zelfbeheersching niet te verliezen. Eén ding was zeker: hij moest zorgen, dat hij beneden kwam.

Toen hij voorzichtig zijn tocht voortzette, bleef zijn jas om de regenpijp haken, en in dien korten tijd van oponthoud kreeg hij een idee. Bij de volgende kram hield hij zich weer stil, aan zijn jas rukkend. Hij was nu nog maar een paar voet van den grond — die man daar in de schaduw zou nu wel te voorschijn komen, in den waan, dat hij den klauteraar in zijn macht had.

Mannering had juist geoordeeld. De man kwam op de gedaante tegen den muur toegerend en Mannering wachtte, het tijdstip voor zijn sprong naar achter precies berekenend. Alle spieren van zijn lichaam gespannen zette hij af.

De man werd pas iets van de manoeuvre gewaar, toen het te laat was, om aan het verpletterende gewicht te ontkomen. Mannering liet zich loodzwaar op het hoofd en de schouders van zijn tegenstander vallen. De man zonk ineen en Mannering schoot door, met zijn schouder tegen den grond neerkomend. 't Was niet zoo héél erg aangekomen — hijgend krabbelde hij over-eind. De ander lag met zijn schoenen in het grint van het pad te krabben en kreunde.

„Bewusteloos,” mompelde Mannering.

Hij snelde met lichte sprongen naar de plaats, waar hij de gehuurde Vauxhall had neergezet, voortdurend scherp uitzien, voor het geval, dat er nog een derde lid van de huisgarde bestond. Hij zag niemand.

De motor van de Vauxhall gonsde zacht, toen hij op den zelf-starter drukte, de wielen begonnen te draaien.

Hij transpireerde door alle poriën van zijn lichaam. Zijn adem ging kort. Zijn hoofd zoemde, zijn ledematen trilden. Mannering beseftte, dat hij de moeilijkste vijf minuten van ingespannen actie had doorgemaakt, die een man verduren kon; maar hij was geslaagd.

En toen, terwijl hij de Vauxhall van den zijweg op den hoofdweg liet zwenken en in het spiegelkje keek, kreunde hij.

„Ezel dat je bent,” mompelde hij, „ézel!”

Maar een seconde later lachte hij. Tot het allerlaatste toe had hij blunders begaan — terwijl hij den grooten weg

al opdraaide had hij zijn masker nog voor gehad! Hij trok het naar onlaag en haalde met bevende vingers een sigaret uit het bakje in het instrumentenhord.

Toen wijdde hij zich aan de taak, naar huis te komen.

LEE EN NOG IEMAND

Om vijf voor tien den volgende morgen liet de bediende den eleganten, glimlachenden John Mannering het privé-kantoor van Septimus Lee binnen. De financieer zat met zijn blauwbeaderde handen tegen elkaar gedrukt en de vingers dooreengevlochten. De wimpers boven zijn groote, ietwat schuinstaande oogen hingen misschien een ietsje lager dan den vorigen dag, maar voor 't overige zag hij er juist zoo uit als toen, was hij 't zelfde gekleed en glimlachte hij even gastvrij.

„Handig,” dacht Mannering, „en brutaal. Maar ik zou er de helft van de Rosa-parels voor over hebben, om te weten, wat er in hem omgaat.”

Zijn stem echter klonk minzaam.

„Zoo, meneer Lee. Moeten we voor ons gesprek van vandaag een veronderstellenden grondslag aannemen, of kunnen we...”

Lee maakte een wuivend gebaar.

„We begrijpen elkaar, we begrijpen elkaar volkomen, meneer Mannering. We zouden onzen handel vandaag kunnen afwikkelen, als er geen betreurenswaardige tegenslag tusschen was gekomen...”

Mannering trok zijn wenkbrauwen op.

„Tegenslag?” vroeg hij.

„Helaas ja.” Septimus Lee stak zijn handen omhoog, tot op kinshoogte.

Zijn stem beefde niet. „Ik heb eh... bezoek gehad vannacht, meneer Mannering.”

Lee zweeg. Mannering's oogen gingen wijder open, zijn gelaatsspieren verslaptten. Hij maakte een indruk van ongeloofigheid, zelfs voor den blik van Septimus Lee overtuigend.

„Bezoek?” Zijn stem klonk stug. „Iemand, die een beter bod deed dan ik, bedoelt u?”

„Heelemaal geen bod,” zei Lee. „Ik ben bestolen.”

„Bestolen?” Twijfel lag in de manier, waarop Mannering het woord uitsprak.

„Ja — en dat precies vannacht,” zei de oude man zacht.

Er ging iets donkers over Mannering's gezicht. Zijn kin stond een graadje strijdustiger dan een minuut tevoren, zijn stem klonk kouder.

„Als dat een soort zaken-truc is, spijt 't me, dat u me voor zoo'n uilskuiken aanziet, meneer Lee. U valt me tegen.”

Lee glimlachte.

„Een zeer natuurlijke veronderstelling,” zei Lee, „maar die er glad naast is, meneer Mannering. Intuschen — nu ik u de Rosa-parels niet kan laten zien, heeft 't weinig doel, ons gesprek voort te zetten.”

„Hoort u eens.” Mannering vond, dat hij zijn ongeloof nooit te duidelijk toonen kon. „Ik ben bereid, mijn bod eenigszins te verhoogen. Zullen we zeggen dertienduizend pond en dan meteen maar afmaken?”

Wordt vervolgd

Vasenol-

Toilet-Poeder

beschermt Uw huid en
schept een gevoel van
welbehagen

Prijs per stroolbus Fl.0,50
Navullingen Fl.0,35

Zij durfde bijna niets eten.

★
Altijd slechte
spijsvertering
totdat zij een
ontdekking deed
★

„Ik kan Kruschen Salts niet hoog genoeg roemen, want ik leed langen tijd aan slechte spijsvertering: op 't laatst durfde ik bijna niets meer te eten. Eenige maanden geleden begon ik Kruschen Salts te nemen, niet meer dan elken ochtend een beetje in mijn eersten kop thee, en dit bleek werkelijk een prachtige kuur te zijn. Ik ga door met Kruschen Salts, en heb nu nergens meer last van, ik kan weer gewoon mee eten en voel mij veel beter.
Mej. A. P. te S.”

(Originele brief ter inzage.)

Indien Uw voedsel niet snel en geregeld door Uw inwendige organen wordt verwerkt, begint het te gisten, er ontstaan gassen en zuren, welke maagpijnen of onpasselijkheid e.d. veroorzaken, zoodat elke voeding een bron van ellende wordt. Bovendien hoopen zich afvalstoffen in Uw lichaam op, welke de algeheele gezondheid schaden. De zes minerale zouten, waaruit Kruschen Salts is samengesteld, hebben de eigenschap Uw in-

wendige organen aan te sporen tot snelle en geregelde werking. De afvalstoffen zullen zich daardoor niet meer kunnen ophoopen en worden geregeld verwijderd. Zodoende wordt ook de oorzaak van Uw onpasselijkheid en Uw maagbezwaren weggenomen. Slechts de kleine dagelijkse dosis in Uw eersten kop thee of koffie op denuchtere maag, en alle spijsverteringsklachten behoren tot het verleden.

KRUSCHEN SALTS

is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.40, f 0.75 en f 1.60 per flacon, omzetbelasting inbegrepen. Let op, dat op het etiket op de flesch, zoowel als op de buitenverpakking de naam Rowntree Handels-Maatschappij, Amsterdam, voorkomt.

VOOR UW SPIJSVERTERING

PER PAKJE 5 CENT

PANORAMA, Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der periodieken De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld. Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 30540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Bilstraat 142. Telefoon Interc. 13473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20, Telef. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

De dood van vorst Grigorij Potemkin tijdens een reis naar Otschakow.

HEERSCHERS OVER RUSLAND

Al ging de eerste, vluchtige ontmoeting van Katharina met Grigorij Alexandrowitsch Potemkin haast verloren in den zegeroes van haar troonsbestijging, toch zou zij den indruk van dit korte samen-treffen nooit vergeten. 't Geschiedde tijdens 't eerste defilé der garde op den gedenkwaardigen dag van haar grootste overwinning. Het volk jubelde de nieuwe alleenheerscheres uitbundig toe. Het was de knappe aspirant-officier, die op haar kwam toegereeden en den degenkwast aan haar degen bevestigde, hetgeen Katharina vergeten had te doen.

Grigorij Alexandrowitsch Potemkin, de éénoogige

Tien jaren waren sedert dien dag voorbij.

Terwijl de opstandige Pugatschow door het land trok en de oorlog met Turkije nog in vollen gang was, toen zorgen en een drukkende eenzaamheid haar moedeloos dreigden te maken, stond hij plotseling weer vóór haar.

Hij was de ijlode, die van 't oorlogsfront naar St. Petersburg was gesneld om de Czarina uit naam van Rumjanzew, den bevelhebber van het Russische leger, mondeling te berichten over de laatste successen, op de Turken behaald. Nu zag Katharina den man, aan wien zij zoo vaak gedacht had, die haar van 't front zulke naïeve, onderdanige brieven toezond, welke zij echter tot nu toe onbeantwoord had gelaten.

Hij was niet meer de stralende aspirant-officier van voorheen: generaal-majoor Grigorij Potemkin zag er volmaakt anders uit dan de held uit vroeger tijden. Hij keek Katharina met zijn eene oog aan, 't andere had hij verloren — de volksmond vertelde, dat 't door een der gebroeders Orlow zou zijn uitgerukt.

De groote geestesgaven, die Katharina in Potemkin zag, deden zijn geschonden gelaat vergeten: zij trokken haar sterker aan dan de holle schoonheid

250 JAREN RUSSISCHE GESCHIEDENIS

door

E. J. Smetanic-Klinsky

2

KATHARINA DE GROOTE

ELFDE VERVOLG

Plannen, die verwezenlijkt worden

Katharina voelt zich niet meer eenzaam. Potemkin is niet alleen een ijverige dienaar van zijn meesteres, maar hij is tevens haar geestelijke vriend, haar medewerker.

Hij vereert haar en overlaadt ze met duizend kleine attenties, die voor haar meer beteekenen dan de kostbare brillant van Orlow. Hij biedt de Czarina midden in den winter haar lievelingsbloemen aan, verrast haar met de heerlijkste zuidvruchten, met de zeldzaamste delicatessen. Steeds tracht hij uit te vinden, waarmede hij haar een kleine vreugde kan bereiden.

Haar plannen zijn ook zijn plannen, zijn succes, zijn welslagen behoort geheel aan haar. Zij droomen te zamen van een machtig Russisch rijk, dat zich zal uitstrekken langs den Noordelijken oever der Zwarte Zee, samen geven zij de veroverde Krim den ouden naam Taurië, te zamen bouwen zij plannen om 't rijk der Osmanen aan Ruslands voeten te dwingen. Zij maken een ontwerp voor 't Grieksche rijk, met de verovering van Constantinopel, en Katharina laat haar pasgeboren kleinzoon als „toekomstig heerscher" over 't Byzantijnsche rijk met den symbolischen naam Constantijn doopen!

Stoute plannen worden in daden omgezet, in daden, die ook gelukken. De tweede Turksche oorlog is begonnen. Onder toezicht van Potemkin ontstaat een nieuwe vloot in de Zwarte Zee, met 't doel Constantinopel te bedreigen. Potemkin zelf veroverd de vesting Otschakow, de groote veldheer Suworow verslaat de Turken bij Fokschanj en Rymnik en bezet de vesting Ismail.

Van nu af regeert Potemkin en niet meer kanselier Panin over 't Russische rijk en dringt hij 't land zijn politieke overtuiging op. Hij maakt een einde aan de Pruisisch gezinde buitenlandsche politiek van Panin, die hierin door grootvorst Paul werd bijgestaan. Vooral het verbond met Oostenrijk, dat voor Rusland den terugkeer beteekent tot de alliantiepolitiek, is 'n overtuigende overwinning van Potemkin over de politiek van kanselier Panin.

van Orlow, waarvoor zij ten laatste gevlucht was.

Potemkin is weer aan 't front. Katharina schrijft hem een brief. De laatste woorden zullen zijn leven een gansch andere wending geven. . . . „Als u dezen brief leest, zult u zich afvragen, waarom hij werd geschreven. Daarop kan ik u antwoorden: omdat ik veel aan u denk en u alle goeds toewensch."

Eind Februari 1774 wordt Potemkin benoemd tot generaal-adjutant. Zooals indertijd Orlow wordt de nieuwe gunsteling met tal van eerbewijzen overladen. Hij wordt benoemd tot luitenant-kolonel van het Preobraschensky-garderegiment, tot generaal en vice-president van den krijgsraad; echter in tegenstelling met Orlow bewees Potemkin bij iedere nieuwe functie, die men hem oplegde, zijn geschiktheid.

Aan 't feit, dat hij begreep, welke mannen hij tegen Pugatschow te velde moest zenden, is de onderdrukking van 't wijd vertakte oproer te danken. De vredesonderhandelingen met Turkije, die door Orlow op zoo'n onbeholpen manier waren begonnen, weet Potemkin op schitterende wijze tot 'n goed einde te voeren, hetgeen hem den graventitel bezorgt.

Op 't toppunt van macht en invloed staande, verlaat Potemkin vrijwillig den onzekeren post van kamerheer om niet 't lot te deelen van zijn voorgangers, die door de gril van Katharina allen werden gedegradeerd. Hij wil de ongebonden, geestelijke vriend en medewerker der Czarina blijven... en hij blijft dit ook tot aan zijn dood. Zijn invloed op de politiek van 't Russische rijk wordt nog grooter dan vroeger, hij werkt nog haast inniger samen met Katharina en staat boven iederen naijver op 't vluchtige succes der na hem volgende kamerheeren verheven. Hij ziet 't grenzelooze vertrouwen, dat de Czarina in hem stelt. Zij geeft hem de grootste volmachten en hij wil haar in de overtuiging laten, dat al haar plannen en wenschen ook steeds gelukken.

Toen Katharina 'n keer te ongeduldig was om 't behaalde succes geheel te laten rijpen, tooverde hij haar 't schouwspel voor oogen der Potemkindorpen, die als 'n sprookje uit de woeste steppen te voorschijn kwamen, om vlak daarna weer te verdwijnen.

Potemkin, de groote toovenaar

Taurië, zoo luidt de naam van het nieuwe land, dat de veroverde Krim en de door Rusland bezette Turksche gebieden omvat. Grigorij Potemkin, vorst van Taurië, is er de onbeperkte heerscher. Van hier uit zal men trachten 'n grooten aanval te doen op 't land der Osmanen. Potemkin ziet zich voor de taak gesteld, uit 't woeste, wilde Taurië een gecultiveerd en bewoonbaar land te maken.

De machtige gunsteling doet zijn best; hij sticht de vesting Cherson aan den beneden-Dnjepr en de sterke oorlogshaven Sebastopol. De stichting van Ekatherinoslaw is bedoeld als verheerlijking van den naam der Czarina, zooals St. Petersburg indertijd van Peter den Grooten. De groote fantast Potemkin ziet echter verder. Hij ziet 't ontstaan van een voorbeeldige, welvarende provincie, die 't hart der Czarina zal verblijden, 'n sprookje, dat uit de woeste steppen en wouden is gegroeid, de eerste schrede van 'n groot, stoutmoedig plan, dat nauw verbonden was met den val van Turkije.

Hij zag reeds een voltooid werk in 't nederig begin en schrok niet, toen hem werd medegedeeld, dat de keizerin van plan was zijn sprookjesland te komen bezichtigen.

In Januari 1787 vertrok Katharina inderdaad uit Moskou.

Was 't een ander en niet Potemkin geweest, dan was de heele reis een reusachtige mislukking geworden. Maar de handige toovenaar Potemkin

verloor zijn bezinning niet. De Czarina werd begeleid door den Franschen gezant graaf Ségur en de gezanten van Oostenrijk en Engeland, graaf Coblenz en lord Fitzherbert, op haar groote reis om zich persoonlijk te overtuigen van den bloeienden welstand van 't nieuwe Russische gebied. In Ekatherinoslaw wou zich zelfs Ruslands nieuwe bondgenoot tegen Turkije, keizer Jozef II van Oostenrijk, bij 't reisgezelschap aansluiten.

Reusachtige brandstapels verlichten 's nachts den weg der Czarina. Een leger van 40.000 man sluit hem af, op ieder station staan vijfhonderd versche paarden gereed en op iedere rustplaats is als door tooverkracht een slot gebouwd, om de Czarina en haar gezelschap te herbergen.

Welvarende dorpen spreiden zich voor de verheugde blikken der Czarina open. In haar enthousiasme bemerkt zij niet, dat beschilderd bordpapier en coulissen den voorgrond van deze dorpen vormen! In Cherson aan de Dnjepr-delta wordt Katharina verrast door een bijna voltooide vesting, een admiraliteit met magazijnen, een arsenaal met honderd zestig kanonnen en kazernes voor vierentwintigduizend soldaten.

De vesting bestaat... uit zand, de kanonnen hebben geen munitie, de oorlogsschepen in de haven zijn gloednieuw, maar onbruikbaar! Het schouwspel is echter overweldigend. Het lijkt een sprookje, het is haast ongelooflijk, dat dit alles in de drie korte jaren, dat Rusland over deze gebieden heerscht, ontstaan is!

Zoo ging het langs den heelen weg in de goud-versierde galeien vanaf Kiew, waar men 't voorjaar heeft afgewacht, den heelen weg tot Kadak en Cherson — steeds tusschen de coulissen van Potemkin's schouwspel, langs de menigten figuranten, langs de massa's der uit verren omtrek bijeengegreden veehoeders, terwijl overal volksfeesten werden georganiseerd en groote markten gehouden.

De reis kreeg 'n steeds fantastischer tint. De woeste Nagaisteppe, een onherbergzame laagvlakte, was op bevel van Potemkin met prachtige Aziatische tentenkampen overdekt en drieduizend Don-Kozakken donderden hun hoera ter eere der Russische Czarina en gaven op hun snelle paarden schitterende proeven van hun rijkunst te zien.

Overal werd Katharina begroet door tevreden en juichende scharen; achter deze comediespelende massa's stond een der grootste regisseurs, die de wereld ooit gekend had: Grigorij Potemkin, vorst van Taurië.

Een grandiooze figuur

Terecht noemt Ségur Potemkin een der zondelingste en meest gran-

Vorst Grigorij Potemkin, generaal-adjutant van de Czarina sedert Februari 1774. Groot was zijn invloed op de politiek van het Russische rijk. Hij brak het verzet van den Kozakken-rebel Pugatschow en voerde de vredesonderhandelingen met Turkije tot 'n goed einde.

De rebel Emeljan Pugatschow, de leider der opstandige Kozakken en lijfeigenen.

diooze figuren van zijn tijd. Hij is een der grooten van zijn land, groot in zijn liefde, in zijn geest, groot in zijn denkbeelden en plannen, onverzadelijk in zijn levenslust en verkwisting, onovertroffen in zijn pose. Misschien zouden deze eigenschappen toch nog niet zoo vruchtdragend voor 't land geweest zijn, als Potemkin niet 'n figuur als Katharina gevonden had, die hij hooger schatte dan zichzelf en wie zijn gansche scheppend kunnen gold. Aldoor was hij bang Katharina te verliezen, hij volbracht voor haar de moeilijkste opdrachten, doch slechts voor haar alleen, want niets ter wereld achtte hij zóó hoog als de Czarina, voor wie hij leefde.

Daarom wou hij niet langer leven, toen hij bemerkte, dat Katharina hem ontrouw was geworden en een andere man méér voor haar ging beteekenen dan hij.

Andere mannen mochten haar vereeren, zoo lang hij wist, dat Katharina's geest hem behoorde. Dit was zijn grootste trots, zijn hoogste bezit. Toen hij door zijn verovering der vesting Otschakow een zijner stoutste daden volbracht had, voelde hij plotseling uit den brief van Katharina, dat hij niet meer alleen was in haar leven.

Hij verlaat 't front, hij verlaat 't leger om in St. Petersburg de afzetting van den nieuwen gunsteling te eischen. Hij is besloten te vechten om háár, met wie hij zich achttien jaren lang een onverbreekbaar geheel gevoeld heeft. Voor den eersten keer echter weigert Katharina aan 't verlangen van haar ouden vriend te voldoen.

De groote Potemkin neemt den strijd op tegen den nieuwen, tweeëntwintigjarigen gunsteling Platon Zubow. Hij wil de vrouw, die hij bemint, opnieuw veroveren.

De laatste strijd van Potemkin en zijn dood

Potemkin laat in zijn Taurisch slot te St. Petersburg feesten aanrichten van ongeziene pracht. Katharina vormt 't middelpunt, voor háár verspilt hij zijn teugellooze, onmetelijke fantasie om door sprookjesachtige maskerades, door vuurwerk en tooneelopvoeringen in haar de herinnering aan het verleden op te wekken.

Echter tevergeefs.

De man, die vroeger zoo weinig om zijn uiterlijk gaf, die door Katharina zoo vaak in een besmeurden rok en ongekamd was aangeetroffen, staat thans voor haar in een gewaad, dat met kostbare diamanten

bestikt is. Op zijn borst prijken de eere teekenen, die zij hem voor zijn diensten, voor de bewijzen van zijn trouwe onderdanigheid verleend heeft. Zijn blik smeekt om de verloren gunst, maar de Czarina blijft onbewogen.

Na 'n feest, tijdens hetwelk Potemkin's hoop opnieuw was opgevlamd, begeleidt hij Katharina naar haar wagen om haar bij 't afscheid de hand te kussen. Het is weer als vroeger, toen nog niemand tussehen hen in stond. Wie weet, keeren die vroegere tijden weer terug!

Den volgenden dag echter weet Potemkin, dat alles voorbij is. Katharina schrijft hem 'n brief, waarin zij hem bedankt voor 't heerlijke feest, dat zij als een afscheid beschouwde, daar zijn aanwezigheid op 't slagveld van meer nut en noodzakelijker was dan hier....

Het is 'n zieke, gebroken man, die zich naar de vredesonderhandelingen te Jassy laat rijden. De oorlog is voorbij. De Turken zijn zonder hem, den held van Otschakow, verslagen.

Potemkin is reeds lang niet meer gezond. Zijn gestel vertoont duidelijk de sporen van zijn losbandig leven en inspannenden arbeid. Hij lijdt aan 'n ernstige maagkwaal.

De geneesheeren schrijven hem 'n streng dieet voor, maar Potemkin vreest den dood niet meer: hij verlangt er zelfs vurig naar. Hij laat zich zóó veel spijzen voorzetten, als hij maar verteren kan, de zware, eenvoudige spijzen, die hij, de onmatige fijnproever, steeds ter afwisseling na de fijnste gerechten gebruikte. Stuk voor stuk zijn ze hem schadelijk en hij drinkt daarbij zoo veel als 'n gezond mensch nauwelijks kan verdragen. Hij richt zijn schreden naar Otschakow, van welke vesting hij de held is. Een afgewezen, vergeten held.

Otschakow wordt echter niet bereikt.

Potemkin voelt zich plotseling onwel, hij laat zich uit zijn reiswagen dragen en op den weg nederleggen.

Vlak daarop geeft hij, eenzaam en verlaten, den geest.

Moeder en zoon

Potemkin is dood! Dit bericht treft Katharina als 'n slag. De grootste man uit haar omgeving, de trouwste tevens, is gestorven. De Czarina kan 't niet begrijpen en als 't diep tot haar doordringt, wien zij verloren heeft, valt zij in onmacht. Zij staat

De ratificatie van den vrede te Jassy, een zinnebeeldige prent ter herinnering aan het sluiten van het vredesverdrag tusschen Rusland en Turkije op 29 December 1791.

alleen in haar rouw. Den nieuwen gunsteling is de dood van Potemkin zeer gelegen. Ook haar eigen zoon verneemt de

doodstijding met zichtbare vreugde. Paul heeft Potemkin steeds diep gehaat, dezen hoogmoedigen parvenu, den ongekroonden heerscher van 't land, waarover Paul zich geroepen voelde te regeeren. Hij haatte hem even diep als hij zijn moeder Katharina, die hem geheel vreemd was, haatte.

Zij toch was de moordenaar van zijn vader, zij toch had zich met geweld de rechten van den Russischen troon toegeëigend, zij toch liet hem, den zevenendertigjarigen Paul, vergeefs op den troon wachten en wie weet, liep zij niet reeds met plannen rond zijn zoon Alexander tot troonopvolger uit te roepen, om hem, Paul, zijn rechten te ontnemen!

Tijdens lange, slapelooze nachten verwenschte Paul zijn moeder. Zij is 't, die zijn familiegeluk heeft verwoest, hem zijn twee geliefde zonen heeft ontnomen om ze in haar geest en in afkeer tegen hun vader op te voeden.

Twaalf maal is Katharina in staat geweest den geest van haar vermoorden echtgenoot, gepersonifieerd in rebellen en politieke avonturiers, te onderdrukken. Ditmaal is 't haar zoon, in wien de geest van haar vermoorden man weer opstaat. Met 'n soort bijgeloovigen angst consta-

teert Katharina, dat haar zoon dezelfde eigenschappen bezit, die zij in Peter zoo verafschuwde.

Zooals zijn vader gedraagt ook Paul zich op 't exercitieveld als 'n macht-dronken despoot, hij verveert Frederik II op dezelfde redeloze manier. Zooals indertijd de Holsteiners voor Peter marcheerden, zoo marcheeren thans de tot willooze poppen gedresseerde en in Pruisische soldatenpakken gestoken compagnieën van Paul's residentie Gatschina. Zooals ook bij zijn vader komt alles op 't uiterlijke aan, zooals ook zijn vader mist Paul iedere grootte of diepte, die Katharina eigen is.

Het verbond met Oostenrijk is voor Paul geen beletsel met Frederik Willem van Pruisen in geheime correspondentie te treden. Daarmede herhaalt hij het hoogverraad, dat ook Peter bedreef, toen hij ten tijde van Elisabeth in geheime betrekking stond met Ruslands grootsten vijand, Frederik den Grooten.

Katharina is van plan Paul te ont- erven. Haar plotselinge dood

Moeder en zoon hebben beiden hun maatregelen getroffen met 't oog op de toekomst. Paul maakt van zijn residentie Gatschina een complete vesting, die dag en nacht door dichte wachtposten bewaakt wordt. Paul zelf staat, wanneer hij niet op 't exercitieveld vertoeft, in 'n hoogen toren van zijn slot op den uitkijk. Uit vrees, dat ook hij, evenals zijn vader, zou vermoord worden.

Vanuit Gatschina zou na den dood van zijn gehate moeder een nieuwe geest van militarisme den strijd aanbinden tegen de ontredderde moraal en 't gunstelingen-stelsel. Grootvorst Paul stond de in Frankrijk woedende revolutie dreigend voor oogen. Bovendien had hij alle reden op z'n hoede te zijn voor zijn zoon Alexander, die door Katharina was toevertrouwd aan den leermeester Laharpe. In de oogen van Paul was deze leermeester niets anders dan een Jacobijn. De grondstellingen der humaniteit, die hij Katharina en Alexander aanpreekt, probeerde Paul zoo scherp mogelijk te bestrijden.

Katharina had heel andere gedachten over de troonsbestijging. Zij wenschte haar rijk niet in een slaafsche afhankelijkheid van Pruisen. „Ik zie nu reeds, dat na mijn dood Rusland een provincie van Pruisen wordt.” Deze woorden klonken als 'n ver-

maning. De Czarina wenschte, dat haar kleinzoon Alexander haar zou opvolgen en in dezen geest had zij een manifest laten opstellen, dat na haar dood zou worden bekend gemaakt. Graaf Besborodko, haar laatste kanselier, hield het in bewaring.

Maar de plotselinge dood van Katharina en 't verraad van Besborodko bevrijdden Paul van den beklemmenden angst den troon te verliezen. Het manifest kwam ongelezen in zijn handen terecht: hierdoor kon zijn oude droom in vervulling gaan — niet zijn zoon, doch hij, de wettelijke erfgenaam, werd tot keizer van Rusland gekroond.

De dood van Katharina kwam eenieder onverwacht. Zij zelf had zich daags te voren in 'n kleinen kring van vertrouwden op de Eremitage nog kostelijk geamuseerd. Zij had niet 't minste voor gevoel van den naderenden dood.

„Ik voel mij zoo opgewekt als 'n vogel,” schreef zij enkele uren voor haar einde en zij stoeide nog lustig met haar kleinkinderen.

Zij werd door 'n beroerte getroffen op 6 November 1796. Zij stierf op 't hoogtepunt van haar roem als de machtigste heerscheres van Europa.

„Haar genie was even onmetelijk als haar rijk,” schreef vorst de Ligne, die haar tijdens de Krimreis begeleid had, over Katharina. Door haar politieke genialiteit had Katharina haar land uitgebreid tot 't onmetelijke Rusland, waarop de Franschman doelde. Zij had de Baltische landen voorgoed voor Rusland veroverd, zij onderwierp de Krim en bezette den ganschen Noordelijken oever der Zwarte Zee.

Na de derde en laatste verdeling van 't Poolse grondgebied behoorde 't grootste deel van dit land tot Rusland en slechts 't eenige, dat Katharina niet gelukt was en waarvan zij steeds zoo vurig had gedroomd, was de verovering van Constantinopel.

Op onderwijsgebied en op wetenschappelijk terrein was er onder Katharina in Rusland veel verbeterd. Het administratiewezen en de volkshuishoudkunde hadden enormen vooruitgang gemaakt, literatuur en kunst waren door de keizerin aangeemoedigd en beschermd en hadden een Russisch karakter gekregen.

De droom van Peter den Grooten was in vervulling gegaan. Rusland had opgehouden een Aziatisch rijk

te zijn. De eerste schrede naar de gemeenschap met de Europeesche staten was gezet. De uitgang naar zee, dien Peter de Groote zoo vurig begeerd had, was verzekerd. Rusland was nu een zeemacht en de grenzen waren zóó uitgebreid als nog nooit te voren. Hetgeen een Russische Czaar met 'n buitenlandschen geest begonnen was, had een buitenlandsche Czarina, die een echt Russische ziel bezat, voltooid. Uit waardeering hiervoor verleende het volk haar den naam van „de Groote”.

„Hier rust Katharina de Tweede. Zij kwam in 't jaar 1744 naar Rusland om in 't huwelijk te treden met Peter III. In den ouderdom van veertien jaar nam zij het drievoudig besluit haar gemaal, Elisabeth en de natie welgevalig te zijn. Zij liet niets na om daarin te slagen. Achtien jaren van verveling en groote eenzaamheid dwongen haar tot 't lezen van vele boeken. Nadat zij den Russischen troon bestegen had, trachtte zij haar onderdanen geluk, vrijheid en rijkdom te verschaffen. Zij vergaf gemakkelijk en haatte niemand. Zij was toegevend, gul, opgewekt van gemoed, oprecht republikeinsch van geest en goed van hart. Zij telde vele vrienden. De arbeid viel haar licht. In vreugde en kunst

schepde zij behagen.” Zoo luidt haar grafscript,

De tweeëntwintigjarige vorst Platon Zubow werd door Katharina uitgekozen om haar als raadsman te dienen. Vergeefs trachtte Potemkin den nieuwen gunsteling van het hof te doen verwijderen.

dat Katharina zelf op zestigjarigen leeftijd opstelde. Wordt vervolgd

HOU
MAAT

Harlekijn wat zeg je dáárvan?

Het nieuwe nr. 34 „Praten en Breien” van Augustus gratis tegen inzending van 5 Everlasting omslagen.

Voor 50 omslagen ontvangt U één der schitterende Handwerkböeken: „1001 Pracht”, „Te Kust en te Keur” en „Handwerkvreugd” gratis.

„Is 't geen snoezig jurkje geworden?”
Kleine zus ziet er schattig mee uit. Het staat zoo echt vlug. Trouwens, groote zus kan ook trotsch zijn op haar gezellige Tyroler slipover. Daar zal ze in de herfstmaanden plezier van hebben!
Als U het model wilt hebben, het staat in No. 34 van „Praten en Breien” en het kinderjurkje ook. Ze komen erg voordelig, als U maar Everlasting gebruikt. Iedere knot Everlasting weegt gegarandeerd 100 gram.

EVERLASTING

Wol = 50 gram, Motvrij,
Krimprij, Kleurecht.
Katoen = 100 gram,
Krimprij, Kleurecht,
Trolasol geverfd.
Knotlengte 359 Meter.

De beruchte Hendrik VIII, zooals hij door Montagu Love werd uitgebeeld. Hij stierf vlak na de verwisseling, zoodat zijn zoon Edward den troon moest beklimmen. De bedelknaap werd toen voor den Prins van Wales aangezien.

EEN TWEELING

Zelden zal men een tweeling ontmoet hebben, waarvan de een zoo sprekend op den ander gelijkt, dat, toen een hunner voor een rol in een film was geëngageerd, de ander halverwege de film de rol overnam, zonder dat de regisseur er ook maar iets van gemerkt heeft. Die twee zijn de twaalfjarige jongens Bobby en Billy Mauch (spreek uit: Mowk), die op den 6en Juli 1924 in Peoria (Ill.) 't levenslicht aanschouwden. Reeds van hun vijfde jaar hebben zij zingen en dansen geleerd en reeds eenige jaren zijn zij voor de Amerikaansche radio zeer gewaardeerde krachten. Daar heeft een film-scout hen ontdekt, die op zoek was naar een geschikt ventje voor een rol in *De kleine Madonna*. Dit was ook de film waarin zij de verwisseling toepasten. Daarna hebben zij ook nog in *De witte Engel* gespeeld, terwijl hun allerlaatste film: *Penrod en Sam* is. Het acteren der beide kereltjes is werkelijk uitstekend en hun spel wordt gekenmerkt door eenvoud en spontaneïteit, waardoor zij dadelijk iedereen voor zich innemen.

PRINS EN BEDELKNAAP

Er is waarschijnlijk geen boek waarvan men in zijn jeugd zoo genoten heeft als van dit verhaal van den beroemden schrijver Mark Twain. Nu Warner Bros er een film van gemaakt hebben, zullen velen waarschijnlijk met graagte de gelegenheid aangrijpen andermaal van dit kostelijke verhaal kennis te nemen.

De prins is goed, de bedelknaap is goed, de respectieve vaders zijn goed en... eigenlijk zijn ze allemaal goed, de typen uit deze film, die door dit romantische verhaal ten leven gewekt zijn. Het begin suggereert de geboorte der beide kinderen — de een in een paleis, waarvoor een jubelende menigte staat; de ander ergens in een achterbuurt, waar het eerste woord, dat zijn ooren treft, een vloek is.

Jaren later ontmoeten zij elkaar, de kroonprins

en de bedelknaap, uiterlijk geweldig contrasteerend, doch innerlijk precies hetzelfde, beste, doodgewone jongens zonder meer. De oogen van ieder zien echter met een zekere afgunst naar de kleeding van den ander. Den prins lijkt 't een ideaal eens een costume te hebben, waarin hij kan ravotten en stoeien, terwijl de bedelknaap zichzelf o zoo graag eens zou willen tooien met het prachtige voorname kleed van den jongen vorst. Echt jongensachtig gaan ze van kleeding verwisselen en de prins wil dan eens

zien, of de wacht hem ook als bedelknaap herkent. Natuurlijk is dat niet het geval en de prinselijke bedelknaap wordt smadelijk van het paleis weggejaagd, terwijl den splinternieuwen prins tegen wil en dank koninklijke eer wordt bewezen.

Dit is het begin van het verhaal en even geslaagd als dat is, is ook de prachtige ontknooping, waarbij nog net op het nippertje elkeen loon naar werken krijgt.

Bobby en Billy Mauch, die den prins en den bedelknaap spelen, geven hierin een buitengewoon aardig stukje spel weg, terwijl Montagu Love een goed gekarakteriseerden Hendrik VIII uitbeeldt. Voorts is heel zorgvuldig alle pronk en praal van het Engelsche hof gecopieerd, terwijl voor de kroning, volgens eigen getuigenis van de makers (William Keighley en Robert Haas), de jongste kroningsplechtigheden in Engeland als voorbeeld zijn genomen.

De prins heeft den bedelknaap mee in het paleis genomen en laat hem royaal genieten van alle kostelikheden welke in het prinselijke vertrek te vinden zijn.

FILM-VARIA

De film: *Verloren Paradijs* (Lost Horizon) is een der grootste werken van den regisseur Frank Capra, alsook een der eerste films, welke bijna geheel in Tibet speelt. Alle opnamen ervan zijn echter in Hollywood gemaakt.

In haar nieuwe Columbia-film „I'll take romance" zingt de beroemde zangeres Grace Moore o.a. Het juweelen-lied uit *Faust*; de „Gavotte van Manon, gedeelten uit *Traviata* en Martha en het duet uit *Madame Butterfly*.

Het graven van het Panama-kanaal ging, zooals men weet, gepaard met een grootsche bestrijding van den geesel der gele koorts. Van dit zeer interessante onderwerp wordt nu door Warner Bros een film gemaakt met Paul Muni in de hoofdrol.

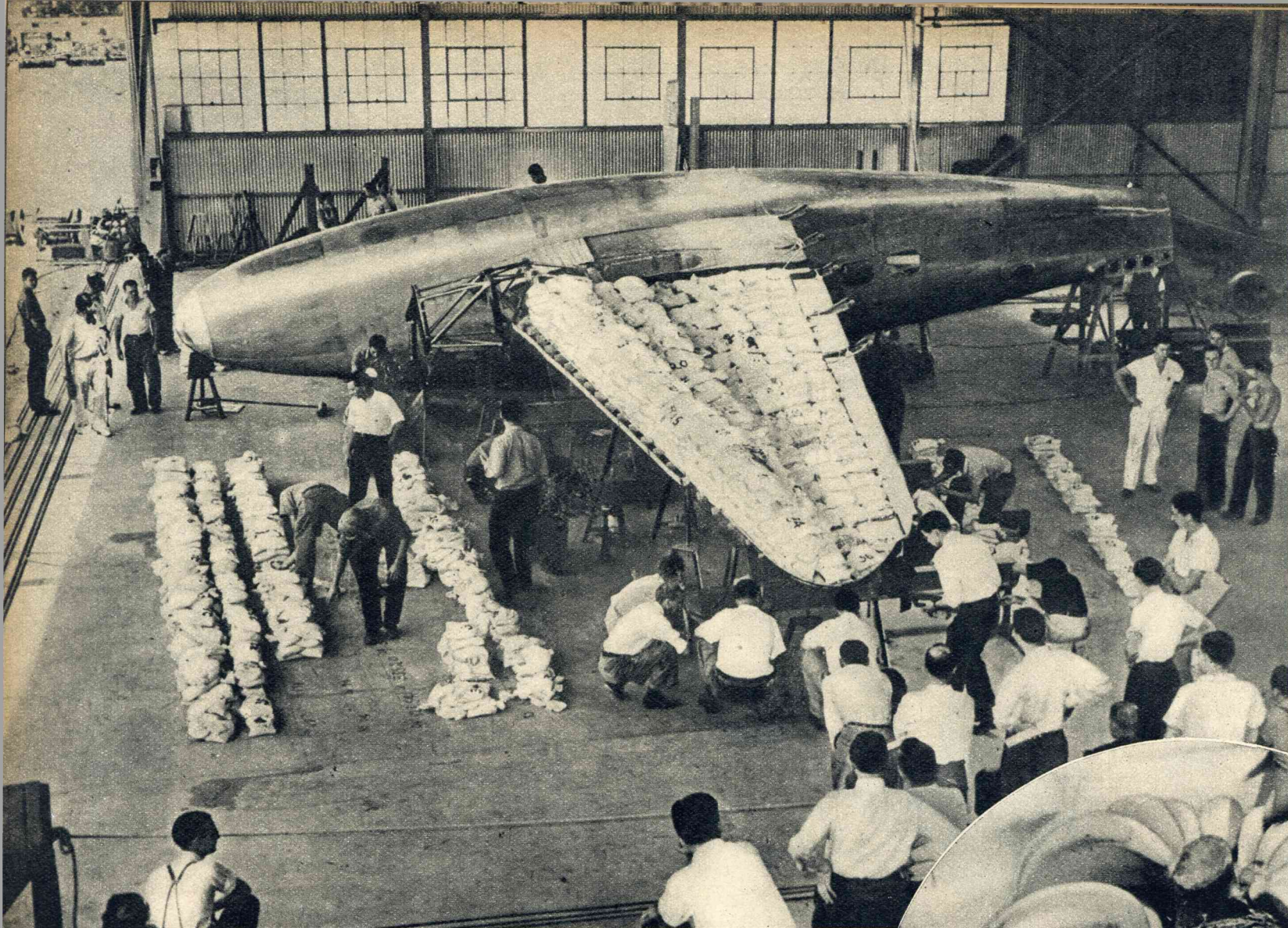
Alle belangrijke fasen in de geschiedenis der internationale luchtvaart krijgt men te zien in de Paramount-film „Men with Wings", waarvoor Cecil Lewis, een bekend vlieger en schrijver, het scenario heeft gemaakt.

De film: „Knight without armour" met Marlene Dietrich in de hoofdrol is juist dezer dagen in Holland gearriveerd en zal waarschijnlijk onmiddellijk worden uitgebracht.

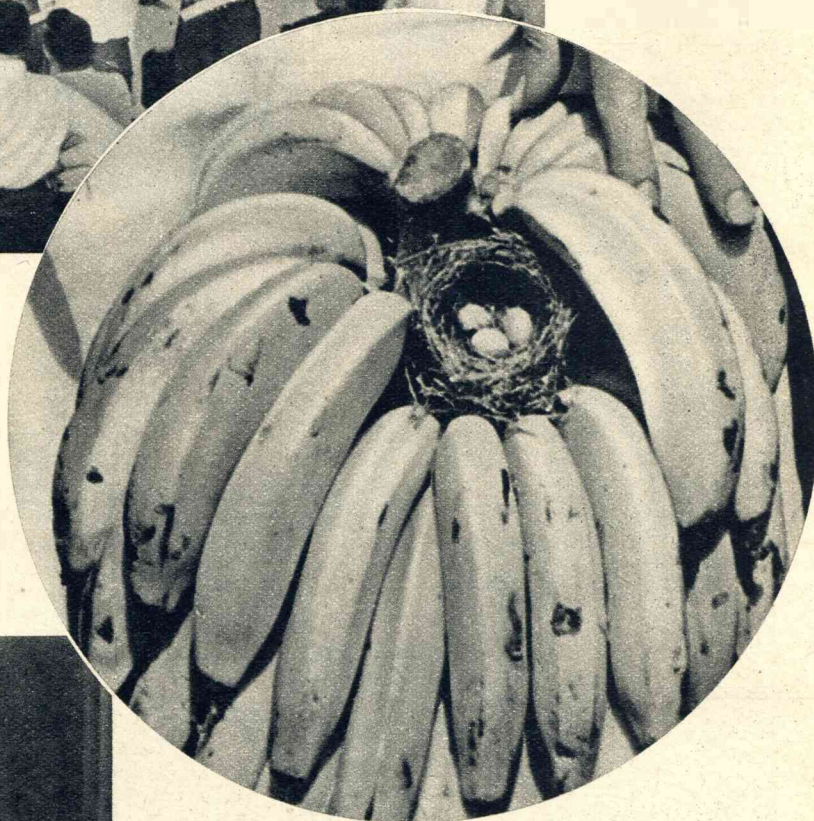
OPROER IN POPPENLAND
NAAR EEN AQUAREL VAN WILLY SCHERMELE

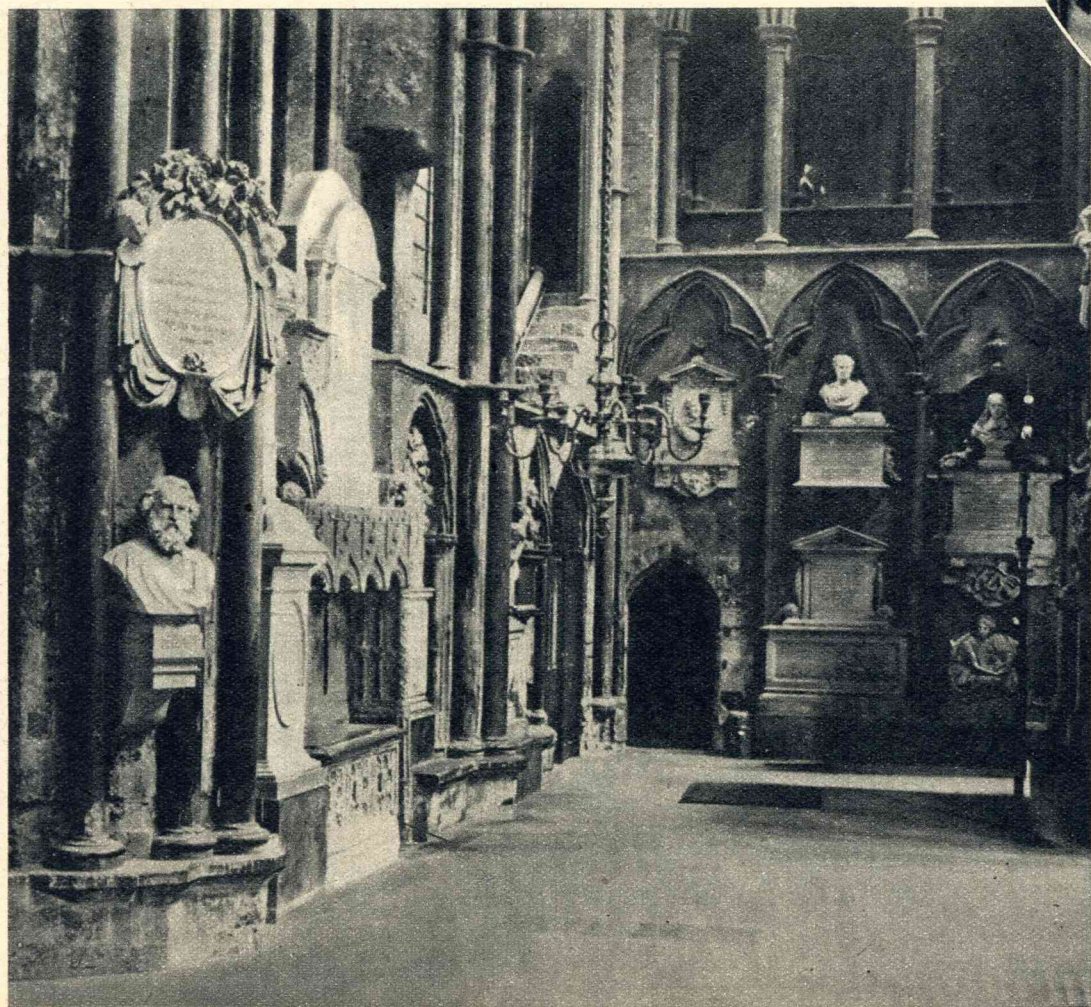
Een interessante foto in 'n vliegtuigenfabriek te Burbank (Californië). Alvorens het toestel wordt afgeleverd, belast men de vleugels met zakken zand tot een gewicht van 35.000 pond. Deze proefneming geschiedt in tegenwoordigheid van Amerikaansche regeeringsambtenaren, die het bewijs van luchtwaardigheid moeten afgeven.

☆ CURIOSA ☆

Het langgezochte bewijs of William Shakespeare en Francis Bacon identiek zijn, zal misschien binnenkort geleverd worden door de opening van Spencer's graf in Westminster Abbey te Londen (midden op onze foto). Men beweert dat de tijdgenooten van Spencer (o.a. Shakespeare) bij diens dood klaagliederen schreven, die in zijn tombe werden opgesloten. Het handschrift van Shakespeare en Bacon zou men dan kunnen vergelijken.

Een handelaar in zuidvruchten te Kilburn (Engeland) ontving 'n zending bananen uit Jamaica, waarin 'n vogelpaar z'n nest gebouwd had. De eitjes bleken bij aankomst onbeschadigd te zijn.

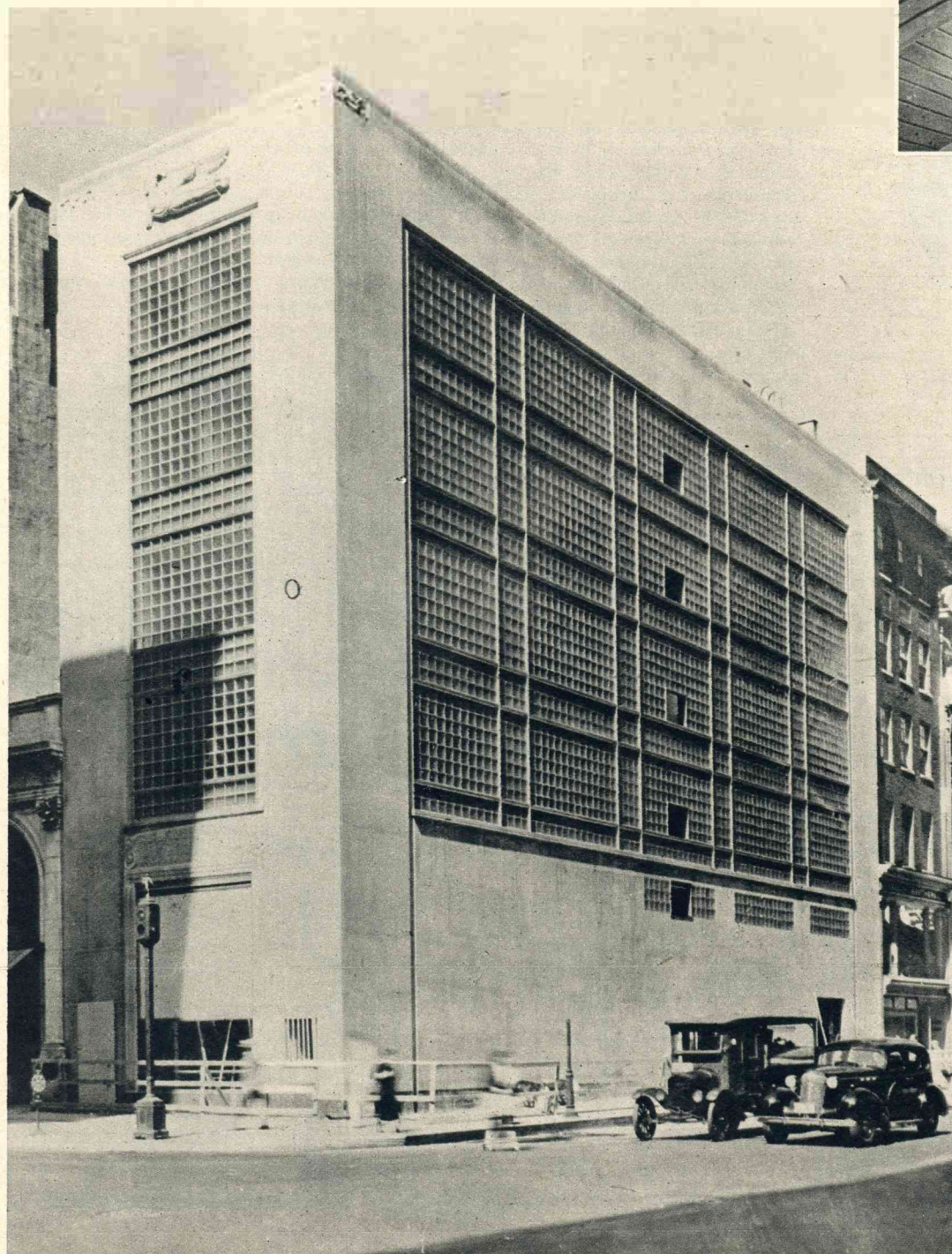

Voordat de wagenvervoerders van de Glasgowsche tram 't voorbal-konnetje mogen betreden, moeten ze 'n driemaandelijkschen cursus volgen, waarin hun de geheimen van 't vak door een der leden van het technische personeel worden bijgebracht.

Een veertigtal scholen in het district Luton (Engeland) ontvangt het leermateriaal voor aanschouwelijk onderwijs geregeld in koffers van het museum ter plaatse. Een foto van de expeditie-afdeeling van het museum, waar de inhoud der koffers, die eens in de veertien dagen verwisseld worden, door het personeel met zorg wordt samengesteld.

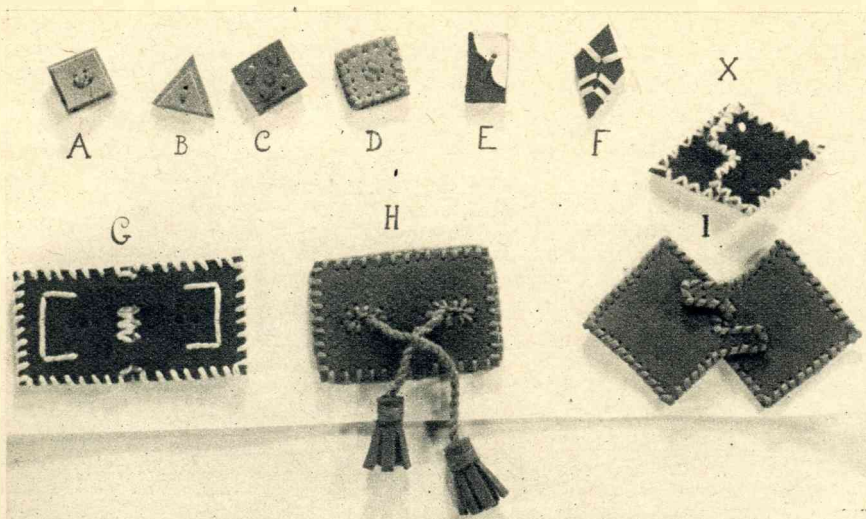
Het nieuwe kantoor van de Corning Glass Works te New York is bijna geheel gebouwd van glazen stenen — het binnengedeelte is eveneens uit glas opgetrokken, terwijl stof, lucht of geluiden van de straat niet kunnen binnendringen. Een speciale installatie zorgt voor de luchtverversching.

Nabij het station te Venetië is een enorme torengarage gebouwd, waarin honderden automobielen ondergebracht kunnen worden.

Te Wallingford in het Engelsche graafschap Berkshire werd door eenige studenten een skelet opgegraven, dat uit den tijd der eerste Angel-Saksen stammen moet.

MET ZUINIGHEID EN VLIJT....

Neen, dit keer bouwen we geen huizen als kasteelen, maar we versieren onze japonnetjes op een originele wijze. De zuinigheid levert ons het vilt van eenige oude hoeden, restjes wol en leerbies.

De vlijt levert hiervan de knopen en gespen zooals ze hierbij zijn afgebeeld. Een klein ponsje om de gaatjes te slaan is wel een noodzakelijk hulpmiddel, maar daar dit al zeer goedkoop in den handel gebracht wordt, zal het geen bezwaar blijken.

A en B bestaan ieder uit twee laagjes vilt, waarvan het bovenste iets kleiner is dan het onderste.

A heeft voor het aanzetten vier gaatjes, B slechts twee.

C. Op een dubbele laag vilt zijn drie lederen nopjes geplakt. Deze nopjes verkrijgt men door in een stuk leer met een groven pons eenige gaatjes te slaan.

Men haalt dan voorzichtig de stukjes leer uit den pons en plakt ze op den knoop. Met een reepje van hetzelfde leer wordt de knoop aangenaaid. Hiertoe pons men vier gaatjes, aan weerszijden van de nopjes twee, en verkrijgt dan vanzelf de beide streepjes.

D. In een dubbele laag vilt pons men langs den rand de gaatjes en naait den knoop met leerbies (of wol) om. Uit hetzelfde materiaal wordt de knoop aangezet.

E. Op een dubbele laag vilt wordt een stukje vilt of leer van een afstekende kleur geplakt. De gaatjes voor het aanzetten worden in dat geval schuin tegenover elkaar geponsd.

F. Ook hiervoor gebruiken we een dubbele laag vilt. Hierin drie gaatjes slaan en naar weerszijden het leerbies of de wol hier door halen.

De gespen zijn al even eenvoudig te maken.

Men neemt steeds twee lagen vilt, die goed op elkaar geplakt moeten zijn. Van karton knipt men dan het model. Hierlangs teekent men den gesp op het vilt af en knipt het dan zorgvuldig uit.

X. Deze ruitvormige gesp is tweemaal omgenaaid, en wel éénmaal van links naar rechts, daarna nog eens, maar in omgekeerde richting, terwijl men van dezelfde gaatjes gebruik maakt. De gaatjesversiering maakt men met twee verschillende maten ponsen. Onder de uitstekende puntjes zijn de druksluitingen genaaid.

G. Voor dezen gesp plakt men aan een zijde twee reepjes vilt tussehen de beide lagen. In het andere gedeelte worden twee gleuven gemaakt, waardoorheen deze reepjes gehaald kunnen worden. Onder de punten van deze reepjes zet men weer de druksluitingen. Beide deelen van den gesp worden aan drie zijden éénmaal omgenaaid. Het gedeel-

te tusschen de reepjes (de gleuven) tweemaal. Een kleine versiering van gaatjes en enkele lange steek completeren dezen gesp.

H is meer een versiering dan een gesp, want men sluit hier de ceintuur niet mee, maar zet het gespje er ter garnering op. Men maakt twee knoopsgaten in een rechthoekig stuk vilt en festonneert den buitenkant zoowel als de beide knoopsgaten om. Dan haalt men een koordje door deze twee openingen, met aan de einden twee kwastjes. Voor de kwastjes snijdt men een stukje vilt van 3½ bij 6 cm. Men knipt franje van ca. 2 cm. hoogte, rolt het reepje om het einde van het koordje en bindt een draadje om het geheel.

't Is met leerbies omgewerkt. De beide deelen waaruit de gesp bestaat hebben ieder een uitsteeksel dat met een drukshuting op het andere deel bevestigd wordt.

Natuurlijk zijn er nog veel meer mogelijkheden om aardige resultaten met vilt te bereiken, maar deze zult u vanzelf vinden als u eenmaal met dit materiaal aan het werk bent gegaan.

Weest u echter voorzichtig met het knippen, want vilt rekt gemakkelijk; en gebruikt u een goede lijnsoort. Dit vergemakkelijkt het werk.

WILLY HOOGSTRAAL

WAT ZULLEN WE ETEN?

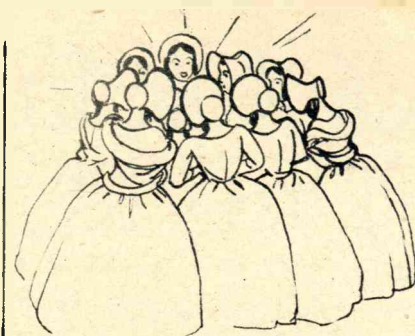
Zondag :	Rijstrand met poulet. Varkenscoteletten. Snijboonen. Aardappelen. Citroen-meringue.
Maandag :	Bouillon (van de poulet). Gebraden puntstuk. Gestoomde tomaten. Aardappelen. Wentelteefjes.
Dinsdag :	Koud vleesch. Slaboonen. Aardappelen. Griesmeel met bessensap.
Woensdag :	Gehakt. Bloemkool. Aardappelen. Zoete omelet met jam.
Donderdag :	Groentesoep. Varkenscarbonade. Gestoomde bieten. Aardappelen.
Vrijdag :	Gebakken schelvisch. Sla. Aardappelen. Pannekoeken.
Zaterdag :	Gestoomde runderlapjes. Capucijners. Aardappelen. Maizenapap.

Houdt U van kinderen en voelt U voor een aantrekkelijk beroep? Volg dan onze goedkope, schriftelijke cursus

KINDER- VERZORGSTER KINDERJUFFROUW

De lessen zijn door ieder, die de lagere school heeft bezocht, gemakkelijk te volgen. Na goede afloop fraai diploma. Daarna helpen wij U bij de sollicitatie naar goed betaalde betrekkingen. Studietoeken gratis.

Vraag zonder verplichting inlichtingen bij
ASSO Dir. J. v. d. Bij,
hoofdonderwijzer,
Nieuwe Plein 31, b/h station,
A R N H E M

De uitvinding van de naaimachine

was voor de vrouw een gebeurtenis, waarmede wij natuurlijk het verschijnen van de nieuwe „Winterweelde“ niet mogen vergelijken. Toch is dit laatste feit voor U van groot belang, vooral als U bedenkt, dat er in de komende uitgave van ons modeboek verschillende veranderingen zijn aangebracht, die voor U even zoovele prettige en voordelige verrassingen zullen beteekenen.

Als U onderstaanden bon inzendt of enkel maar Uw naam en adres opgeeft, zullen wij U er gaarne meer van vertellen.

Bon

Inzenden in geopende enveloppe, gefrankeerd met postzegel van 1½ cent, aan Patronen-kantoor Panora, Nassauplein 1, Haarlem.

Wilt U mij alles vertellen over het modeboek „Winterweelde 1938“ en de voordeelen, voor mij daaraan verbonden?

Naam
Adres
Plaats

Nieuw! „EXTRA ZACHT“ HOOGGLANS PEPSODENT!

Niets evenaart de nieuwe formule van Pepsodent Tandpasta, een formule, die haar ontstaan te danken heeft aan proefnemingen, waaraan een half miljoen gulden ten koste is gelegd. De sensationele nieuwe stof, die het bevat, geeft Uw tanden de schitterendste glans, die ooit bereikt werd - en is extra zacht.

DOET DE TANDEN DUBBEL ZOO LANG WIT BLIJVEN - ONSCHADELIJK
ABSOLUUT VEILIG - OMDAT HET DUBBEL ZOO ZACHT IS!

„Ik heb het!“ Met deze drie woorden kondigde een der wetenschappelijke medewerkers van de Pepsodent Company het einde aan van veertien jaar zoeken naar een absoluut nieuwe tandpasta, een tandpasta, die de tanden op onschadelijke wijze zou hoogglansen. Hij had de nieuwe Pepsodent gevonden. Een tandpasta, extra zacht en tevens hoogglanzend. Een tandpasta, die driemaal zooveel waarde heeft als de gewone soorten, omdat ze de tanden schitterend doet glansen en een dubbele veiligheid biedt. Wilt gij een werkelijke hoogglans, begin dan vandaag nog de Nieuwe Pepsodent te gebruiken.

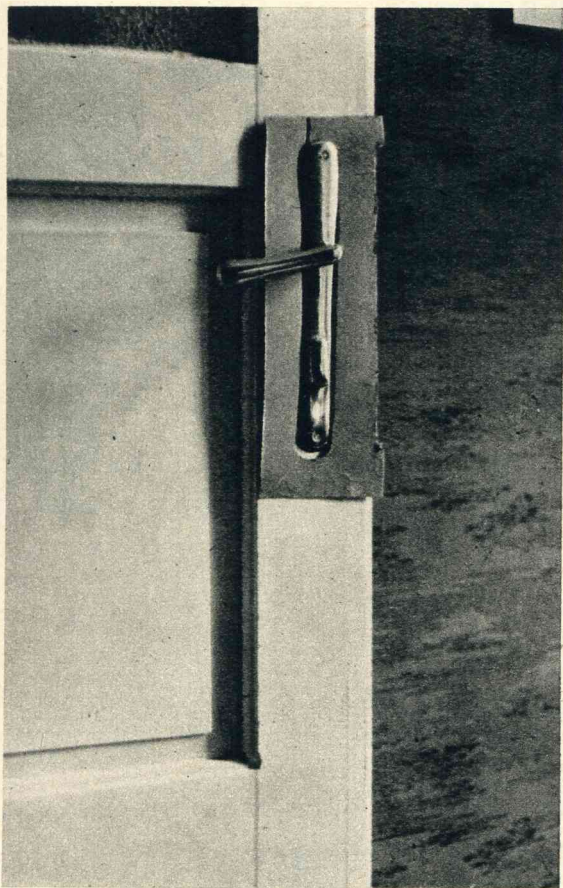
HOOGGLANS UW TANDEN - GRATIS

Deze coupon geeft recht op een flinke hoeveelheid Extra zachte Hoogglans Pepsodent Tandpasta. Coupon uitknippen, duidelijk invullen, postzegel van 3 cent voor porto insluiten en zenden aan de Firma B. Meinderama - Westerbeekstraat 154 - Den Haag.

Naam :
Adres :

VOOR DE HUISVROUW

Wetenswaardigheden waar zij haar voordeel mee doet

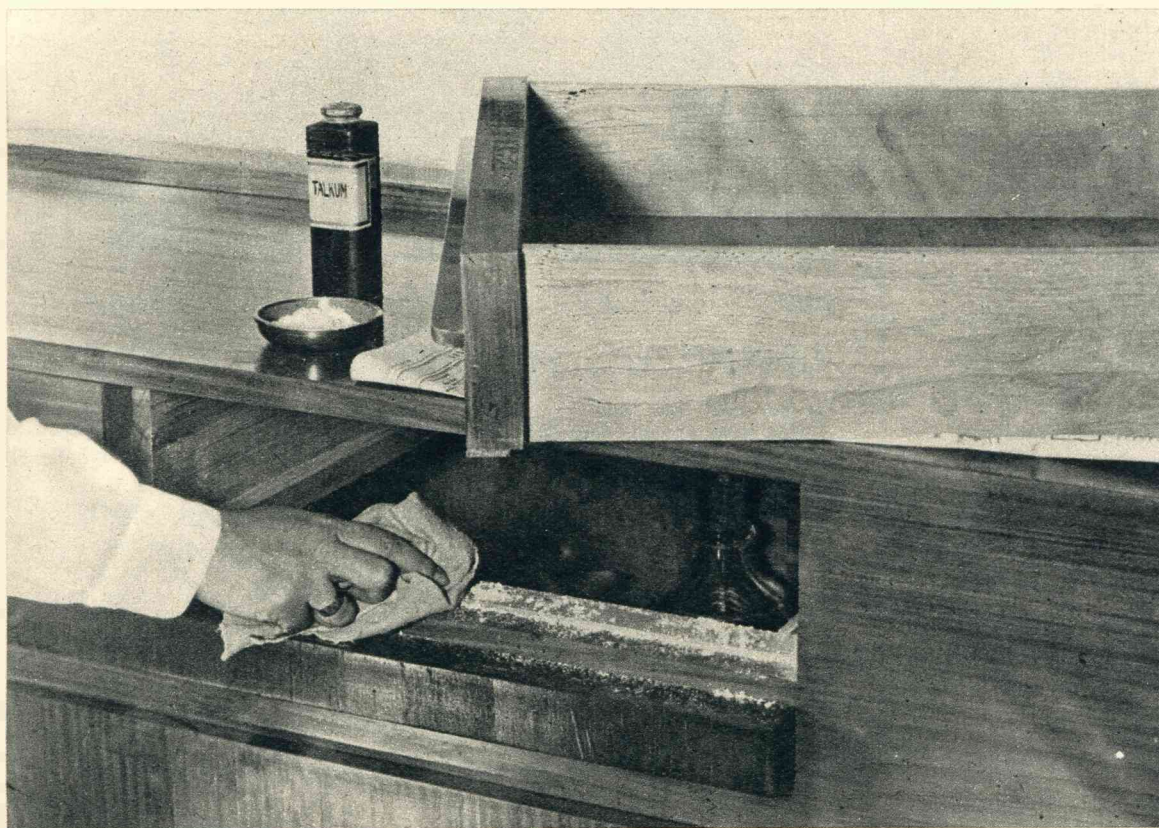

Bij het poetsen van deurknoppen bestaat licht het gevaar, dat het houtwerk er omheen na het werk de sporen van het poetsmiddel draagt. Vooral bij licht houtwerk is dit bijzonder hinderlijk. Het is dan ook veel beter, dit euvel te voorkomen, waartoe we van linoleum of karton een stuk knippen dat precies om den knop past en het hout in den omtrek tegen vuil worden beschermt.

Hoe gemakkelijk kan het in een huishouden niet gebeuren, dat er op het tafellaken, het servet of een kleedje een koffievlek komt. Zaak is dan, die vlek meteen te verwijderen en dus niet eerst te laten verouderen, waarna ze veel hardnekkiger blijkt. Wij leggen het betreffende gedeelte met de vlek over een schoteltje en gieten er heet water over. De vlek zal dan spoedig verdwijnen. We kunnen er ook een weinig glycerine op druppelen, een middel, dat eveneens probaat zal blijken.

Vlekken op meubelen, ook op gepolitoerd hout, verdwijnen heel vaak door een behandeling met een papje van slaolie en sigarenasch. Met behulp van een kurk wrijven we dit papje over het hout, net zoo lang, tot de vlekken verdwenen zijn. Met een zachten drogen doek flink nawrijven. Vaak kunnen we ook al vlekken, b.v. rochtlekken, verwijderen door eenvoudig en herhaaldelijk wrijven met een kurk. Sigarenasch of slaolie is dan niet nodig.

Wanneer wij spijzen of dranken na het koken vlug willen laten afkoelen, zetten wij ze in den regel in een bak met koud water. We kunnen echter het afkoelingsproces sterk bevorderen, door bij het water in den bak een weinig zout te voegen.

Schuiven de laden van de kast moeilijk, dan zijn hiertegen verschillende middeltjes. Zoo wrijft men heel vaak de schuifvlakken in met een weinig kaarsvet ofwel een stukje droge zeep. Ook talkpoeder is een heel geschikt middel, waarmee we gerust een weinig royaal om mogen gaan.

VOOR DE MINDER SLANKE DAME

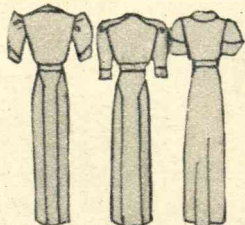

404a. Japon van gebloemde zijde, korte mouw, punthals met revers. Benodigde stof: 5 m. à 96 cm. breed.

405a. Gestreepte japon, waarvan de strepen in verschillende richtingen lopen, mouw met schouderpat, rok met plooien. Benodigde stof: 5 m. à 96 cm. breed.

406a. Gewerkte japon, wit vest, kraag en manchetten, rok met ingezette punt met plooien. Benodigde stof: 3.25 m. à 130 cm. breed.

Verkrijgbaar in de maten 46, 48, 50, 52.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het modealbum „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven 't gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 295631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alléén van 5 en 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPEL 1 — HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

ALS DE VACANTIE VOORBIJ IS

Vacantie! Voor de meesten van ons zit die heerlijke tijd van onbezorgd genieten er weer op.

Ze waren zoo gauw om, die gulden dagen van vrijheid, en met een tikje weemoed nemen we afscheid van de mooie plekjes, waar we rondgezworven hebben, en van de aardige hartelijke mensen, waarmee we in ons pension kennis maakten.

Maar het leven, het werkelijke leven, wacht ons weer, roept weer om ons, dringt ons tot daden, en wat onwennig nog, maar toch met nieuwen frissen moed gaan we weer aan het werk. We voelen ons zoo sterk, zoo uitgerust!

Maar hoe lang duurt dat enthousiasme? De laatste zomerdagen spoeden ten einde, de reishervindingen verbleeken, de zoo spontaan gezonden brieven naar onze nieuwbakken vacantienvrienden worden al trager en trager beantwoord. Kortom, 't leven van allen dag, het gewone alledaagsche leven is weer in vollen gang, en daarmee komen terug de humeurigheid soms, de buien van moedeloosheid, de verveling om wat wij vinden de eentonigheid van ons bestaan.

Laten wij nu na deze vakantie eens het voornemen maken om daar niet aan toe te geven. Laten we even moedig en sportief blijven als we dat onder de vakantie waren. Toen klaagden we toch ook niet als een wandeling eens wat erg lang en erg vermoeiend was, of als we eens een lekken band kregen, of als het eten in het pension eens wat anders uitviel, dan we het thuis gewend waren. We waren immers op vakantie, dus konden we die kleine onaangenaamheden wel voor lief nemen, omdat er zoo veel moois en prettigs tegenover stond. Maar is het dan in

het gewone alledaagsche leven niet hetzelfde? Zeker, dat brengt ook z'n onaangenaamheden soms, maar brengt het ook niet veel moois en veel liefs?

Misschien voelen we ons ook nog teleurgesteld in onze vacantienvrienden, die ons al zoo gauw blijken vergeten te zijn. En het waren toch zulke aardige hartelijke mensen, zoo heel anders dan de mensen uit uw kringetje hier!

Dat kan zijn natuurlijk, maar vergeet vooral niet, dat iedereen in z'n vakantie doorgaans in het beste humeur is en zich dus van z'n beminlijkste zijde laat zien. En het is o zoo gewoon, dat er dan in een spontane opwelling beloofd wordt om te blijven schrijven. Maar het gewone leven stelt weer zijn eischen, ook aan die mensen, en een vriendschap van een of twee weken vervluchtigt immers weer zoo gauw, ook al was ze in die vacantedagen nog zoo oprecht gemeend. Om een hechte, diepgaande en blijvende vriendschap te sluiten, is doorgaans meer tijd nodig. Blijf dus over die verloren vriendschap niet treuren, maar waardeer liever de mensen om u heen, de mensen met wie ge leeft, uw huisgenooten en een enkelen goeden kennis misschien.

Staar u dus niet blind op de tekortkomingen van de mensen uit uw naaste omgeving, maar zie ook hun goede hoedanigheden en vergeet vooral niet, dat zij u altijd trouw blijven. En wat is er groter kenmerk voor ware liefde en vriendschap dan juist dat? Schat het dan ook op de juiste waarde en doe uw best uw eigen liefde en toewijding daarvoor in de plaats te geven. Dan zal uw leven ook na de vakantie zeker waardevol en rijk aan inhoud blijven.

ZOO VADER, ZOO ZOON

Er is niets wat beiden zoo graag bij het ontbijt eten als Kellogg's Corn Flakes. Geen extra-werk voor moeder, zij serveert de heerlijke brosgeroosterde graanvlokken zoo uit het pak op de diepe borden met koude melk of room. 15 groote porties per pak van 35 cts. Overal verkrijgbaar. Vraagt naar Kellogg's, in de witte, met rood en groen bedrukte pakken.

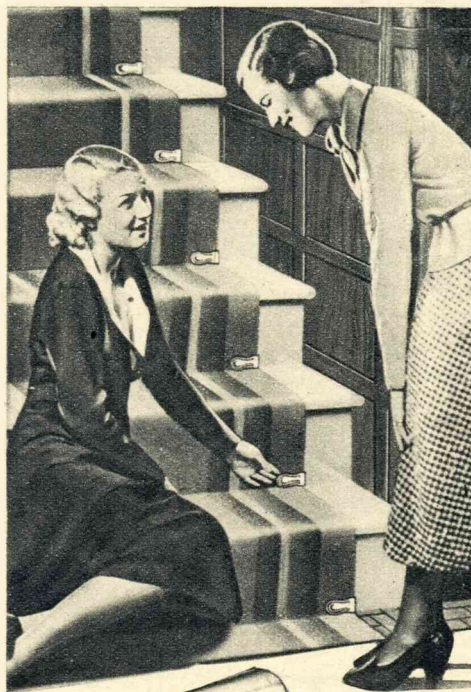

35 cts.
per pak

POSTBUS 309
DEN HAAG

Kellogg's
CORN FLAKES

ZOO UIT 'T PAK SERVEEREN — NIET KOKEN!

GEEN OUDERWETSCH TRAPROEDEN MEER!

Kijk!... ik heb ze vervangen door deze „Clipper“-traplooperklemmen. Geen overbodig werk meer! Het is uit met die plaag van roeden poetsen!

Zie eens hoe mooi ze zijn!

Zij doen het patroon van den looper beter uitkomen; er komen geen krassen op; het is altijd schoon en netjes. Geen stofnesten meer!... Ik ben er verrukt over!

Maar, zeg eens, houden ze den looper goed op zijn plaats?

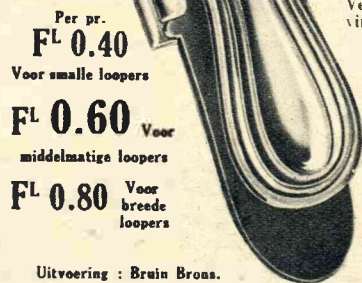
En of! Ik heb gezien, dat de „CLIPPER“-traplooperklemmen in cinema's, hotels, restaurants, café's, loopers op hun plaats houden, die breder zijn dan de mijne... en ondanks het voortdurend heen en weer geloop. Die „CLIPPER“-traplooperklemmen uit één stuk, zonder scharnieren, veeën, krammen... worden door een enkele schroef vastgezet; zij kunnen dus onmiddellijk geplaatst en weggenomen worden.

EISCH DE ECHTE „CLIPPER“-TRAPLOOPERKLEMMEN. Zij zijn voorzien van dit fabrieksmerk: een „boot“.

De „Clipper“-traplooperklemmen zijn verkrijgbaar in bruin brons, gepolijst koper, verchroomd. Verkrijgbaar bij alle behangers en ijzerwinkels. Zoo ge ze niet vindt, vraag dan het adres van dichtstbijzijnden winkelier aan:

W. A. TOLEDO

Bilderdijkstraat 125, 's-Gravenhage
Telefoon 394221

Per pr.
FL 0.40

Voor smalle loopers

FL 0.60

Voor middelmatige loopers

FL 0.80

Voor breede loopers

Uitvoering: Bruin Brons.

CLIPPER
TRAPLOOPERKLEMMEN

VERHELDERT UW GLIMLACH MET KOLYNOS

Kolynos maakt doffe tanden mooi en blank. Het antiseptisch reinigende schuim dringt in elk gaatje in de tanden en doodt de gevaarlijke bacteriën, die aanslag en tandbederf veroorzaken. Probeer Kolynos—U zult ook zeggen, dat het een wonder is.

Wees zuinig—koop de groote tube

